

ระบบนำร่องต้นแบบภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย เพื่อเป็นสื่อ
ประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนก

ระดับความสูงตามต้นแบบภูมิประเทศ

INTERACTIVE TOPOGRAPHY SIMULATION SANDBOX TEACHING AIDS
FOR GEOGRAPHY COURSE IN THE USE OF COLOR AND CONTOUR LINE
IN HEIGHT DIFFERENTIATION ACCORDING TO ALTITUDE TERRAIN

ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย เพื่อเป็นสื่อ
ประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนก
ระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ

INTERACTIVE TOPOGRAPHY SIMULATION SANDBOX
TEACHING AIDS FOR GEOGRAPHY COURSE IN THE USE OF
COLOR AND CONTOUR LINES IN HEIGHT DIFFERENTIATION
ACCORDING TO ALTITUDE TERRAIN

โดย

ณภัทร นัตระชมชื่น

NAPAT CHUTCHOMCHUEN

พัชรพิมล วัชรวิสุทธิ

PATPHIMON WACHARAWISOOT

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศ
เลขทะเบียน 146217
รับ เดือน 31 25 10 2560

อาจารย์ที่ปรึกษา

b. 12841049
i.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพล พันธวงค์

ปฏิญานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 กรุณาไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบจำลองลักษณะภูมิโดยใช้กระบะทราย เพื่อเป็นสื่อประกอบการสอนวิชา
ภูมิศาสตร์ เรื่องประเทศแบบโต้ตอบได้การใช้ดีและเส้นชั้นความสูงในการ
จำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**INTERACTIVE TOPOGRAPHY SIMULATION SANDBOX
TEACHING AIDS FOR GEOGRAPHY COURSE IN THE USE OF
COLOR AND CONTOUR LINES IN HEIGHT DIFFERENTIATION
ACCORDING TO ALTITUDE TERRAIN**

**A PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS OF THE DEGREE OF BACHELOR OF SCIENCE
PROGRAM IN INFORMATION TECHNOLOGY
FACULTY OF INFORMATION TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2/2015

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2016

FACULTY OF INFORMATION TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปริญญาโท ประจำปีการศึกษา 2558

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย เพื่อ
เป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูง
ในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ
INTERACTIVE TOPOGRAPHY SIMULATION SANDBOX
TEACHING AIDS FOR GEOGRAPHY COURSE IN THE USE
OF COLOR AND CONTOUR LINES IN HEIGHT
DIFFERENTIATION ACCORDING TO ALTITUDE TERRAIN

ผู้จัดทำ

1. นายณภัทร ฉัตรชมชื่น รหัสนักศึกษา 55070033
2. นางสาวพัชรพิมล วัชรวิสุทธิ รหัสนักศึกษา 55070079

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล พันธุ์วงศ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อโครงการ	ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย เพื่อเป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ	
นักศึกษ	นายณภัทร นัทรชมชื่น	รหัสนักศึกษา 55070033
	นางสาวพัชรพิมล วัชรวิสุทธิ	รหัสนักศึกษา 55070079
ปริญญา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต	
สาขาวิชา	เทคโนโลยีสารสนเทศ	
ปีการศึกษา	2558	
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพล พันธุ์วงศ์	

บทคัดย่อ

ปฏิญานិพนธ์นี้มีความมุ่งหวังที่จะสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์ อันประกอบด้วยวัตถุประสงค์ ประการที่ 1 เพื่อพัฒนาระบบจำลองภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย ให้มีความแม่นยำและถูกต้องเรื่องของสีในแต่ละระดับชั้นความสูงของภูมิประเทศแบบต่างๆ และเส้นระดับชั้นความสูง (Contour line) ตามหลักวิชาภูมิศาสตร์ ทำให้เกิดการบูรณาการในการนำเทคโนโลยีผสมผสานในปัจจุบันใช้ เพื่อทำให้เกิดสื่อเพื่อการเรียนรู้ในวิชาภูมิศาสตร์เพิ่มขึ้น ประการที่ 2 เพื่อให้ผู้สอนใช้ระบบเป็นสื่อกลางร่วมกับกิจกรรมที่เหมาะสมในการเตรียมการสอนนำไปสู่การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้สามารถลดการสอนเชิงปริมาณได้ และเกิดทำให้เกิดการสอนเชิงคุณภาพ ประการที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ระบบจริงการ ผวนกับได้รับคำแนะนำจากผู้สอน แล้วเกิดการพัฒนารูปร่างจากการลงมือปฏิบัติจริง แล้วสามารถจดจำและเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น และประการสุดท้ายเพื่อสร้างความพึงพอใจในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากขึ้น สร้างบรรยากาศในการเรียนให้มีความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ไม่ตึงเครียดระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เกิดการกระตุ้นให้อยากเรียนรู้อีกมากขึ้น

ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวน 20 คน เป็นชาย 9 คน หญิง 11 คน จากผลการทดลองพบว่าผลคะแนนของนักเรียน ผลการทดสอบพบว่าคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 6.5 คะแนนความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 88.3 ข้อมูลจากทดสอบนี้จะถูกใช้เพื่อการศึกษาพัฒนาระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย เพื่อเป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศต่อไป

Project Title	An Interactive Topography Simulation Sandbox Teaching Aids for Geography Course in the Use of Color and Contour Lines in Height Differentiation according to Altitude Terrain
Student	Mr. Napat Chutchomchuen Student ID 55070033 Mrs. Patphimon Wacharawisoot Student ID 55070079
Degree	Bachelor of Science
Program	Information Technology
Academic Year	2015
Advisor	Assistant Professor Dr. Nuttapon Puntuwong

ABSTRACT

This project has four purposes Firstly, to develop the augmented reality sandbox to be an interaction terrain simulation learning aid by using sandbox, which show the elevation tint and contour line precisely and correctly based on the geography principle. Second, to let the teacher use the learning aid along with activity, which lead the teacher to have interaction with student to decrease quantitative, but increase qualitative teaching. Third, to improve student learning performance, memorizing, and understanding in the lesson by letting them study with learning aid and be advised from instructor Finally, to create complacent and delightful mood to study geography subject and decrease the stress between teacher and student

The sample consisted of grade 11 Yothinburana students, which are 9 men and 11 women. As a result from the experiment, we found that the average of post test score has been increase 6.5 % compared to pretest and the average of satisfied score is 88.31%.

This finding will be used for further study in the development of An Interactive Topography Simulation Sandbox Teaching Aids for Geography Course in the Use of Color and Contour Lines in Height Differentiation according to Altitude Terrain”.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ต้องขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล พันธุ์วงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในสิ่งที่ขาดตกบกพร่อง ช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ให้ความช่วยเหลือที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการ รวมไปถึงตัวเล่มปริญญาานิพนธ์นี้ รวมไปถึงสื่อแนะนำเสนอ ซึ่งทำให้ปริญญาานิพนธ์นี้เกิดความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ชาญณรงค์ บัวแย้มแสง ผู้ให้คำปรึกษาในส่วนของรายละเอียดเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ ทำให้เกิดการพัฒนาระบบด้านความแม่นยำและถูกต้องเพื่อเหมาะสมต่อการเป็นสื่อประกอบการสอนต่อไป นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกในการจัดหากิจกรรม จัดหาสถานที่ นัดหมายกลุ่มประชากรมาเข้าร่วมการทดลองนำระบบไปใช้งานเป็นสื่อประกอบการสอนจริง ให้สามารถทำการประเมินผลที่ได้หลังจากการทดลองใช้ระบบจริง โดยเก็บในรูปแบบของข้อมูลเชิงสถิติแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพและความพึงพอใจต่อระบบได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคุณอาจารย์คณะเทคโนโลยีสารสนเทศสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ รวมไปถึงแนวคิดที่เป็นประโยชน์ จนสามารถนำความรู้ต่างๆมาประยุกต์ใช้ในการทำโครงการครั้งนี้สำเร็จออกมาเป็นปริญญาานิพนธ์นี้

ขอบคุณคุณลุงเอื้อร้านซ่อมจักรยานยนต์หน้าวัดปลูกศรัทธาที่ให้คำแนะนำ อนุเคราะห์เครื่องมือและช่วยเหลือในการจัดทำระบบ

ขอขอบเจ้าหน้าที่กรมยุทธศึกษาทหารบกที่ให้คำแนะนำ อนุเคราะห์เครื่องมือและช่วยเหลือในการจัดทำระบบ รวมถึงการขนย้ายระบบไปทดสอบใช้เป็นที่เรียนโยธินบูรณะ

ขอขอบคุณ โรงเรียนโยธินบูรณะที่เอื้อเฟื้อสถานที่และนักเรียน โยธินบูรณะระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เข้าร่วมการทดสอบใช้งานระบบ

ขอบคุณรุ่นพี่และเพื่อนทั้งในคณะและต่างสถาบัน ที่ให้ความช่วยเหลือในการติดตั้งอุปกรณ์ในระบบ รวมไปถึงให้คำแนะนำปรึกษา และกำลังใจทำโครงการนี้

สุดท้ายนี้ โครงการและเล่มปริญญาานิพนธ์คงไม่สำเร็จได้หากขาด บิดา มารดาและครอบครัวของคณะผู้จัดทำที่ให้กำลังใจ คำปรึกษา ช่วยเหลือและสนับสนุนในด้านต่างๆ เพื่อให้โครงการและปริญญาานิพนธ์นี้สำเร็จไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

หากปริญญาานิพนธ์นี้ ขาดตกบกพร่อง ผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ณภัทร ฉัตรชมชื่น
พัชรพิมล วัชรวิสุทธิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	VII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	2
1.4 ทฤษฎีหรือแนวคิดที่ใช้ในโครงการ.....	3
1.5 ขอบเขตโครงการ.....	3
1.6 ขั้นตอนของการศึกษา.....	4
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการ	5
2.1 ฮาร์ดแวร์.....	5
2.1.1 กล้อง Kinect	5
2.1.2 โปรเจคเตอร์.....	7
2.2 ซอฟต์แวร์.....	10
2.2.1 ระบบปฏิบัติการ Ubuntu.....	10
2.2.2 ภาษา C++	11
2.2.3 ซอฟต์แวร์ SARndbox-1.5-001	11
2.3.4 VRUI Toolkit	12
2.3 เทคโนโลยีและทฤษฎีอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	12
2.3.1 เทคโนโลยี Augmented Reality	12
2.3.2 แผนที่.....	13
2.3.3 องค์ประกอบของแผนที่.....	15
2.3.4 ลักษณะภูมิประเทศต่างๆบนแผนที่.....	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.5 การระบุระดับความสูงในแผนที่	18
2.3.6 การเรียนรู้.....	22
2.3.7 การพัฒนาทางความคิดสติปัญญาและการเรียนรู้ในวัยรุ่น.....	23
2.3.8 ทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ.....	24
2.3.9 ทฤษฎีการวัดประสิทธิภาพ.....	25
2.3.10 ปิรามิดการเรียนรู้	26
2.3.11 แนวความคิดการเรียนรู้แบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	27
2.3.12 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	28
2.3.13 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง.....	31
2.3.14 การทดสอบวัดประสิทธิภาพของสื่อการสอน	32
บทที่ 3 การวิเคราะห์และออกแบบระบบ	33
3.1 ศึกษาการระบบงานเดิม	33
3.1.1 ศึกษาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ในระดับมัธยม.....	33
3.1.2 ศึกษาการทำงานของ AR Sandbox	33
3.2 ปัญหาที่พบในระบบปัจจุบัน	34
3.3 การวิเคราะห์ความต้องการระบบ	34
3.3.1 ความต้องการที่เป็นหน้าที่หลักของระบบ.....	34
3.3.2 ความต้องการที่ไม่ใช่หน้าที่หลักของระบบ	34
3.4 การวิเคราะห์และวิจารณ์ระบบที่ต้องการออกแบบ.....	34
3.5 แผนภาพแสดงภาพรวมของระบบ.....	35
3.6 การออกแบบ.....	36
3.6.1 แผนภาพยูสเคส	36
3.6.2 แผนภาพกิจกรรม.....	39
3.6.3 ขั้นตอนการติดตั้งฮาร์ดแวร์.....	41
3.6.4 ขั้นตอนการใช้งานซอฟต์แวร์	42
3.6.5 การทดสอบวัดประสิทธิภาพของระบบในการเป็นสื่อการสอน	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการทดสอบ.....	43
4.1 ส่วนประกอบฮาร์ดแวร์ต่างๆ	43
4.1.1 โต้ะวางกระบะทราย	43
4.1.2 กระบะทราย.....	43
4.1.3 กล้อง Kinect	44
4.1.4 โปรเจคเตอร์.....	44
4.1.5 การติดตั้งอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ทั้งหมด	45
4.2 ทดสอบการทำงานของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์	47
4.3 ผลการทดสอบวัดประสิทธิภาพของการเป็นสื่อการสอน.....	49
4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน	49
4.3.2 ข้อมูลความพึงพอใจต่อการใช้ระบบ	52
บทที่ 5 สรุปผล	55
5.1 สรุปผลโครงการ.....	55
5.1.1 ผลด้านประสิทธิภาพในการทำงานจริงของระบบ	55
5.1.2 ผลด้านความคิดเห็นของผู้ร่วมทดสอบใช้งานจริงต่อระบบ.....	55
5.1.3 ผลด้านผลสัมฤทธิ์ในการเป็นสื่อการสอนประกอบวิชาภูมิศาสตร์	55
5.2 ปัญหาและอุปสรรค	56
5.3 แนวทางการพัฒนา.....	56
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก ก. การติดตั้งซอฟต์แวร์ SARndbox	60
ภาคผนวก ข. การ Calibrate มุมมองของกล้อง Kinect	63
ภาคผนวก ค. แบบประเมินประสิทธิภาพของระบบฯ	70
ภาคผนวก ง. ใบกิจกรรมและแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	76
ประวัติผู้เขียน	84

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

2.1 ตารางคำนวณช่วงชั้นความสูง.....	19
3.1 คำอธิบาย use case จำลองภูมิประเทศ.....	37
3.2 คำอธิบาย use case สร้างน้ำ.....	38
4.1 แสดงอัตราส่วนร้อยละของเพศผู้ตอบแบบประเมิน.....	49
4.2 แสดงอัตราส่วนร้อยละของผลการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้ตอบแบบประเมิน.....	50
4.3 แสดงอัตราส่วนร้อยละของแผนการเรียนของผู้ตอบแบบประเมิน.....	50
4.4 แสดงอัตราส่วนร้อยละของคำถามที่ 4- 6 ผู้ตอบแบบประเมิน.....	51
4.5 แสดงอัตราส่วนร้อยละของความพึงพอใจด้านเนื้อหา.....	52
4.6 แสดงอัตราส่วนร้อยละของความพึงพอใจด้านส่งเสริมการเรียนรู้.....	52
4.7 แสดงอัตราส่วนร้อยละของความพึงพอใจด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ.....	53
4.8 แสดงอัตราส่วนร้อยละของความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับ.....	54
4.9 แสดงอัตราส่วนร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน.....	54

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่ว่าจะแผนการเรียนใดต่างต้องเรียนวิชา ภูมิศาสตร์เหมือนกันแต่จากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลับพบว่าเป็นวิชาที่นักเรียนให้ความสนใจในการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์น้อยกว่าวิชาอื่น เพราะเห็นว่าเป็นวิชาที่มีเนื้อหาเยอะ เข้าใจได้ยาก ผู้สอนมักสอนด้วยการบรรยาย ไม่มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการ สร้างความเข้าใจ ประกอบกับการมีสื่อการสอนที่มีอยู่อย่างจำกัด ไม่มีความหลากหลาย ถ้าสมัยไม่ ทันต่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน นอกจากจะไม่สร้างเสริมความเข้าใจต่อเนื้อหาที่ผู้สอนต้องการให้ ถ่ายทอดแล้ว ยังทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน นำไปสู่ปัญหาในการสอนวิชา ภูมิศาสตร์ในปัจจุบันที่ต้องการแก้ไข เพื่อให้การสอนวิชาภูมิศาสตร์นั้นเกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ดี

ดังนั้นหากต้องการแก้ปัญหาที่กล่าวมาในข้างต้น หากมีการสร้างสรรค์สื่อที่ผสมผสาน ความรู้ทางด้านภูมิศาสตร์กับเทคโนโลยีในปัจจุบัน มาใช้เป็นสื่อประกอบการสอนเนื้อหาวิชา ภูมิศาสตร์ได้ไม่ว่าจะในเรื่องใดย่อมเป็นผลดีต่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์เป็นแน่ จึงทำศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจให้แก่สื่อ ทำให้ พบกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีโลกเสมือน ซึ่งมีกลุ่มผู้วิจัยได้นำเทคโนโลยีดังกล่าวมาสร้างระบบ กระจกทรายเสมือนจริง (AR Sandbox) โดยมีจุดประสงค์ของการสร้างระบบนี้เพื่อต้องการแสดงผล ภาพทางกราฟิกแบบทันต่อเวลา (Real time) และเมื่อศึกษาไปถึงการแสดงผล พบว่าระบบแสดงผล ทางกราฟิก ออกมาในรูปแบบของสีและเส้นแบ่งชั้นตามความสูงของทราย และสามารถสร้าง ภาพเคลื่อนไหวของการไหลของน้ำทันต่อการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงรูปร่างของทรายอยู่ตลอดเวลา

ผู้จัดทำตั้งเห็นว่าระบบดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นที่สื่อในการสอนเรื่องการใช้สี และเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ ของวิชาภูมิศาสตร์ได้ เป็นที่มาของโครงการ “ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระจกทราย เพื่อ เป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความ สูงตามลักษณะภูมิประเทศ” เพื่อให้เป็นที่สื่อการสอนที่มีคุณภาพ ที่มีความถูกต้องและแม่นยำในการ แสดงเส้นชั้นความสูงและสีตามระดับความสูงของภูมิประเทศ ตามหลักภูมิศาสตร์ เพื่อให้เป็นที่ สื่อประกอบการสอนที่ผู้สอนสามารถนำประยุกต์ใช้เหมาะสมร่วมกับการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงควบคู่กันไป ทำให้เกิดการแก้ปัญหาการสอนวิชาภูมิศาสตร์

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

- เพื่อพัฒนา AR Sandbox ให้เกิดเป็นระบบจำลองภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระเบื้องทราย ที่มีความแม่นยำและถูกต้องเรื่องของสีในแต่ละระดับชั้นความสูงของภูมิประเทศ และเส้นระดับชั้นความสูง ตามหลักวิชาภูมิศาสตร์ ทำให้เกิดการบูรณาการในการนำเทคโนโลยีผสมผสานในปัจจุบันนี้ เพื่อทำให้เกิดสื่อเพื่อการเรียนรู้ในวิชาภูมิศาสตร์เพิ่มขึ้น
- เพื่อให้ผู้สอนใช้ระบบเป็นสื่อกลางร่วมกับกิจกรรมที่เหมาะสมในการเตรียมการสอน นำไปสู่การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้สามารถลดการสอนเชิงปริมาณและเกิดทำให้เกิดการสอนเชิงคุณภาพ
- เพื่อให้ผู้เรียน ได้ใช้ระบบจริงการ ผนวกกับ ได้รับคำแนะนำจากผู้สอน แล้วเกิดการพัฒนาศึกษาเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง แล้วสามารถจดจำและเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น
- เพื่อสร้างความพึงพอใจในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากขึ้น สร้างบรรยากาศในการเรียนให้มีความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ไม่ตึงเครียดระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เกิดการกระตุ้นให้อยากเรียนรู้มากขึ้น

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

- **ด้านประสิทธิภาพในการทำงานจริงของระบบ**
 - เมื่อเปิดซอฟต์แวร์ควบคุมระบบ ระบบจะต้องสามารถติดตามจับการเคลื่อนไหวของทรายในกระเบื้อง รวมถึงการเคลื่อนไหวเหนือกระเบื้องทรายแล้วส่งข้อมูลที่ได้รับไปประมวลผล และฉายภาพกราฟิกสี เส้นชั้น รวมทั้งจำลองการไหลของน้ำกลับสู่ทรายในกระเบื้องอย่างแม่นยำและถูกต้อง แบบทันทีต่อเวลา (Real time)
- **ด้านผลสัมฤทธิ์ในการเป็นสื่อการสอนประกอบวิชาภูมิศาสตร์**
 - เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลผลคะแนนในการทดสอบ ซึ่งแบ่งออกเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมทดสอบใช้งานระบบจริงทั้งหมด แล้วผลคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนจะต้องสูงกว่าหลังเรียน และต้องตรงกับหลักการทดสอบประสิทธิภาพของนวัตกรรมชุดการสอน ตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้
- **ด้านความคิดเห็นของผู้ร่วมทดสอบใช้งานจริงต่อระบบ**
 - ข้อมูลความพึงพอใจในการใช้งานระบบทั้ง 4 ด้าน (ด้านเนื้อหา ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ) จากแบบประเมินจะต้องมีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50

- ด้านอื่นๆ

- ผู้ใช้สามารถเรียนรู้และเข้าใจการทำงานของระบบ สามารถติดตั้งเองได้ รวมทั้งเคลื่อนย้ายระบบได้อย่างสะดวก
- ผู้ใช้เข้าใจและสามารถแปลความหมายสัญลักษณ์ในระบบ (สีและเส้นความสูง) ได้อย่างถูกต้องตามเนื้อหาที่ผู้สอน

1.4 ทฤษฎีหรือแนวคิดที่ใช้ในโครงการ

ทฤษฎีแนวคิดที่นำมาใช้ในโครงการแบ่งออกได้ ดังนี้

- 1) เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Augmented Reality
- 2) ทฤษฎี/แนวคิดทางภูมิศาสตร์ ได้แก่
 - แผนที่
 - องค์ประกอบของแผนที่
 - ลักษณะภูมิประเทศต่างๆบนแผนที่
 - การระบุระดับความสูงในแผนที่
- 3) ทฤษฎี ด้านการศึกษา ได้แก่
 - การเรียนรู้
 - การพัฒนาทางความคิดสติปัญญาและการเรียนรู้ในวัยรุ่น
 - ทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Learning by doing)
 - ทฤษฎีกรวยประสบการณ์ (Cone of Experience)
 - พีระมิดการเรียนรู้ (Learning Pyramid)
 - แนวคิดการเรียนรู้แบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student/Child centered)
 - การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 4) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)
- 5) การทดสอบวัดประสิทธิภาพของสื่อการสอน

1.5 ขอบเขตโครงการ

ศึกษาการทำงานของ AR Sandbox และนำไปพัฒนาต่อยอดสู่ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระเบื้องทราย เพื่อใช้เป็นที่ประกอบการสอนในวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศและเส้นชั้นความสูง เนื่องจากตัวระบบเป็นเพียงสื่อที่ช่วยทำให้เห็นภาพในรูปแบบ 3 มิติ เพื่อความชัดเจน สวยงาม สมจริง กว่าสื่อแบบ 2 มิติ ดังนั้นผู้สอนจะต้องเรียนรู้การใช้งานระบบ และมีการคิดกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนมากกว่าก่อนล่วงหน้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะระบบไม่ได้จัดทำขึ้นมาเพื่อสอนแทนผู้สอนได้ จึงต้องอาศัยการใช้กิจกรรมของผู้สอนเข้ามาช่วยให้สื่อเกิดประสิทธิภาพ

ระบบจะสามารถทำงานได้ต่อเมื่อมีการติดตั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์อย่างครบถ้วนสมบูรณ์เสียก่อน ความสามารถในการแสดงภาพกราฟิกจะฉายภาพกลับไปยังผืนทรายในกระบะ ตามลักษณะรูปทรงทรายที่ได้ทำการจำลองเป็นลักษณะภูมิประเทศต่างๆไว้ โดยจะฉายเป็นภาพกราฟิกสีและเส้นชั้นความสูงเพื่อในการจำแนกความระดับความสูงต่ำ หากต้องการให้เกิดการจำลองการไหลของน้ำให้นำมือยกเหนือกระบะทรายบริเวณที่ต้องการให้เกิดแหล่งน้ำค้างไว้ประมาณ 5-10 วินาที จึงจะเกิดการสร้างภาพเคลื่อนไหวของน้ำ หากบริเวณนั้นเป็นแอ่งหรือพื้นราบจะเกิดภาพน้ำที่ขังในแอ่งหรือนองบนพื้น หากเป็นบริเวณที่มีความลาดชัน จะเกิดภาพเคลื่อนไหวของน้ำจะไหลจากบริเวณสูงลงสู่พื้นที่ต่ำ ในบริเวณขอบเขตของกระบะทรายที่กำหนดไว้เท่านั้น

1.6 ขั้นตอนในการศึกษา

ปฏิญานិพนธ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 บท คือ

- บทที่ 1 อธิบายถึงความเป็นมาและความสำคัญของระบบ วัตถุประสงค์ สมมติฐาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ขอบเขตของโครงการและ ขั้นตอนในการศึกษา
- บทที่ 2 อธิบายทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องในการสร้างระบบ รวมไปถึง ฮาร์ดแวร์ , ซอฟต์แวร์ และเทคโนโลยีและทฤษฎีอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3 อธิบายถึงการวิเคราะห์และออกแบบ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนในการพัฒนาระบบ รวมไปถึงขั้นตอนในการทดลองใช้งานระบบในการเป็นสื่อการสอนจริง
- บทที่ 4 อธิบายผลจากการดำเนินการในบทที่ 3
- บทที่ 5 สรุปผลที่ได้จากการดำเนินงานตั้งแต่ต้น ปัญหาที่พบระหว่างดำเนินงาน และแนวทางแก้ไข เพื่อพัฒนาระบบต่อไปในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

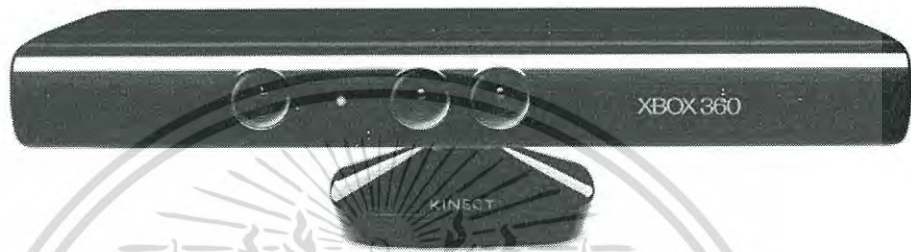
บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักการ

2.1 ฮาร์ดแวร์

2.1.1 กล้อง Kinect

1) ส่วนประกอบของกล้อง Kinect

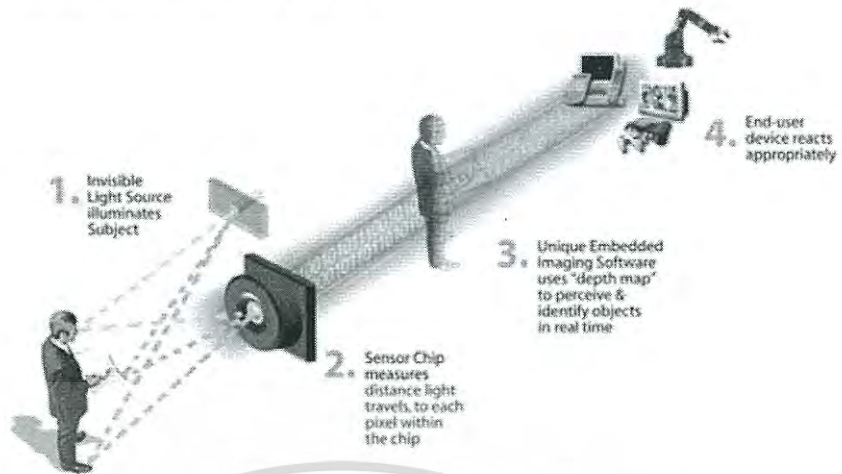

รูปที่ 2.1 กล้อง Kinect

- Microphone Array ตัวตรวจจับตำแหน่งของ ผู้ใช้งานจากเสียง โดยสามารถแยกเสียงรบกวนต่างๆออกจากเสียงผู้ใช้ได้
- IR emitter ตัวฉายแสงอินฟราเรด โดยจะฉายแสงอินฟราเรดอย่างมีรูปแบบเพื่อใช้จำลองภาพของพื้นที่ที่แสงอินฟราเรดกระทบพร้อมกับ Depth camera
- Depth camera กล้องวัดความลึกใช้รับภาพพื้นที่ที่โดนแสงอินฟราเรดตกกระทบมาประมวลผลเป็นภาพสามมิติ
- Tilt motor มอเตอร์เพื่อใช้ปรับมุมมองการมองเห็นของตัวกล้อง Kinect โดยอัตโนมัติขึ้นกับขนาดของวัตถุเบื้องหน้า
- Color camera กล้องที่ใช้รับภาพธรรมดาเพื่อใช้เก็บรายละเอียดต่างๆของวัตถุและบุคคลในพื้นที่

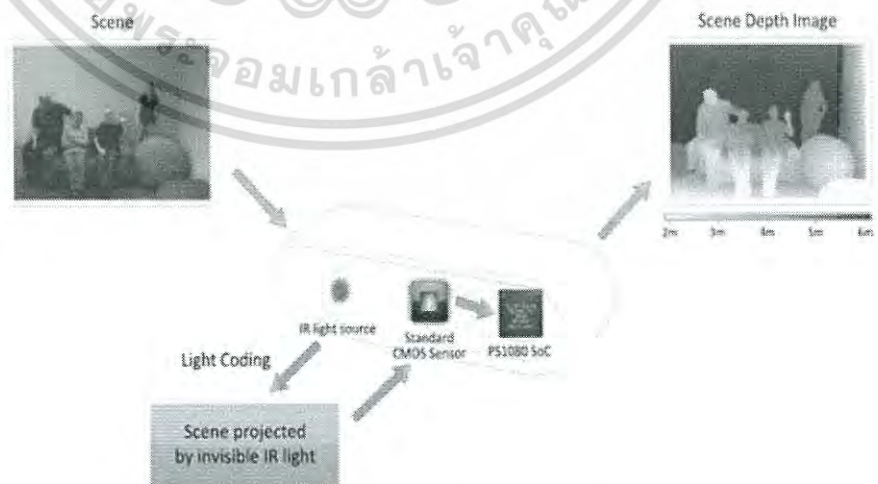
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) หลักการทำงานของกล้อง Kinect

รูปที่ 2.2 หลักการทำงานของกล้อง Kinect

ตัวกล้อง Kinect จะทำงาน โดยอาศัยทั้งการทำงานที่สอดคล้องกันของฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ โดยสิ่งที่กล้อง Kinect ทำมีอยู่ 2 สิ่ง ได้แก่ การสร้างภาพ 3 มิติ ที่สามารถเคลื่อนไหว ขยับได้ของตัววัตถุในมุมมองที่กล้องมองเห็น และอีกสิ่งคือจะสามารถจดจำและรับรู้ระหว่างที่วัตถุเหล่านั้นเคลื่อนไหว โดยตัวซอฟต์แวร์จะจำแนกวัตถุออกจากพื้นหลังด้วยความต่างของสีและพื้นผิว และได้พัฒนาต่อยอดให้กล้องสามารถมองเห็นได้ในที่แสงน้อย ด้วยการนำแสงอินฟราเรด ยังไปหาตัววัตถุเพื่อสะท้อนกลับมายังกล้อง Kinect เรียกว่า “Time of flight” ซึ่งคล้ายคลึงกับการทำงานของ Sonar ตรงที่หากรู้ระยะที่แสงจะสะท้อนกลับมา จะทำให้ทราบระยะห่างของวัตถุ โดยที่เลือกใช้เพราะจะได้วัดได้แม่นยำ ไม่มีคลื่นแสงอื่นๆรบกวน และด้วยเทคโนโลยีที่กล่าวมาทำให้กล้อง Kinect สามารถแยกแยะความลึกและความสูงของวัตถุได้

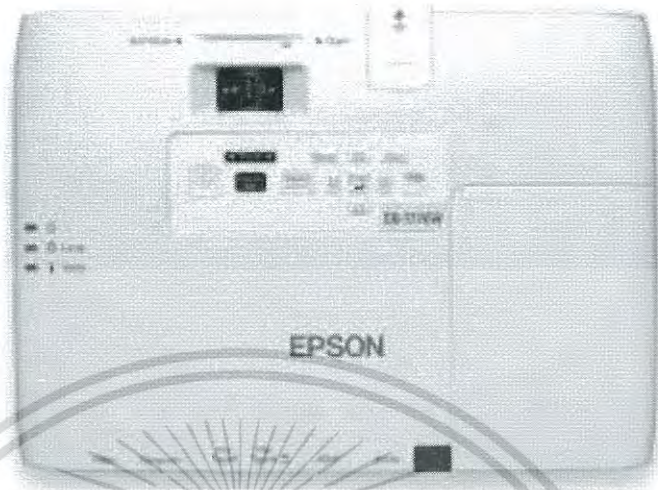

รูปที่ 2.3 การแยกแยะความลึกของกล้อง Kinect

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 โพรเจคเตอร์

1) ส่วนประกอบของโปรเจคเตอร์

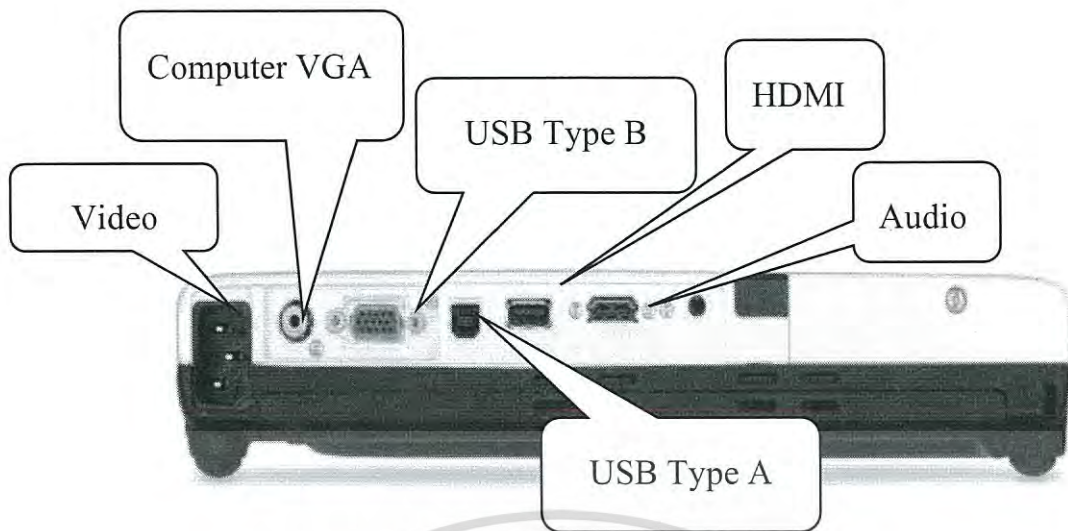
รูปที่ 2.4 โพรเจคเตอร์ด้านหลัง

รูปที่ 2.5 โพรเจคเตอร์ด้านหน้า

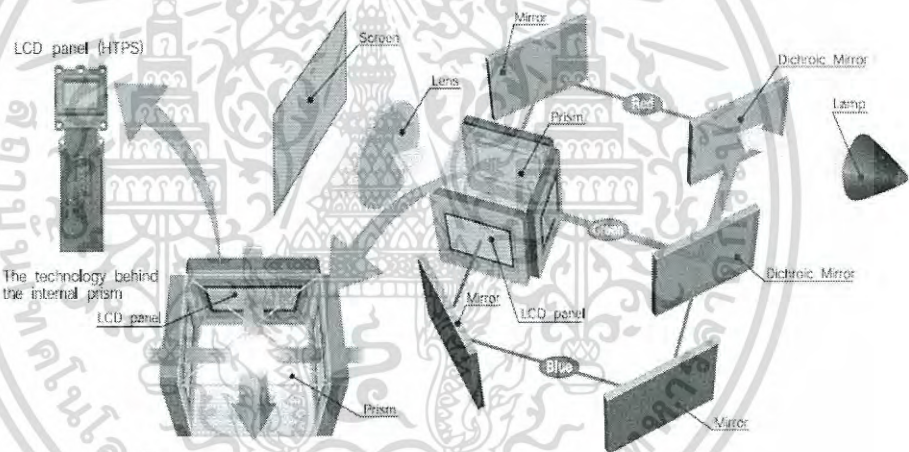
ในเครื่องจะมี LCD panel อยู่สามแผ่น ที่จะแสดงภาพต่างกันไปตามสัญญาณที่ได้รับมาจากคอมพิวเตอร์ โดยที่แผ่น LCD จะยังไม่ขึ้นภาพต้องอาศัยหลอดฉายภาพส่องแสงผ่านกระจกที่มีฟิลเตอร์สีแดง เขียว และ น้ำเงิน แล้วให้แสงแต่ละสีตกไปยัง LCD panel สีละแผ่น แล้วนำภาพที่เกิดขึ้นมาซ้อนทับกันที่ปริซึมรวมแสงทำให้เกิดภาพใหม่ซึ่งเป็นเดียวกับที่แสดงอยู่บนจอคอมพิวเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.6 ส่วนประกอบของโปรเจคเตอร์

2) หลักการทำงานของโปรเจคเตอร์ (LCD Projector)

รูปที่ 2.7 จำลองการทำงานของโปรเจคเตอร์

Liquid crystal display Projector หรือ LCD Projector เป็น โปรเจคเตอร์ ที่มีแหล่งกำเนิดแสงเป็นหลอดไฟภายในโปรเจคเตอร์ ซึ่งใช้หลอดแบบ Metal highlight หรือหลอด Ultra High Power และจะวิ่งกระจกสะท้อนที่สามารถกรองแสงได้ จากนั้นจึงผ่านไปยังเลนส์ โดยเลนส์คือแผ่น LCD 3 แผ่นด้านในในตัวเครื่อง ซึ่งตัวกระจกเลนส์ยังแบ่งออกเป็น 3 สีในระบบสี RGB คือ แดง(Red) , เขียว(Green) และ น้ำเงิน (Blue) เพื่อเป็นตัวช่วยในการสร้างภาพสี อาศัยการวิ่งผ่านของแสงผ่าน Panel LCD ของแต่ละสี ถูกควบคุมผ่านด้วยไฟฟ้าเป็นตัวช่วยเปิดหรือปิดการทำงานของ pixel ของเม็ดสีนั้นๆ จนเมื่อเกิดเป็นภาพที่เลนส์แล้ว แสงจะถูกส่งต่อไปยังเครื่อง

ฉายออกไปยังจอรับภาพที่เลนส์ และฉายออกสู่ฉากที่รับภาพ ได้ภาพตามที่ต้องการ ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยโปรเจกเตอร์แบบ LCD นั้นมีข้อดีตรงที่ให้แสงสว่างได้ดีกว่าโปรเจกเตอร์แบบ DLP ตรงเมื่อเทียบกันในเรื่องที่หลอดไฟกำเนิดแสงหากมีวัตต์เท่าๆกัน โปรเจกเตอร์แบบ LCD จะสามารถทำให้ได้ความคมชัดของเม็ดสีที่ดีกว่า ทำให้ภาพมีสีส้มและความคมชัดมากกว่า สร้างความน่าเชื่อถือต่อการนำไปใช้ แต่ข้อเสียคือเมื่อเกิดข้อผิดพลาดในขนาดที่กำลังรับส่งภาพเพื่อฉาย เช่นกรณีเกิด Dead Pixel ไม่ว่าจะแบบชั่วคราวหรือแบบถาวร จะเห็นผลได้ชัดเจนมากกว่า DLP Projector สร้างความเสียหายให้แก่ภาพที่ฉายออกมาได้มากกว่าแบบ DLP Projector

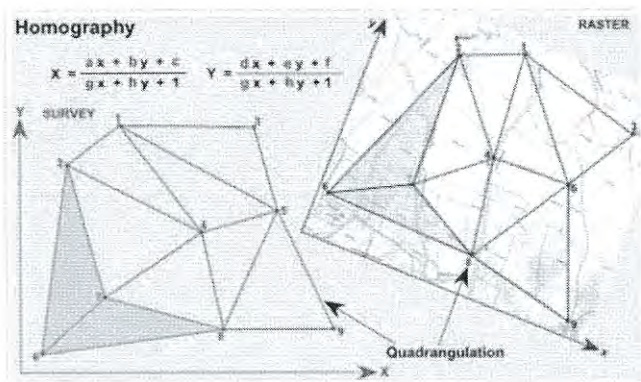
3) การฉายภาพลงบนพื้นวัตถุของโปรเจกเตอร์ (Projection Mapping)

รูปที่ 2.8 การฉายภาพด้วยเทคนิค Homography

กระบวนการที่ทำการฉายภาพหรือวิดีโอให้เหมาะสมกับพื้นผิว ขนาดของวัตถุ หรือฉากที่รับภาพนั้นๆ โดยอาศัยซอฟต์แวร์ของตัวโปรเจกเตอร์ หรือการใช้เทคนิค Homography ซึ่งจะทำการปรับภาพ โดยอาศัยหลักการบิดเบือนภาพหรือวิดีโอที่ต้องการฉายให้เหมาะสม ซึ่งต้องเลือกภาพหรือวิดีโอที่ต้องการฉายก่อน จากนั้นเลือกฉากรับที่จะฉายภาพลงไป ไม่ว่าจะในลักษณะสองหรือสามมิติก็ตาม จากนั้นตัวซอฟต์แวร์ภายในโปรเจกเตอร์จะทำการวิเคราะห์ผ่านสมการคณิตศาสตร์ เพื่อระบุจุดต่างๆบนภาพ (masking) ของภาพ และทำการ Transform จุดที่ masking ไว้ จากนั้นจะฉายภาพที่ต้องการลงสู่พื้นผิวฉากรับ โดยอาศัยการบิดเบือน ปรับภาพ เพื่อฉายกลับสู่ฉากรับพอดีกับขนาดของฉากรับภาพนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.9 Homography Transform สี่เหลี่ยมที่อ้างอิงรูปสี่เหลี่ยมที่สอดคล้องกันในระบบอื่น

2.2 ซอฟต์แวร์

2.2.1 ระบบปฏิบัติการ Ubuntu

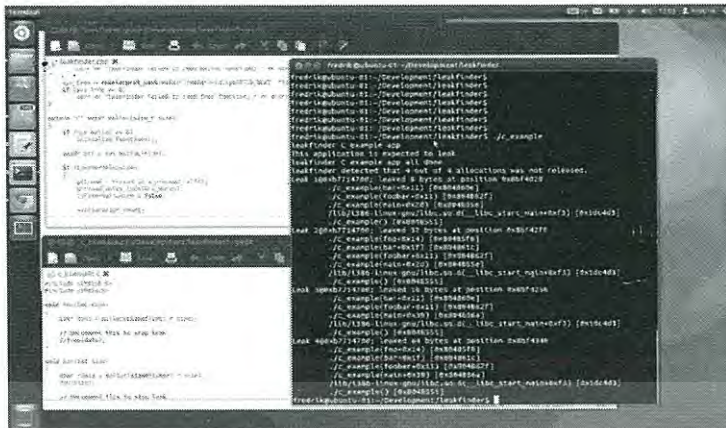

รูปที่ 2.10 สัญลักษณ์ Ubuntu

คือระบบปฏิบัติการชนิดหนึ่งของคอมพิวเตอร์อยู่ในตระกูลเดียวกับ Linux ซึ่งเป็น Open source ภายใต้การอนุญาตของ GNU/GPL อันหมายถึงว่าสามารถนำไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาต่อได้อย่างเสรี ไม่มีค่าใช้จ่าย โดยคำว่า Ubuntu แปลเป็นไทยได้ว่า “การช่วยเหลือกันของมวลมนุษย” นอกจากนี้ Ubuntu ยังมีความยืดหยุ่นต่อการรองรับฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ได้หลากหลาย จัดสรรทรัพยากรในเครื่องได้อย่างดีไม่สิ้นเปลืองทำให้คอมพิวเตอร์มีความรวดเร็วในการประมวลผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 ภาษา C++


```

#include <iostream>
using namespace std;

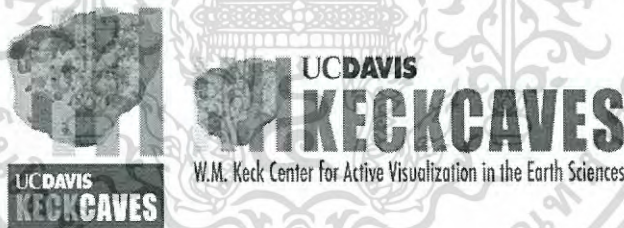
int main() {
    for (int i = 0; i < 10; i++) {
        cout << "Hello World!" << endl;
    }
    return 0;
}

```

รูปที่ 2.11 ภาษา C++

เป็นภาษาระดับสูง พัฒนาโดย Jame Stroustrup โดยภาษา C++ จะเพิ่มการเขียนแบบเชิงวัตถุ (Object-oriented) ซึ่งภาษา C++ เป็นภาษาที่ได้รับความนิยมอย่างยิ่งในการนำไปพัฒนา Application รวมไปถึง โปรแกรมประยุกต์กราฟิกต่างๆ ทั้งในระบบปฏิบัติการ Windows และ Macintosh

2.2.3 ซอฟต์แวร์ SARndbox-1.5-001

รูปที่ 2.12 หน่วยงานที่พัฒนาซอฟต์แวร์ SARndbox-1.5-001

เป็นซอฟต์แวร์ที่สามารถใช้งานได้ฟรี ภายใต้ GNU General Public License ในการติดตั้งมีคู่มือการใช้งานและวิธีติดตั้งอยู่ในไฟล์ README ซึ่งทำได้โดยง่าย ตัวซอฟต์แวร์สนับสนุนการทำงานเพื่อโต้ตอบกับผู้ใช้งาน AR Sandbox โดยเฉพาะ นอกจากนี้ยังเปิดรับข้อซักถามและคำแนะนำจากผู้พัฒนาท่านอื่นๆภายนอกหน่วยงาน โดยตัวซอฟต์แวร์มีมาแล้ว 7 เวอร์ชัน ดังนี้

- SARndbox-1.0
- SARndbox-1.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- SARndbox-1.4
- SARndbox-1.5
- SARndbox-1.5-001 : เวอร์ชันที่ติดตั้งในระบบ
- SARndbox-1.6

2.2.4 VRUI Toolkit

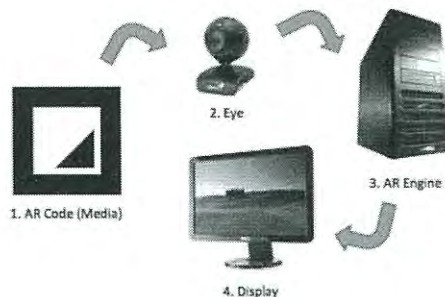

รูปที่ 2.13 ตัวอย่างการใช้งาน VRUI Toolkit

VRUI Toolkit เป็นเครื่องมือที่รวบรวม method ต่างๆไว้ให้เพื่อการให้คนเขียนโปรแกรมไม่ต้องไปยุ่งเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของ Virtual Reality ทำให้สามารถทำแม้ไม่ใช่ผู้ชำนาญก็สามารถใช้งานได้โดยสะดวกและรวดเร็ว โดยตัวเครื่องมือจะเน้นความสะดวกในการใช้งานในการสร้างสภาพแวดล้อม ที่สามารถแสดงผลที่หลากหลาย เช่น การแสดงผลจากจอไปยังอุโมงค์, พื้นหรือผนังแบบต่างๆ

2.3 เทคโนโลยีและทฤษฎีอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 เทคโนโลยี Augmented Reality

รูปที่ 2.14 หลักการของ Augmented Reality

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่เฉพาะเจาะจงเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นเทคโนโลยีที่ผสานโลกเสมือนเข้ากับโลกจริง โดยอาศัยการประมวลผลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ผ่านซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง โดยรับข้อมูลพิกัดกราฟิก ภาพ เสียง หรือข้อมูลพิกัด GPS แสดงผลผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการจมองเห็นภาพเสมือน เช่น กล้อง Kinect, โปรเจคเตอร์, แว่น Oculus, จอโทรทัศน์ เป็นต้น ซึ่งผลที่แสดงออกมาจะมีความชัดเจนจริงแค่ไหน ขึ้นอยู่กับความไวในการประมวลผลรวมไปถึงประสิทธิภาพของอุปกรณ์แสดงผล ซึ่งตัวเทคโนโลยี Augmented Reality เป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มวิสัยทัศน์และสร้างอรรถรสในการเห็นภาพในโลกเสมือนที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมโลกจริง

2.3.2 แผนที่

สิ่งที่แสดงลักษณะทางกายภาพของพื้นผิวบริเวณต่างๆของโลกทั้งภาคพื้นดินและพื้นน้ำลงยังวัสดุที่มีความแบนราบเป็นระนาบเดียวกัน โดยมีการใช้สัญลักษณ์ต่างๆในการแสดงให้เห็นลักษณะทางกายภาพนั้นๆไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองทางธรรมชาติ เช่น ที่ราบต่ำ/สูง ภูเขา ต้นไม้ มหาสมุทร เป็นต้น หรือสิ่งก่อสร้างโดยมนุษย์ เช่น โรงเรียน วัด อาคารถนน เป็นต้น

- แบ่งตามลักษณะการใช้ได้ 3 แบบ ได้แก่

- 1) แผนที่อ้างอิง : แผนที่ชนิดนี้จัดทำเพื่อให้แผนที่ชนิดอื่นนำไปใช้อ้างอิงในการจัดทำขึ้นได้แก่ แผนที่ภูมิประเทศ แผนที่ชุด เป็นต้น

รูปที่ 2.15 แผนที่อ้างอิง (แผนที่ภูมิประเทศ)

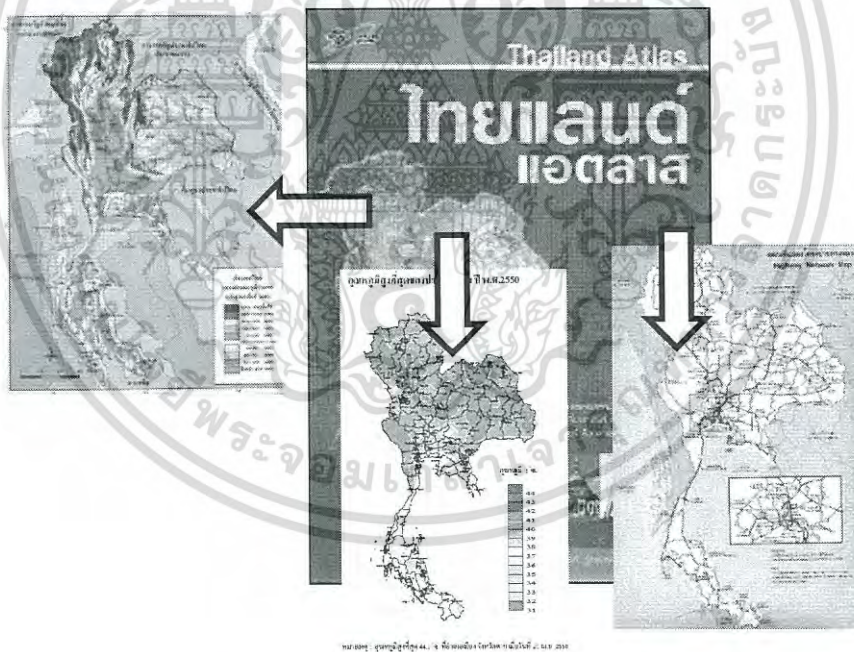
- 2) แผนที่เฉพาะเรื่อง : แผนที่ชนิดนี้จัดทำขึ้นเพื่อการแสดงรายละเอียดเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น แผนที่ธุรกิจ แผนที่การถือครองที่ดิน แผนที่พืชพรรณธรรมชาติ แผนที่ท่องเที่ยว เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.16 แผนที่เฉพาะเรื่อง (แผนที่ท่องเที่ยว)

3) แผนที่เล่ม : เป็นที่รู้จักกันในชื่อ แอตลาส (atlas) แผนที่ที่ทำการรวบรวมแผนที่หลากหลายชนิดไว้ในเล่มเดียว เช่น ไทยแลนด์แอตลาส(Thailand Atlas) จะรวบรวมแผนที่ภูมิประเทศ แผนที่ภูมิอากาศ แผนที่ทางหลวง แผนที่อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยไว้ในเล่มเดียวกัน เป็นต้น

รูปที่ 2.17 แผนที่เล่ม (แผนที่เล่ม ประเทศไทย)

- แบ่งตามขนาดมาตราส่วนในกิจการทหารได้ 3 แบบ ได้แก่

- 1) แผนที่มาตราส่วนขนาดใหญ่ : แผนที่ที่ใช้มาตราส่วนไม่เกิน 1 : 75,000 นิยมใช้แผนที่มาตราส่วนขนาดใหญ่ในการแสดงข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ขนาดเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณไม่ใหญ่นัก เช่น แผนที่หมู่บ้าน แผนที่เทศบาลตำบล มาตรฐาน 1 : 50,000 เป็นที่นิยมสำหรับแผนที่มาตรฐานขนาดใหญ่

- 2) แผนที่มาตรฐานขนาดกลาง : แผนที่ที่ใช้มาตรฐานมาตรฐานมากกว่า 1 : 75,000 จนถึง 1 : 600,000 นิยมใช้แผนที่มาตรฐานขนาดกลางในการแสดงข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ที่มีบริเวณกว้างขึ้นจากมาตรฐานขนาดใหญ่ เช่น แผนที่อำเภอ มาตรฐาน 1 : 250,000 เป็นที่นิยมสำหรับแผนที่มาตรฐานขนาดกลาง
- 3) แผนที่มาตรฐานขนาดเล็ก : แผนที่ที่ใช้มาตรฐานมาตรฐานมากกว่า 1 : 600,000 ขึ้นไป นิยมใช้แผนที่มาตรฐานขนาดเล็กในการแสดงข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ที่มีบริเวณกว้างใหญ่หลายๆ เช่น แผนที่ประเทศ แผนที่ทวีป แผนที่โลก มาตรฐาน 1 : 1,000,000 เป็นที่นิยมสำหรับแผนที่มาตรฐานขนาดเล็ก

● แบ่งตามขนาดมาตรฐานในทางภูมิศาสตร์ได้ 3 แบบ ได้แก่

- 1) แผนที่มาตรฐานขนาดใหญ่ : แผนที่ที่ใช้มาตรฐานมาตรฐานไม่เกิน 1 : 250,000
- 2) แผนที่มาตรฐานขนาดกลาง : แผนที่ที่ใช้มาตรฐานมาตรฐานมากกว่า 1 : 250,000 จนถึง 1 : 1,000,000
- 3) แผนที่มาตรฐานขนาดเล็ก : แผนที่ที่ใช้มาตรฐานมาตรฐาน 1 : 1,000,000 ขึ้นไป

2.3.3 องค์ประกอบของแผนที่

- 1) ชื่อของแผนที่ : ระบุชื่อในการเรียกแผนที่นั้น เช่น แผนที่ภูมิประเทศของประเทศไทย แผนที่อำเภอละงู แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย เป็นต้น
- 2) ขอบระวาง : เส้นกั้นรอบๆแผนที่ มีตัวเลขแสดงค่าพิกัดในทางภูมิศาสตร์ ค่าละติจูด และค่าลองจิจูด กำกับอยู่
- 3) ชื่อทางภูมิศาสตร์ : การใช้อักษรย่อแทนชื่อเต็มเฉพาะบริเวณสำคัญภายในแผนที่ เช่น อักษร HU แทนชื่อประเทศฮังการี อักษร AS แทนชื่อทวีปเอเชีย เป็นต้น
- 4) พิกัดทางภูมิศาสตร์ : กำหนดตำแหน่งของสิ่งต่างๆบนแผนที่ โดยค่าของพิกัดจะประกอบด้วยค่าละติจูด ลองจิจูด ทิศ และองศา เช่น พิกัดของกรุงเทพมหานคร ในแผนที่โลกคือ $13^{\circ}45'0''N$ $100^{\circ}31'1.20''E$ เป็นต้น
- 5) ทิศ : ด้านบนของแผนที่คือทิศเหนือ (North = N) ด้านล่างคือทิศใต้ (South = S) ทางขวาคือทิศตะวันออก (East = E) และด้านซ้ายคือทิศตะวันตก (West = W)
- 6) มาตรฐาน : อัตราส่วนของระยะทางในแผนที่กับระยะจริง มี 3 แบบ คือ
 - มาตรฐานเศษส่วน เช่น 1 : 5000 หมายความว่าระยะในแผนที่ 1 เซนติเมตรเท่ากับ

ระยะทางจริง 5,000 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มาตรการส่วนเส้น/บรรทัด/รูปแท่ง จะแสดงมาตราส่วนผ่านเส้นหรือแท่งพร้อมมีตัวเลขกำกับ ตัวอย่างเช่นดังภาพ

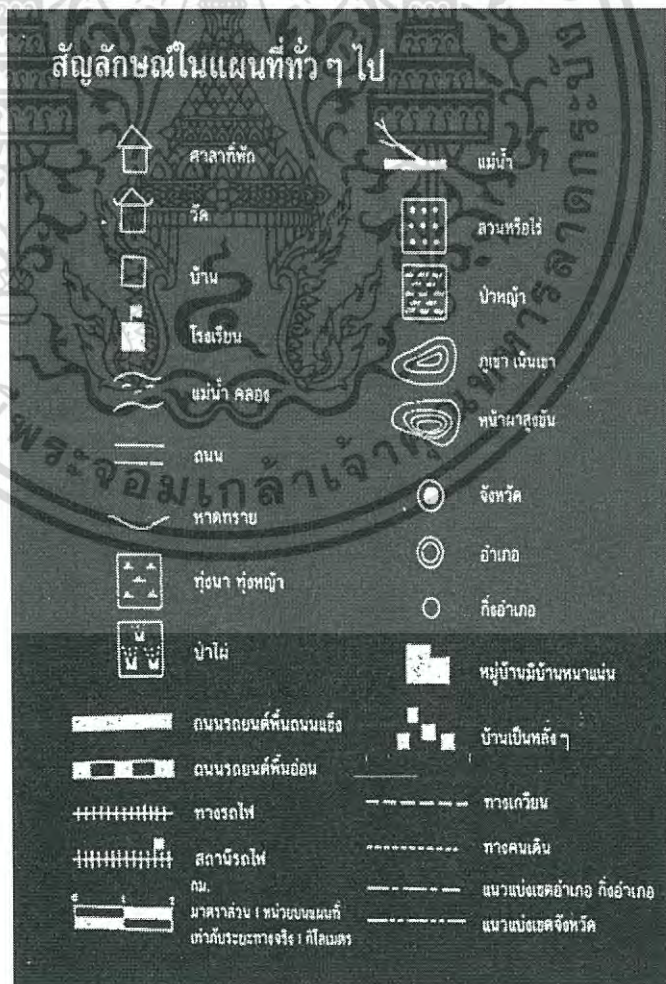

รูปที่ 2.18 มาตรการส่วนบรรทัด

- มาตรการส่วนคำพูด เช่น 1 เซนติเมตร เท่ากับ 0.5 กิโลเมตร หมายความว่าระยะในแผนที่ 1 เซนติเมตรเท่ากับระยะทางจริง 0.5 กิโลเมตร

สูตรคำนวณ คือ มาตรการส่วนแผนที่(Scale) = ระยะทางบนแผนที่ที่จริง (Map Distance = MD)/ระยะทางในภูมิประเทศจริง(Ground Distance = GD)

- 7) สี เพื่อแทนลักษณะทางกายภาพ หรือแทนความสูงในระดับต่างๆ เช่น สีดำแทนสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง เป็นต้น
- 8) สัญลักษณ์ เพื่อแทนลักษณะทางกายภาพต่างๆ ตัวอย่างเช่นดังภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานรูปที่ 2.19 สัญลักษณ์ในแผนที่ที่ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.4 ลักษณะภูมิประเทศต่างๆบนแผนที่

รูปที่ 2.20 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะทางกายภาพของพื้นผิวโลกซึ่งประกอบไปด้วยพื้นดิน(เปลือกโลก)และพื้นน้ำ ซึ่งมีพื้นน้ำเป็นอาณาเขตส่วนใหญ่ของพื้นผิวโลก ที่ปรากฏให้เห็นในแบบต่างๆ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะหลักดังนี้

- 1) ลักษณะภูมิประเทศของภาคพื้นทวีป ซึ่งมีอยู่ 2 ชนิดคือ ภูมิประเทศหลัก (Major Landform) ได้แก่ ที่ราบ ที่ราบสูง เนินเขา ภูเขา เป็นต้น อีกชนิดคือ ภูมิประเทศรอง (Minor Landform) ได้แก่ เกาะ หายทราย หุบเขา โดยจำแนกด้วยด้วยความต่างของระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ดังนี้
 - ที่ราบ (Plains) คือบริเวณที่เป็นที่ต่ำ ที่มีความต่างกับระดับน้อยกว่า 100 เมตร มีพื้นผิวที่ค่อนข้างราบเรียบ อาจมีเนินเขาเตี้ยๆที่ทำให้ที่ราบบางบริเวณเกิดพื้นผิวลูกคลื่น มักเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ทำเกษตรกรรมหรือปศุสัตว์
 - ที่ราบสูง (Plateau) คือบริเวณที่มีมีความต่างกับระดับมากกว่า 100 เมตรแต่น้อยกว่า 300 ยอดของที่ราบสูงค่อนข้างเรียบแผ่ครอบคลุมพื้นที่มักจะลาดเอียงสู่ที่ราบใกล้เคียง
 - เนินเขา (Hill) คือลักษณะภูมิประเทศที่มีความต่างระดับมากกว่า 100 เมตรแต่น้อยกว่า 600 เมตร ยกเว้นบริเวณชายฝั่งทะเล อาจต่ำกว่า 60 เมตร
 - ภูเขา (Mountain) คือลักษณะภูมิประเทศที่มีความต่างระดับมากกว่า 600 เมตร มีความลาดชันกว่าที่ราบ พื้นผิวมักขรุขระไม่เรียบ
- 2) ลักษณะภูมิประเทศของทะเลและมหาสมุทร

146217

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ไหล่ทวีป (Continental Shelf) คือบริเวณเริ่มจากชายฝั่งไปยังพื้นทะเล จนถึงบริเวณที่เกิดการเปลี่ยนระดับความลาดชันสูงมากขึ้น ลักษณะของพื้นผิวเป็นร่อง สัน แอ่ง เป็นต้น
- ลาดทวีป (Continental Slope) คือบริเวณที่ต่อจากไหล่ทวีป ระดับความลึกที่ 2,000-3,000 เมตร จนถึงเนินลาดเรียบทวีป ความลาดชันประมาณ 1:40 พื้นที่ค่อนข้างแคบ
- เนินลาดเรียบทวีป (Continental Rise) คือบริเวณที่ต่อจากลาดทวีป จนถึงพื้นราบบาดาล
- พื้นราบบาดาล (Abyssal Floor) คือบริเวณที่ราบเรียบ มีความลึก ทั้งสูงและต่ำ หรืออาจปรากฏเป็นเนินเตี้ย (Abyssal Hill)
- สันเขากลางมหาสมุทร (Ocean Ridge) คือบริเวณที่เป็นแนวเทือกเขาใต้มหาสมุทร มีอยู่ประมาณร้อยละ 28 ของท้องสมุทร ยอดสันเขาเป็นหุบเขาทรุด เป็นร่องลึก ความกว้าง 25-50 กิโลเมตร

2.3.5 การระบุระดับความสูงในแผนที่ นิยมแสดงระดับความสูงไว้ 2 รูปแบบ ดังนี้

รูปที่ 2.21 ลักษณะเส้นชั้นความสูง

- 1) เส้นชั้นความสูง (contour line) คือเส้นที่แสดงให้เห็นถึงระดับความสูงที่เท่ากันของภูมิประเทศ ณ บริเวณที่เส้นพาดผ่าน หรือเป็นเส้นที่เกิดจากการตัดกันที่ระดับความสูงนั้นๆกับพื้นดิน โดยแต่ละเส้นจะมีช่องว่างระหว่างกัน เป็นระยะที่วัดในแนวตั้งระหว่างเส้นชั้นความสูง 2 เส้น เรียกว่า ช่วงชั้นความสูง
 - ช่วงชั้นความสูง (contour interval) จะเป็นค่าคงที่ ขึ้นอยู่กับขนาดมาตราส่วนของแผนที่นั้น โดยมีการคำนวณออกมาเป็นตารางช่วงชั้นความสูง ดังตารางด้านล่าง

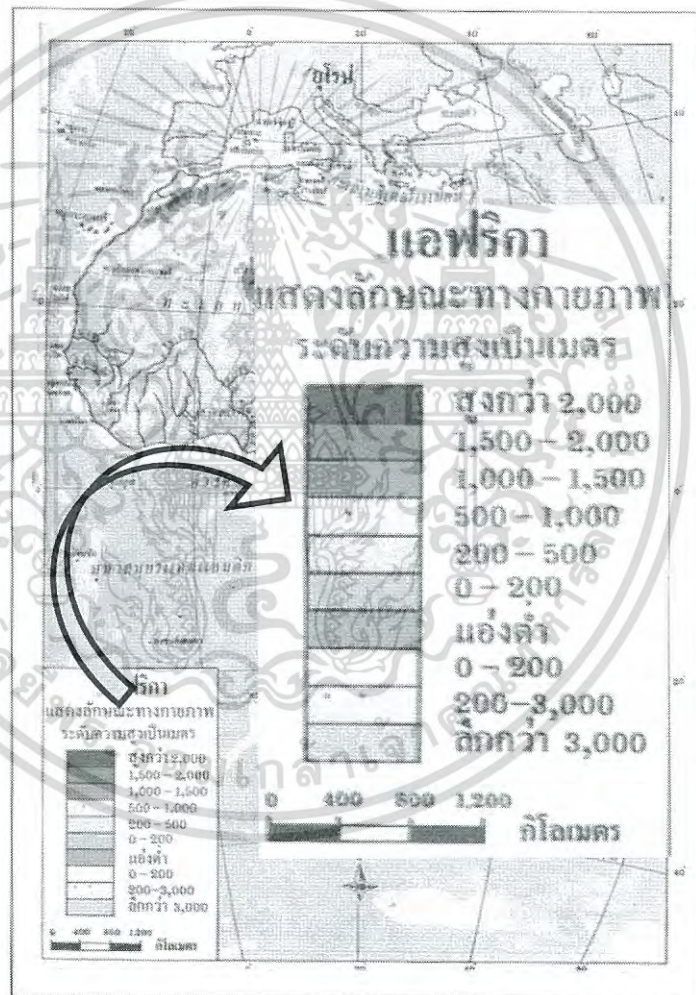
ตารางที่ 2.1 ตารางคำนวณช่วงชั้นความสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารทบทวนวิชาสำหรับการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	High mountains $\alpha_{\max} = 45^\circ$							
	Smallest possible equal contour interval which can be drawn for $\alpha = 45^\circ A = \frac{M}{2000}$	common equal contour intervals	very useful graphical and arithmetical equal contour intervals	ideal equal contour intervals $A = n \cdot \log n$, where $n = \sqrt{\frac{100}{M} + 1}$	recommended equal contour intervals, for normal contours	recommended equal contour intervals for intermediate contours	recommended equal contour intervals for mountains of medium height	recommended equal contour intervals for flat and undulating
Scales	1	2	3	4	5	6	7	8
1:1,000	0.5	1		1.5	1	0.5	0.5	0.25
1:2,000	1.0	2		2.7	2	1.0	1.0	0.5
1:5,000	2.5	5	5	5.7	5	2.5	2	1
1:10,000	5.0	10	10	10	10	5	5	2
1:20,000	10	10		17	20	10	10	2.5
1:25,000	12.5	10,2	20	19	20	10	10	2.5
1:50,000	25	20,2 5 30,4 0	30	29	20	10	(10) 20	5
1:100,000	50	50	50	47	50	25	25	(5) 10
1:200,000	100	50		75	100	50	50	10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1:250,000	125	100		85	100	50	50	10
								(20)
1:500,000	250	100		130	200	100	100	20
		200						
1:1,000,000	500	200	200	200	200	100	100	20
00								(50)

รูปที่ 2.22 แถบสีแสดงความสูง

- 2) แถบสีแสดงความสูง (layer tinting) สีนี้นิยมใช้ในแผนที่เพื่อแสดงความสูง-ต่ำของภูมิประเทศ มีดังนี้

- ภาคพื้นดิน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สี่เขี้ยวแก่ -> บริเวณที่ราบ หรือที่ราบต่ำ ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 0 - 200 เมตร
- สี่เขี้ยวอ่อน -> บริเวณที่เป็นที่ราบสูง ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 200 - 500 เมตร
- สี่เหลี่ยม -> บริเวณที่เป็นเนินเขาหรือที่สูง ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 500 - 1,000 เมตร
- สี่เหลี่ยมแก่ -> บริเวณที่เป็นภูเขา ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 1,000 - 2,000 เมตร
- สี่น้ำตาล -> บริเวณที่เป็นภูเขาสูง ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 2,000 - 3,000 เมตร
- สี่ม่วง -> บริเวณที่เป็นภูเขาสูงมาก ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 3,000 - 5,000 เมตร
- สี่ขาว -> บริเวณที่เป็นภูเขาสูง มียอดเขาสูงที่หิมะปกคลุม ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางมากกว่า 5,000 เมตร
- ภาคพื้นน้ำ กำหนดสีไว้ ดังนี้
 - สี่ฟ้าอ่อน -> บริเวณตั้งแต่ชายฝั่งจนถึงไหล่ทวีป หรือเขตทะเลตื้น ความสูงต่ำจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 0 - 200 เมตร
 - สี่ฟ้าแก่ -> บริเวณตั้งแต่ไหล่ทวีปจนถึงพื้นทะเล ความสูงต่ำจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 200 - 4,000 เมตร
 - สี่น้ำเงิน -> บริเวณตั้งแต่พื้นทะเลถึงทะเลลึก ความสูงต่ำจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 4,000 - 6,000 เมตร
 - สี่น้ำเงินแก่ -> บริเวณตั้งแต่ทะเลลึกถึงน่านน้ำที่มีความลึกมาก หรือมหาสมุทร ความสูงต่ำจากระดับน้ำทะเลปานกลางมากกว่า 6,000 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 2.23 ภาพถ่ายแสดงระดับความสูงบนภูมิประเทศจริงของโลก จากดาวเทียม NOAA ารค่า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.6 การเรียนรู้

การเรียนรู้หมายถึง การรับข้อมูล และการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดการฝึกฝนและจดจำ ผู้การตั้งเคราะห์สิ่งต่างๆสิ่งสมในรูปแบบของความรู้ หรือในรูปแบบของประสบการณ์ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร รวมถึงการพัฒนากรอบด้านของแต่ละบุคคล ซึ่งมีขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน คือ

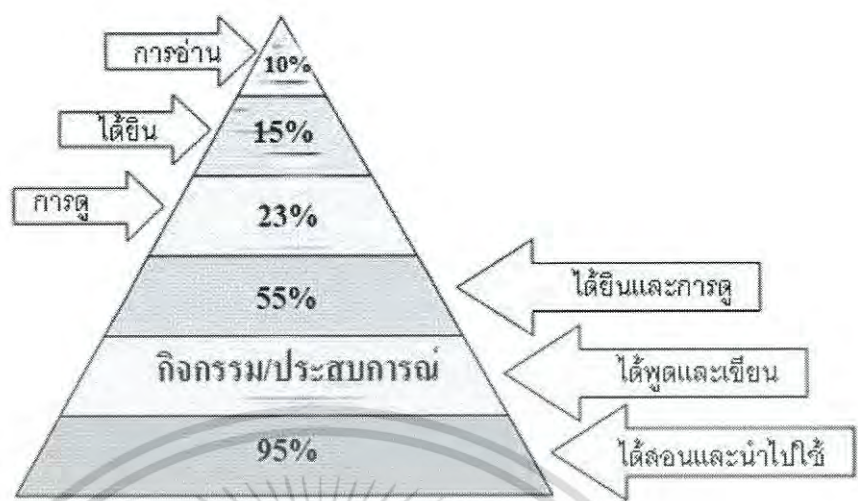
- 1) การรับรู้ (Reception) หมายถึง การรับเอาข้อมูลต่างๆเข้ามา
- 2) การเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของแต่ละสิ่งที่รับมา จากต่างแหล่ง และอธิบายตามหลักเหตุผลได้
- 3) การปรับเปลี่ยน (Transformation) ถือเป็นขั้นสูงสุดของการเรียนรู้ เพราะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆไม่ว่าจะด้านวิธีในการคิด การให้คุณค่า และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอย่างถ่องแท้

จากการศึกษาหาที่มาของการเรียนรู้ พบว่าการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบในหลายวิชา ได้แก่วิชาประสาทจิตวิทยา จิตวิทยาการศึกษาซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของทฤษฎีการศึกษาสำคัญ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาในปัจจุบัน การเรียนรู้จะไม่เกิดขึ้นหากขาดการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เข้าร่วมด้วย ซึ่งจากการค้นคว้ามีการระบุว่ามนุษย์มีการเรียนผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ดังนี้

- เรียนรู้จากการใช้ตามองดูสิ่งต่างๆ 83 %
- เรียนรู้จากการใช้จมูกดมกลิ่นต่างๆ 11 %
- เรียนรู้จากการใช้หูฟังเสียงต่างๆ 10 %
- เรียนรู้จากการใช้มือสัมผัสสิ่งต่างๆ 2 %
- เรียนรู้จากการใช้ลิ้น ปากชิมรสต่างๆ 1 %

เห็นได้ว่ามนุษย์เกิดการเรียนผ่านการใช้อวัยวะตามากที่สุด แต่ยังไม่สามารถบ่งบอกได้ว่าจะสามารถจดจำได้อย่างถาวรหรือไม่ ทำให้ไม่สามารถวัดถึงประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้ จึงมีการทำวิจัยประสิทธิผลของการเรียนรู้ของมนุษย์ด้วยวิธีต่างๆ ขึ้นมาเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนขึ้น ได้ผลดังภาพต่อไปนี้

การเรียนรู้ของมนุษย์

รูปที่ 2.24 ผลการวิจัยประสิทธิผลของการเรียนรู้ของมนุษย์ด้วยวิธีต่างๆ

แม้ว่าวิธีการเรียนรู้ด้วยการได้จะมีประสิทธิผลคิดออกมาแล้วเยอะถึง 55 % แต่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลมากที่สุดแท้จริงแล้ว คือการได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง เพื่อให้เกิดประสบการณ์ ทำให้เกิดเป็นความจำที่ถาวรนั่นเอง

2.3.7 การพัฒนาทางความคิดสติปัญญาและการเรียนรู้ในวัยรุ่น

วัยรุ่นพัฒนามาจากวัยเด็กเตรียมเข้าสู่ผู้ใหญ่ แบ่งออกเป็น 3 ช่วงอายุ ดังนี้

- วัยรุ่นตอนต้น อายุ 13-15 ปี = วัยมัธยมต้น
- วัยรุ่นตอนกลาง อายุ 15-18 ปี = วัยมัธยมปลาย
- วัยรุ่นตอนปลาย 18-21 ปี = วัยมหาวิทยาลัย

เนื่องจากสมองเติบโตเต็มที่แล้ว วัยรุ่นจะมีการพัฒนาการในเรื่องความคิดได้อย่างรวดเร็ว เมื่อเทียบกับวัยเด็ก มักแสดงให้เห็นถึงความอยากรู้อยากเห็นผ่านการตั้งคำถาม ที่ต้องตอบโดยใช้เหตุผล ต้องการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นรวมถึงการวิจารณ์สิ่งที่ได้พบเจอ อยากที่จะได้ลงมือทำ ลงมือแก้ปัญหาด้วยการตัดสินใจของตัวเอง ซึ่งบ่งบอกเรื่องของความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบทางความคิดที่มากขึ้น

ดังนั้นกระบวนการในการเรียนรู้ของวัยรุ่นนั้นต้องส่งเสริมให้เกิดการทำลงมือปฏิบัติจริง ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ เสริมสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดการแสวงหาข้อมูลความรู้ต่างๆ เมื่อได้ข้อมูลแล้วต้องวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นองค์ความรู้ของตัวเอง ภายใต้บรรยากาศที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในทางที่เหมาะสม โดยผู้สอนหรือผู้ปกครองคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.8 ทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Learning by doing)

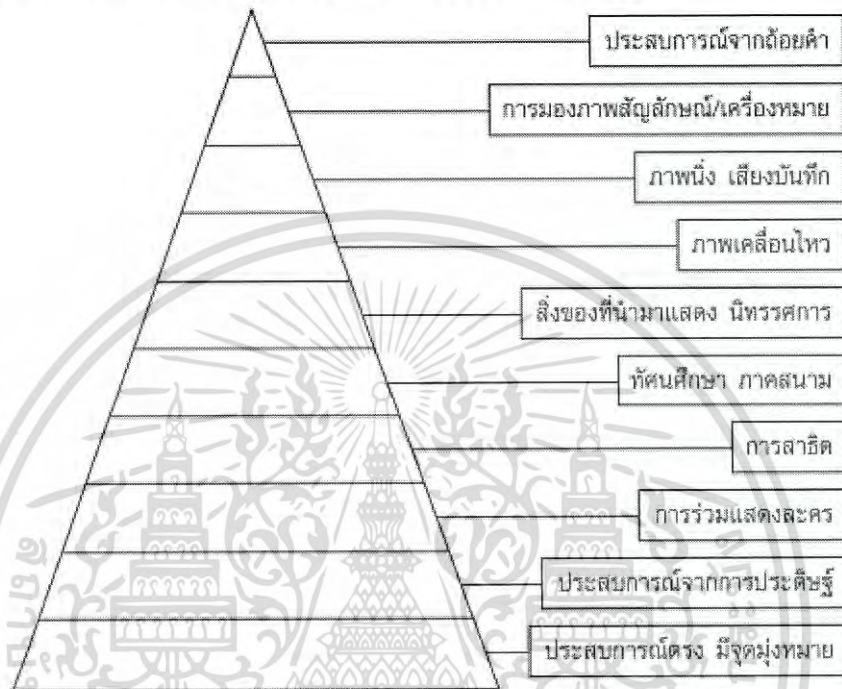
ทฤษฎีนี้เกิดมาจากความเชื่อของจอห์น ดิวอี้ที่เชื่อว่าการปรับตัวทำให้สรรพชีวิตต่างๆ ยังดำรงอยู่รอดได้ ตามหลักชาร์ล ดาร์วิน ที่ว่าธรรมชาติจะทำการคัดเลือกผู้อยู่รอด สายพันธุ์ใดที่ไม่มีการพัฒนาปรับปรุง ย่อมตายจากสูญพันธุ์ไป จึงเป็นเหตุสำคัญให้จอห์น ดิวอี้เชื่อว่ามนุษย์นั้นเป็นสัตว์ที่มีการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมได้ จึงสนใจศึกษาการปรับตัวของมนุษย์ว่าดีกว่าสัตว์ทั่วไปอย่างไร นำไปสู่การนำเสนอทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดกลุ่มความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Theory) หรือกลุ่มปัญญานิยม ที่เชื่อว่าผู้เรียนต้องใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ผนวกกับการใช้ความรู้ข้อมูลทีวิเคราะห์มาจากสติปัญญาของแต่ละบุคคลในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากนั้นเกิดการสังสมเป็นประสบการณ์นำไปสู่การแก้ปัญหา ซึ่งจอห์น ดิวอี้ได้นำเสนอทฤษฎีนี้ขึ้นมา ในทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) โดยเชื่อว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ต่อเมื่อเรียนรู้คู่ไปกับการลงมือกระทำ เพื่อทำความเข้าใจกับความรู้ใหม่โดยการใช้ประสบการณ์ที่เคยได้สังสมไว้แต่เดิมช่วยในการเรียนรู้ โดยประสบการณ์มี 2 ชั้น ได้แก่

- ชั้นปฐมภูมิ (Primary experience) คือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ ไม่ยังมี ยังไม่ผ่านการไตร่ตรองมาอย่างดี เกิดการแลกเปลี่ยนการกระทำกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ไป
- ชั้นทุติยภูมิ (Secondary experience) คือประสบการณ์ที่เป็นความรู้ ผ่านการคิดไตร่ตรองมาอย่างดีแล้ว โดยประสบการณ์ชั้นปฐมภูมิมักเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความรู้นำไปสู่ประสบการณ์ชั้นทุติยภูมิ หรือที่เรียกว่าประสบการณ์การรู้ (Cognitive experience)

ตัวอย่างเช่น ครั้งแรกที่หัดปั่นจักรยานเอียงแล้วล้มเป็นแผลเป็นประสบการณ์ปฐมภูมิ ครั้งต่อไปเมื่อปั่นจักรยานอีกครั้งจะเกิดการเรียนรู้ว่าหากจักรยานจะเอียงล้มจะต้องเบรกจักรยานและเอาขาขึ้นพื้น เป็นประสบการณ์ชั้นทุติยภูมิ นอกจากนี้เขามิมีความเห็นว่า การศึกษาที่ถูกต้องและเหมาะสม ไม่ใช่การศึกษาแค่แบบอนุรักษ์ตามฉบับเดิม หรือแนวทางใหม่ทั้งหมดอย่างสิ้นเชิง ทฤษฎีนี้ได้แสดงให้เห็นถึงยกเอาประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะประสบการณ์ที่ได้จากการเจอเหตุการณ์จริงในชีวิต เพราะการศึกษาไม่ใช่เพียงการมีสติปัญญาที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่รวมถึงการเจริญเติบโตของทั้งร่างกายและจิตใจไปด้วยกัน ดังนั้นการสังสมประสบการณ์ใหม่ๆ เข้ามาในชีวิตสะสมรวมกับประสบการณ์เดิมที่ได้สังสมมาทั้งชีวิต ผ่านการลงมือทำสิ่งต่างๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ ปรับตัว รู้จักที่จะแก้ไขปัญหา นำไปสู่ความรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆ ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน อย่างยั่งยืน

2.3.9 ทฤษฎีกรวยประสบการณ์ (Cone of Experience)

ทฤษฎีที่มองความสัมพันธ์ระหว่างสื่อการเรียนการสอนกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการใช้สื่อ โดยมีความเชื่อว่ายิ่งสื่อใดสามารถให้ประสบการณ์เป็นรูปธรรมได้มากกว่าจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ใดแตกต่างกับสื่อที่ให้ประสบการณ์แบบนามธรรม แบ่งเป็นลำดับไปตามความเป็นนามธรรมสูงสุดที่ยอดลงสู่ความเป็นรูปธรรมมากที่สุดที่ฐาน ดังนี้

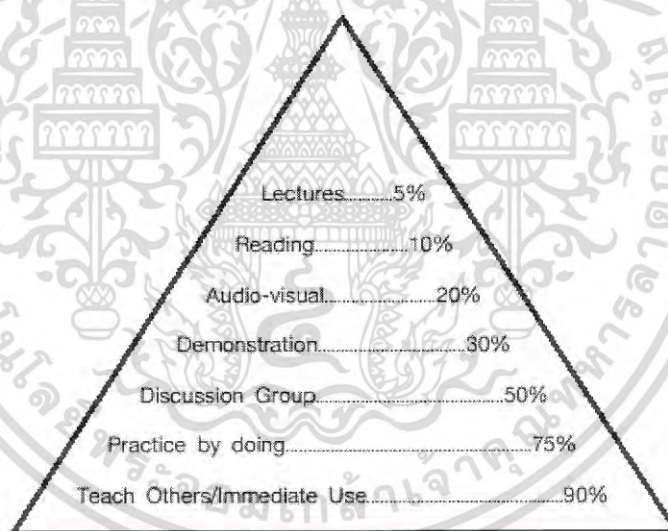
รูปที่ 2.25 กรวยประสบการณ์

- 1) ชั้นที่ 10 ประสบการณ์จากถ้อยคำ เช่นการอ่านหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆแล้วตีความเองถือเป็นประสบการณ์ที่มีความนามธรรมสูงที่สุดจากทั้งหมด
- 2) ชั้นที่ 9 ประสบการณ์จากการมองภาพสัญลักษณ์/เครื่องหมาย เช่นการดูสัญลักษณ์ในป้ายข้างทาง แล้วตีความหมายของป้ายที่ได้เห็นตามแต่ประสบการณ์ในการเห็นภาพของแต่ละคน
- 3) ชั้นที่ 8 ประสบการณ์จากมองภาพนิ่งและฟังเสียงบันทึก เช่นการดูภาพในหนังสือแล้วฟังเสียงบรรยายจากแผ่นเสียงที่แนบมา แล้วตีความหมายออกมาให้สอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง
- 4) ชั้นที่ 7 ประสบการณ์จากการมองภาพเคลื่อนไหว เช่น การชมภาพยนตร์ในโรงหนัง หรือการรับชมภาพถ่ายทอดสดจากโทรทัศน์
- 5) ชั้น 6 ประสบการณ์จากสิ่งของที่นำมาแสดงในนิทรรศการ ผู้เรียนจะได้ทั้งฟังการ

บรรยายและดูของจริง ที่นำมาแสดงในนิทรรศการ ทั้งในรูปแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์ฯ หากมีผู้ใดนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะโดยวิธีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 6) ขั้นที่ 5 ประสบการณ์จากการทัศนศึกษาหรือการไปภาคสนาม เช่น การไปทัศนศึกษาโรงงานผลิตขนม ช่วยให้ผู้เรียนได้ฟังและเห็นในบรรยากาศจริง
- 7) ขั้นที่ 4 ประสบการณ์จากสาริต จะเพิ่มเติมจากการไปทัศนศึกษาคือได้รับรู้ถึงกระบวนการขั้นตอนต่างๆของจริง
- 8) ขั้นที่ 3 ประสบการณ์จากการร่วมแสดงละคร ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ที่จะเป็นนักแสดง ออกแบบการแสดง เขียนบทบาทสมมติ ช่วยในการเรียนรู้ประสบการณ์จำลอง
- 9) ขั้นที่ 2 ประสบการณ์จากการประดิษฐ์ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ที่ประดิษฐ์ในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การออกแบบ การกำหนดกรอบเวลา ไปจนถึงการนำเอาสิ่งประดิษฐ์ไปใช้ให้เห็นภาพเหตุการณ์ที่ไม่สามารถเกิดขึ้นจริงได้
- 10) ขั้นที่ 1 ประสบการณ์ตรง เป็นที่สุดของการเรียนรู้ในแบบรูปธรรม เพราะผู้เรียนจะได้ลงมือปฏิบัติ ในสถานที่ และบรรยากาศจริงด้วยตัวเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งหมด ที่มี ทำให้ได้รับประสบการณ์โดยตรงอย่างเต็มเปี่ยม

2.3.10 พีรามิดการเรียนรู้ (Learning Pyramid)

รูปที่ 2.26 พีรามิดการเรียนรู้

พีรามิดที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับทฤษฎีกรวยประสบการณ์ทำให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสื่อที่จะนำมาใช้จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยแสดงเป็นอัตราร้อยละแสดงให้เห็นถึงการคงอยู่ของความรู้จากการเรียนรู้ในแบบต่างๆ ดังนี้

- 1) การเรียนรู้จากการฟังบรรยาย ความคงทนอยู่ที่ร้อยละ 5 ซึ่งน้อยที่สุดจากวิธีการเรียนทั้งหมด
- 2) การเรียนรู้จากการอ่าน ความคงทนอยู่ที่ร้อยละ 10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3) การเรียนรู้จากการฟังและดู ความคงทนอยู่ที่ร้อยละ 20
- 4) การเรียนรู้จากการสาธิตให้ดู ความคงทนอยู่ที่ร้อยละ 30
- 5) การเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นกลุ่ม ความคงทนอยู่ที่ร้อยละ 50
- 6) การเรียนรู้จากการฝึกฝน ปฏิบัติจริง ความคงทนอยู่ที่ร้อยละ 70
- 7) การเรียนรู้ผ่านการถ่ายทอดให้กับผู้อื่นและนำไปใช้งานจริง ความคงทนอยู่ที่ร้อยละ 90 ซึ่งสูงที่สุดจากวิธีทั้งหมด

ซึ่งจากผลการวิจัยออกมาเป็นแผนภาพ พีรามิดการเรียนรู้จะเห็นว่า การเรียนรู้ผ่านวิธีการสอนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมน้อยจะมีความคงทนต่อการเรียนรู้หรือจดจำน้อยแต่เตรียมการสอนได้ง่าย ในขณะที่การสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดจะมีการเตรียมการสอนที่ยากขึ้น

2.3.11 แนวความคิดการเรียนรู้แบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student/Child centered)

เป็นแนวคิดที่ได้มาจากการสังเกตการทำกรเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลางเป็นการสอนตามบทเรียนที่ผู้สอนวางแผนเองเพียงฝ่ายเดียว เน้นการจดจำเนื้อหา ซึ่งไม่ทำให้เกิดการพัฒนาความคิด การวิเคราะห์ของผู้เรียนเท่าใดนัก ผู้เรียนมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นน้อย ผู้เรียนจึงขาดความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง รอแต่ผู้สอนนำมาสอนในคาบเรียน ซึ่งไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้นอกเหนือจากสิ่งที่ได้จากผู้สอน ซึ่งในปัจจุบันโลกเปิดกว้างขึ้น การมีความรู้แต่เพียงเรื่องในบทเรียนที่ผู้สอนนำมาสอน ไม่เพียงพออีกต่อไป ทำให้เกิดแนวคิด การเรียนแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยปรับเปลี่ยนให้เอาผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ จะเริ่มต้นด้วยการสำรวจความแตกต่างของผู้เรียน เป็นการเปิดกว้างให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมออกแบบการเรียนรู้ตามความต้องการ โดยอ้างอิงจากความสนใจและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อรวบรวมเป็นองค์ความรู้ รวมถึงการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวของผู้เรียนเอง นอกจากนี้หน้าของผู้สอนจะเป็นผู้คอยชี้แนะ ช่วยตัดสินใจ และออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียน

ลักษณะของการเรียนรู้แบบที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

- การเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนรวมไปถึงกับผู้เรียนด้วยกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ผู้เรียนจะเกิดการนำความรู้ใหม่มารวมกับของเก่า เป็นองค์ความรู้ของแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน
- การเรียนรู้จากสถานการณ์จำลองหรือเหตุการณ์จริง ซึ่งจะก่อให้เกิดการสังสมประสบการณ์ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในสถานการณ์เหล่านั้น ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเรียนที่ให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมมากกว่าเป็นผู้รับความรู้ มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางในการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ตัวเองได้
- การสอดแทรกกิจกรรมในการเรียนการสอน เช่น การมอบหมายการทำรายงาน โดยมีหัวข้อให้ผู้เรียนเลือกหลากหลาย หรืออาจให้ผู้เรียนได้เลือกหัวข้อเองจากเรื่องที่สนใจและตรงกับเนื้อหาที่ผู้สอนกำหนดขอบเขตไว้
- การสร้างบรรยากาศในการเรียนให้เกิดได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างสร้างสรรค์ เพิ่มมิติในการเรียนรู้ของผู้เรียน
- การสร้างแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ให้มาจากภายในผู้เรียนมากกว่าภายนอก

2.3.12 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างจากในศตวรรษที่ผ่านมา ไม่เน้นการท่องจำ แต่ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะคิดตัวเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตได้จริง โดยเริ่มที่จะต้องมีการกำหนดการเรียนรู้สาระวิชาหลัก (Core subject matter) ได้แก่

- ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก
- ศิลปะ
- คณิตศาสตร์
- การปกครองและหน้าที่พลเมือง
- เศรษฐศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- ภูมิศาสตร์
- ประวัติศาสตร์

โดยวิชาที่กล่าวมานี้จะนำมาเป็นแกนหลักเพื่อกำหนดกรอบหัวข้อ หรือแนวคิดที่จะนำไปจัดการเรียนรู้ แล้วนำแนวคิดในศตวรรษที่ 21 แทรกเข้าไป โดยครูจะมีหน้าที่ช่วยแนะนำ จัดหากิจกรรมมาให้ผู้เรียนได้ลงมือทำเพื่อเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ไม่ใช่การสอนเนื้อหาทั้งหมดในแต่ละคาบเรียนดังเช่นในอดีต แนวคิดที่ต้องรู้เพิ่มเติมจากสาระวิชาหลัก ได้แก่

- ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)
- ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)
- ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)
- ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)
- ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ยังมีทักษะ 3 ด้านที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

- 1) ทักษะชีวิตและการทำงาน ได้แก่
 - ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
 - การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
 - ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม
 - การเป็นผู้สร้างผู้ผลิต และความรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้
- 2) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่
 - ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม
 - การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการรู้จักแก้ปัญหา
 - การสื่อสารและความร่วมมือ
- 3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ได้แก่
 - การใช้และประเมินสารสนเทศได้เท่าทัน
 - การวิเคราะห์และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม
 - การใช้เทคโนโลยีใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กระบวนการเรียนรู้เกิดผลประสบความสำเร็จ จึงต้องมีโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน คือ

- 1) มาตรฐานและการประเมินในศตวรรษที่ 21
- 2) หลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21
- 3) การพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21
- 4) การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการค้า
รูปที่ 2.27 กรอบความคิดเพื่อการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยใช้หลักการเรียนรู้ 3R x 7C เข้ามาใช้ในการเรียนรู้ทักษะของศตวรรษที่ 21 ดังนี้

3R ได้แก่

- Reading: สามารถอ่านออก
- Writing: สามารถเขียนได้
- Arithmetics: สามารถคิดเลขเป็น

7C ได้แก่

- Critical Thinking and Problem Solving: การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา
- Creativity and Innovation : มีความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม
- Cross-cultural Understanding : ความเข้าใจถึงความต่างทางวัฒนธรรม
- Collaboration, Teamwork and Leadership : การร่วมมือร่วมแรง รู้จักการทำงานเป็นทีมและมีภาวะความเป็นผู้นำ
- Communications, Information and Media Literacy : การสื่อสารข้อมูลสารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ
- Computing and ICT Literacy : การใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
- Career and Learning Skills : การงานอาชีพ และทักษะการเรียนรู้

ประกอบกับการใช้โครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้านช่วยสนับสนุน ได้แก่

- ด้านมาตรฐานและการประเมินที่เหมาะสมกับในยุคศตวรรษที่ 21
- ด้านการคิดหลักสูตรการเรียนการสอนต่างๆ ให้เหมาะสมกับยุคศตวรรษที่ 21
- ด้านการพัฒนาตัวผู้สอน โดยไม่มุ่งเน้นแต่การอบรม
- ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการเรียนรู้

สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่านั้นในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่ความรู้นั้นมีมากหากผู้สอนจะสอนทุกอย่างให้แก่ผู้เรียนทั้งหมดย่อมเป็นไปได้ จึงต้องอาศัยการสอนเฉพาะส่วนสำคัญให้เด็กนำไปต่อยอดทางความรู้ไปต่อกันเอง และเกิดการเพิ่มพูนทางความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายเป็นทักษะที่ติดตัวผู้เรียน แทนการให้แต่ความรู้ เปลี่ยนจากผู้สอนเป็นหลักสู่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนโดยเน้นการปฏิบัติเป็นหลัก หรือการเรียนแบบ PBL (Project based learning) ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้จากการทำงานจริงซึ่งผู้สอนจะทำหน้าที่

คอยชี้แนะแนวทางเปรียบดั่งโค้ชที่ช่วยในการเสริมสร้างทักษะให้แก่ักกีฬา โดยผู้สอน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องออกแบบและมีการสร้างเงื่อนไขให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ทักษะต่างๆ ในกิจกรรมให้ได้หลากหลายด้าน หลากหลายทักษะ ส่วนตัวของผู้เรียนนั้นจะได้ฝึกใช้ทักษะต่างๆ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์โจทย์ ไปสู่การใช้ทักษะในการค้นคว้าข้อมูล รู้จักทักษะในถ้อยแถลงวิเคราะห์ ตรวจสอบข้อมูลให้เหมาะสมนำมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง และเมื่อต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันจะทำให้เกิดทักษะในการสื่อสาร รวมไปถึงการสร้างเสริมทักษะในการนำเสนอผลงาน ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทักษะดังที่กล่าวมา และยังจะทำให้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม และเมื่อได้แลกเปลี่ยนความรู้กันนำไปสู่การต่อยอดเกิดเป็นองค์ความรู้ของตนเองต่อไป ในอนาคตอย่างยั่งยืน หรือเกิดการคิดแบบวิจารณ์ญาณ (Critical thinking)

2.3.13 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

คำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูล ได้แก่

- 1) ประชากร (Population) คือจำนวนของประชากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่สนใจจะศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็สามารถเป็นประชากรได้ ตัวอย่างเช่นกรณีสนใจอายุการใช้งานของเครื่องใช้ไฟฟ้าในสำนักงาน ประชากรของกรณีนี้คือจำนวนของเครื่องใช้ไฟฟ้าทั้งหมดภายในสำนักงาน หรือกรณีที่ต้องการทราบความพึงพอใจในการใช้งานระบบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเอ ประชากรคือจำนวนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนเอทั้งหมด เป็นต้น
- 2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือจำนวนเพียงบางส่วนซึ่งใช้การสุ่มตัวอย่างจากประชากรเป็นตัวแทน เพื่อใช้ศึกษาแทนประชากรทั้งหมด เพื่อลดระยะเวลาและค่าใช้จ่าย ซึ่งจะต้องเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ได้จำนวนที่เหมาะสมกับขนาดของประชากร สร้างความน่าเชื่อถือในการนำไปศึกษาอ้างอิงต่อไป

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างมีอยู่หลายประเภท ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าสนใจที่จะศึกษาในหัวข้อใด นอกจากนี้ยังคำนึงจากปัจจัยหลายๆอย่างแวดล้อม ทั้งระยะเวลา งบประมาณและวัตถุประสงค์หลักของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ในที่นี้ได้เลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงหรือเรียกอีกชื่อว่าการสุ่มตัวอย่างแบบพิจารณา ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น โดยคณะผู้จัดทำเลือกวิธีนี้เพราะมีวัตถุประสงค์ต้องการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องการทดสอบระบบเท่านั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่คำนึงถึงจำนวนแท้จริงของประชากรทั้งหมด สืบเนื่องจากข้อจำกัดหลายๆด้าน อีกทั้งเป็นวิธีการที่ทำให้ความสะดวกด้านระยะเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

2.3.14 การทดสอบวัดประสิทธิภาพของสื่อการสอน

หลักการทดสอบนี้มีเพื่อใช้วัดประสิทธิภาพในการใช้สื่อประกอบการสอนซึ่งนิยมให้ผู้เรียนเป็นผู้ทำแบบทดสอบ เพื่อวัดผลที่ตรงจุดประสงค์และเป้าหมายที่สุด โดยมีสมการคือ

$$E_1/E_2 \quad (2.1)$$

โดยสามารถจะกำหนดให้ E_1/E_2 มีสัดส่วนอย่างไรก็ได้ ซึ่งส่วนมากนิยมเลขเหมือนกันทั้งหน้าและหลัง การแปลความหมายสามารถแปลได้หลายรูปแบบ ซึ่งรูปแบบที่สะดวกต่อการเก็บข้อมูลที่สุด ได้แก่กรณีดังต่อไปนี้

กรณีเกณฑ์ 80/80 มีนักเรียนตัวอย่างจำนวน 100 คน แบบทดสอบหลังเรียนมีคะแนน 100 คะแนน หมายความว่า จะต้องให้ผู้เรียนอย่างน้อย 80 คน ที่สามารถทำคะแนนบททดสอบหลังเรียนได้คะแนนสูงตั้งแต่ 80 คะแนน โดยจะยอมรับได้ว่าสื่อนั้นมีประสิทธิภาพในการเป็นสื่อการสอน 3 ระดับดังนี้

- 1) สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
- 2) เท่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
- 3) ต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน ร้อยละ 2.5 - 5

หากค่าเกินกว่าระดับที่ 3 จะต้องมีการแก้ไขสื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์จึงจะเป็นที่ยอมรับได้

วิเคราะห์และออกแบบระบบ

3.1 ศึกษากระบวนการเดิม

3.1.1 ศึกษาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ในระดับมัธยม

จากการศึกษาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ระดับมัธยม ผู้สอนจะเน้นการบรรยายเป็นหลัก โดยใช้สื่อประเภทแผนที่ร่วมกับเอกสารประกอบการสอนที่มีภาพทั้งสีและภาพขาวดำ 2 มิติ รวมไปถึงสื่อประเภทงานของโมเดล 3 มิติ ที่มีลักษณะยึดหยุ่นน้อยไม่สามารถปรับเปลี่ยนรูปทรงได้ตามใจชอบมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ไม่มากนัก เน้นผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แต่เพียงผู้เดียว ชั่วโมงการเรียนวิชาภูมิศาสตร์มีไม่มาก แต่เนื้อหาในวิชานี้มีอยู่มากมายหลายเรื่อง แต่ละเรื่องต้องล้วนต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ จึงเกิดเป็นการสอนแบบอัดข้อมูลให้มากที่สุดในแต่ละคาบเรียน เพราะผู้สอนมีความกังวลว่าจะไม่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาให้กับผู้เรียนได้ทันในชั่วโมงการสอนที่มีทั้งหมด

3.1.2 ศึกษาการทำงานของ AR Sandbox

จากการศึกษา AR Sandbox พบว่าเป็นเป็นระบบที่ทำงานร่วมกันระหว่างฮาร์ดแวร์ที่ประกอบด้วย กล้อง Kinect, Project, คอมพิวเตอร์ที่มีการ์ดจอกราฟิกที่เหมาะสม พร้อมกับชุดกระบะทราย และซอฟต์แวร์ที่ทำการประมวลผลทางกราฟิกให้กับระบบ ที่ชื่อ SARndbox ซึ่งใช้อยู่ภายใต้ระบบปฏิบัติการ Ubuntu

การใช้งานระบบจะต้องเปิดอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ทั้งหมด จากนั้นเข้าไปยังซอฟต์แวร์ SARndbox ภายในคอมพิวเตอร์และทำการ run ซอฟต์แวร์ผ่านเทอร์มินอล ตัวกล้อง Kinect จะทำการรับและจับภาพการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในกระบะทราย เพื่อส่งไปประมวลผลผ่านตัวซอฟต์แวร์ แล้วส่งให้โปรเจกเตอร์ฉายภาพกราฟิกที่ผ่านการประมวลแล้วกลับลงมาสู่ทรายในกระบะอีกครั้งแบบ real time ตามการเคลื่อนที่ของทรายและการเคลื่อนไหวของกระบะทราย

ตัวซอฟต์แวร์เป็นซอฟต์แวร์สำเร็จรูปที่ประยุกต์นำเอาเทคโนโลยี Virtual Reality ทำงานร่วมกับการประมวลผลภาพ 3 มิติของกล้อง Kinect ซึ่งเมื่อติดตั้งตัว ซอฟต์แวร์ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วซอฟต์แวร์จะเป็นสิ่งสนับสนุนฮาร์ดแวร์ให้ได้ผลลัพธ์ทางกราฟิกออกมาเป็นภาพกราฟิกที่สวยงามสมจริงตามหลักภูมิศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ปัญหาที่พบในระบบปัจจุบัน

ปัญหาที่พบจากการศึกษาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ระดับมัธยมผู้สอนแบบในอดีตนั้นการบรรยาย ผู้สอนบางคนไม่ชอบที่จะใช้สื่อประกอบการสอน ต่อมาแม้จะมีการนำสื่อมาใช้ก็ยังพบปัญหาตามมาอีก ได้แก่

- 1) การใช้สื่อการสอนไม่สอดคล้อง ไม่เหมาะสมกับเรื่องที่คุณผู้สอนจะสอน
- 2) สื่อการสอนที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย
- 3) ผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดเตรียมสื่อการสอน
- 4) ขนาดของสื่อที่ไม่เหมาะสมทำให้ผู้เรียนเห็นได้ไม่ทั่วถึง เป็นต้น

ส่วนปัญหาที่พบจากการศึกษาการทำงานของ AR Sandbox พบว่าระบบยังไม่สามารถแสดงสีได้สัมพันธ์กับระดับความสูงของภูมิประเทศจำลองได้และไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของเส้นชั้นความสูงเพื่อแยกระดับชั้นความสูงของภูมิประเทศจำลองได้ตามหลักภูมิศาสตร์ ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้เป็สื่อการสอนได้เพราะขาดความน่าเชื่อถือ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะต้องได้รับการแก้ไข ปัญหาในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ต้องลดลง และต้องเพิ่มความน่าเชื่อถือตามหลักภูมิศาสตร์ให้กับ AR Sandbox ในการเป็นสื่อการสอน เพื่อให้มีสื่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์เรื่องการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศที่เพิ่มขึ้น และให้เกิดการสอนที่มีกิจกรรมระหว่างผู้เรียนเพิ่มจากเดิม

3.3 การวิเคราะห์ความต้องการระบบ

3.3.1 ความต้องการที่เป็นหน้าที่หลักของระบบ

- ระบบสามารถเปิดใช้งานได้ง่ายขึ้น แม้ผู้ใช้งานไม่มีความรู้ทางระบบปฏิบัติการ Ubuntu
- ระบบสามารถแสดงผลทางกราฟิกออกมาได้สมจริงเป็นไปตามหลักภูมิศาสตร์และแสดงผลทางกราฟิกออกมาได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อการปรับเปลี่ยนพื้นผิวทรายในกระบะ รวมไปถึงการแสดงท่าทางเหนือกระบะทราย

3.3.2 ความต้องการที่ไม่ใช่หน้าที่หลักของระบบ

- ระบบมีลูกเล่นความสวยงามที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความน่าสนใจแก่ระบบมากขึ้น
- สามารถเคลื่อนย้ายตัวชิ้นงานได้สะดวกขึ้น

3.4 การวิเคราะห์และวิจารณ์ระบบที่ต้องการออกแบบ

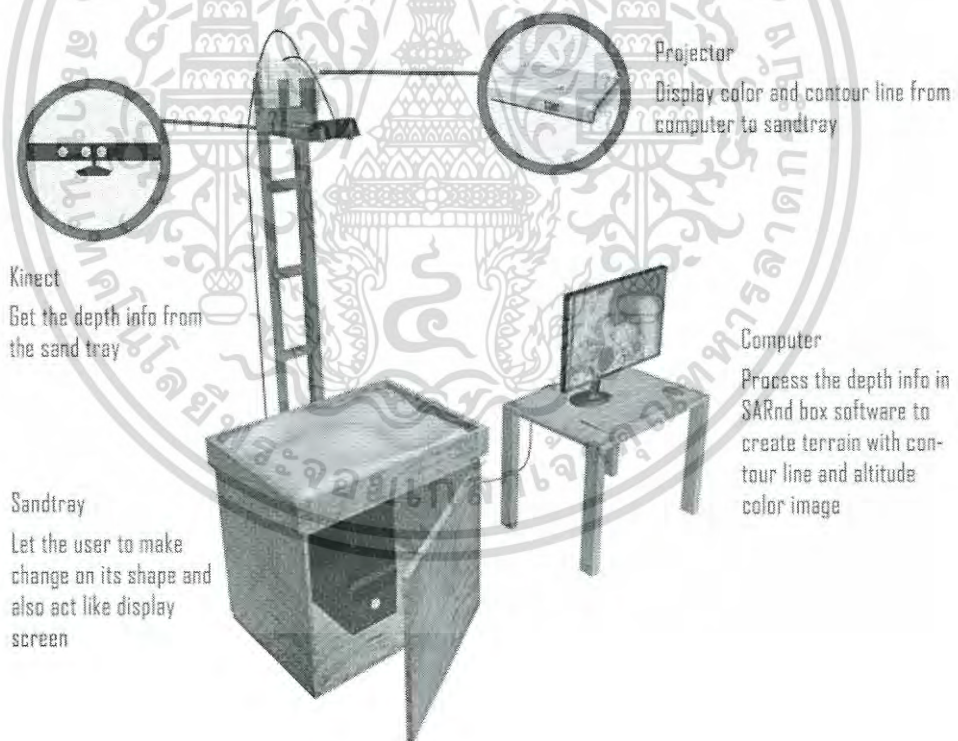
- จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาและจัดทำระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้

กระบะทรายให้ใช้งานได้ง่าย มีความถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือในการแสดงผลกลับมาสู่
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบะทรายและมีประสิทธิภาพในการทำงานของระบบมากพอที่จะใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนในวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ นอกจากนี้ให้เป็นสื่อการสอนที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจเรื่องดังกล่าวแล้ว ยังสามารถที่จะถอดประกอบ ติดตั้งเพื่อใช้งานได้อย่างง่าย และเคลื่อนย้ายสะดวกด้วย

- การใช้กล้อง Kinect มาใช้ช่วยจำแนกความสูงต่ำของทรายในกระบะออกเป็นภาพ 3 มิติ เห็นได้ถึงความตื้นลึกของภาพ แล้วส่งไปประมวลผลทางกราฟิกผ่านซอฟต์แวร์ของระบบ ร่วมกับการ์ดจอของคอมพิวเตอร์ระบบปฏิบัติการ Ubuntu แล้วฉายผ่านโปรเจกเตอร์ไปยังทราย
- การใช้โต๊ะแบบมีล้อเลื่อน และสามารถถอดประกอบขึ้นงานได้ เพื่อให้สะดวกต่อการติดตั้ง และขนย้ายไปยังสถานที่อื่น

3.5 แผนภาพแสดงภาพรวมของระบบ (Block Diagram)

รูปที่ 3.1 Block Diagram ของระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 การออกแบบ

3.6.1 แผนภาพยูสเคส (Use Case Diagram)

คือแผนภาพที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมแต่ละกิจกรรม (Use case) กับผู้ใช้งานระบบ (Actors) ให้ทราบว่า Actors แต่ละคนสามารถทำกิจกรรมอะไรได้บ้างในระบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.6.2.1 ผู้เกี่ยวข้องภายในระบบ (Actor) ได้แก่

- ผู้ใช้งานทั่วไป

3.6.2.2 องค์ประกอบของยูสเคส ได้แก่

- การจำลองภูมิประเทศ
- การสร้างน้ำ

3.6.2.3 แผนภาพยูสเคส (Use case Diagram)

ตั้งแผนภาพต่อไปนี้

ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระเบื้องทราย เพื่อเป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ

รูปที่ 3.2 Use Case Diagram ของระบบ

3.6.2.4 คำอธิบายยูสเคส (Use Case Description)

อธิบายรายละเอียดของแต่ละ Use case ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- จำลองภูมิประเทศ: การปรับสภาพพื้นผิวของทรายในกระบะ จำลองเป็นสภาพภูมิประเทศในแบบที่ตนเองต้องการ
- สร้างน้ำ: การแสดงท่าทางยื่นมือหรือนำวัตถุมาวางข้างบริเวณเหนือกระบะทรายนานพอให้ระบบสามารถสร้างน้ำได้

ตารางที่ 3.1 คำอธิบาย use case จำลองภูมิประเทศ

Use case name:	จำลองภูมิประเทศ
Scenario:	ผู้ใช้จำลองภูมิประเทศตามที่ต้องการ ผ่านปรับพื้นผิวทรายด้วยการ โขย การก่อ ปั้น ทรายในกระบะ
Triggering:	ทรายในกระบะมีการปรับเปลี่ยน
Brief description:	กล้อง Kinect จะทำการจับการเคลื่อนไหวของทรายในกระบะ เพื่อวิเคราะห์ผลความตื้นลึก สูงต่ำของทรายทั่วทั้งกระบะ แล้วส่งข้อมูลไปประมวลผลภาพทางกราฟิกโดยซอฟต์แวร์ระบบ และฉายภาพกราฟิกสีและเส้นชั้นความสูงด้วยโปรเจกเตอร์ กลับไปยังกระบะทรายบริเวณที่ทรายมีการเปลี่ยนแปลงรูปทรงจะเห็นสีและเส้นความชันที่เปลี่ยนไป แบบทันทีต่อเวลา (Real time)
Actors:	ผู้ใช้งานทั่วไป
Relate use case:	-
Stakeholders:	ผู้ใช้งานทั่วไป
Preconditions:	ผู้ใช้ทำการปรับเปลี่ยนรูปร่างของทรายในกระบะ
Post conditions:	โปรเจกเตอร์ฉายภาพกราฟิกที่ผ่านการประมวลผลแล้ว กลับสู่กระบะทราย
Flow of Activities:	<ol style="list-style-type: none"> 1. กล้อง Kinect จับภาพการจำลองภูมิประเทศผ่านทรายในกระบะของผู้ใช้ พร้อมวิเคราะห์ข้อมูลภาพ 2. ภาพที่ผ่านการวิเคราะห์จากกล้อง Kinect จะถูกส่งไปประมวลผลทางกราฟิกโดยซอฟต์แวร์ระบบ 3. ภาพที่ผ่านการประมวลผลทางกราฟิกแล้วถูกส่งไปยังโปรเจกเตอร์ฉายกลับลงไปยังกระบะทรายอย่างทันทีทั่วทั้งที่
Exception Conditions:	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

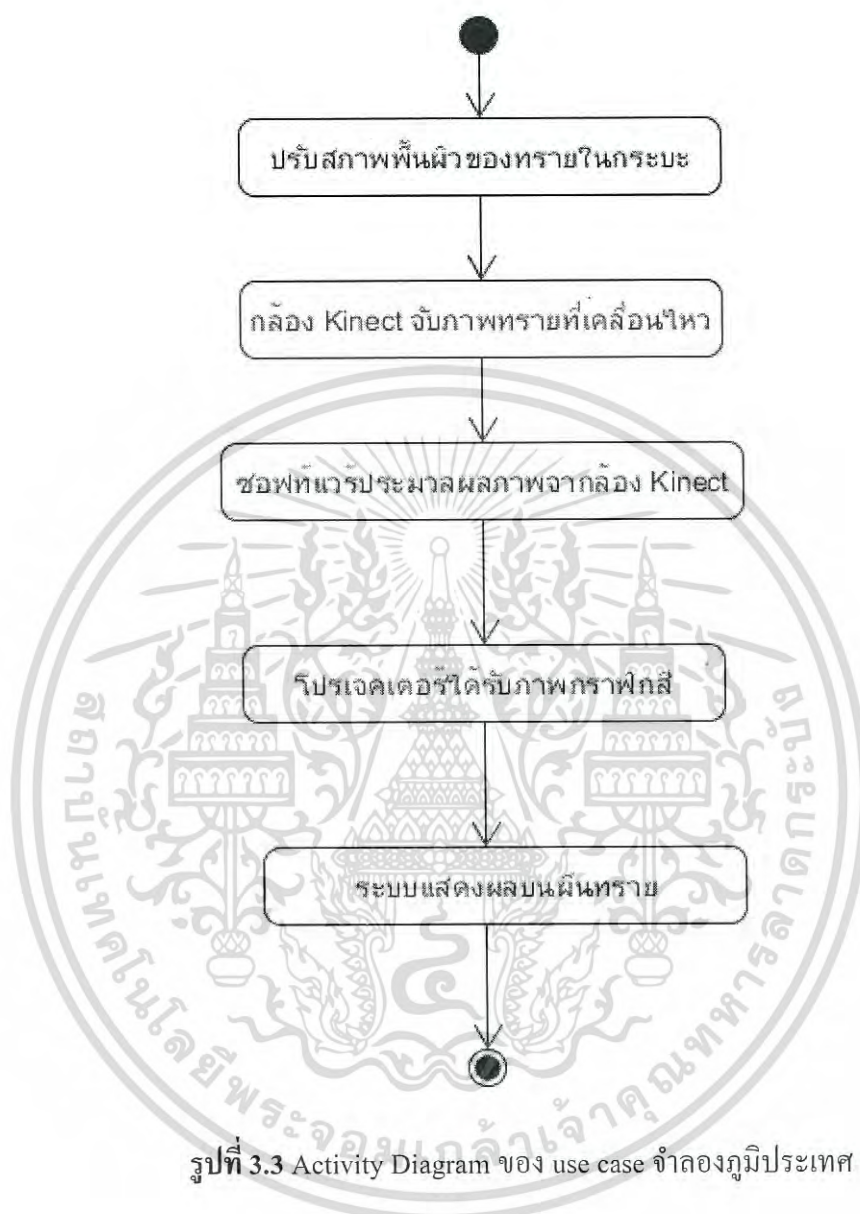
ตารางที่ 3.2 คำอธิบาย use case สร้างน้ำ

Use case name:	สร้างน้ำ
Scenario:	ผู้ใช้สร้างน้ำบริเวณที่ต้องการ ผ่านการนำวัตถุหรือนำมือวางค้ำที่ตำแหน่งเหนือกระบะทราย 5-10 วินาที แล้วนำออก
Triggering:	มีการจับวัตถุเหนือกระบะทรายค้ำอยู่กับที่ 5-10 วินาที
Brief description:	กล้อง Kinect จะทำการจับการวัตถุเหนือกระบะทราย โดยต้องค้ำอยู่กับที่ 5-10 วินาที เพื่อวิเคราะห์ตำแหน่งและระดับความสูงต่ำของทรายบริเวณที่ต้องการจะสร้างน้ำลงไป แล้วส่งข้อมูลไปประมวลผลภาพทางกราฟิกโดยซอฟต์แวร์ระบบ และฉายภาพกราฟิกน้ำที่สามารถเคลื่อนไหว (Animation) ด้วยโปรเจกเตอร์ กลับไปยังกระบะทรายบริเวณที่ต้องการให้เกิดน้ำ หากทรายบริเวณดังกล่าวเป็นเนินสูง น้ำจะไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำแบบทันทีต่อเวลา (Real time)
Actors:	ผู้ใช้งานทั่วไป
Relate use case:	-
Stakeholders:	ผู้ใช้งานทั่วไป
Preconditions:	ผู้ใช้ทำการปรับเปลี่ยนรูปร่างของทรายในกระบะ
Post conditions:	โปรเจกเตอร์ฉายภาพกราฟิกที่ผ่านการประมวลผลแล้ว กลับสู่กระบะทราย
Flow of Activities:	<ol style="list-style-type: none"> 1. กล้อง Kinect จับภาพการสร้างน้ำ ผ่านการนำมือนำเข้าหรือวัตถุมาถือเหนือกระบะทรายในกระบะของผู้ใช้ พร้อมวิเคราะห์ข้อมูลภาพ 2. ภาพที่ผ่านการวิเคราะห์จากกล้อง Kinect จะถูกส่งไปประมวลผลทางกราฟิกโดยซอฟต์แวร์ระบบ 3. ภาพที่ผ่านการประมวลผลทางกราฟิกแล้วถูกส่งไปยังโปรเจกเตอร์ฉายกลับลงไปยังกระบะทรายอย่างทันทีทันใด
Exception Conditions:	<ol style="list-style-type: none"> 1. หากค้ำวัตถุหรือมือไม่นานถึงเวลาที่เหมาะสม จะไม่เกิดน้ำขึ้นบริเวณที่ต้องการ 2. หากมีการปรับสภาพทรายทันทีหลังจากแสดงท่าทางในการสร้างน้ำ น้ำอาจมีการเกิดในจุดที่คลาดเคลื่อนได้ ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศของทรายที่เปลี่ยนไป ณ ตอนนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.2 แผนภาพกิจกรรม (Activity Diagram)

3.6.2.1 แผนภาพกิจกรรมยูสเคส จำลองภูมิประเทศ

แผนภาพกิจกรรมการจำลองภูมิประเทศ เกิดกิจกรรมนี้ต่อเมื่อมีการจับภาพแล้ว เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของทรายในกระบะ นำไปสู่การวิเคราะห์ประมวลผลจากกล้อง Kinect ไปยังซอฟต์แวร์ระบบ จนกระทั่งออกมาเป็นภาพกราฟิกส์และเส้นชั้นความสูง กลับสู่ทรายผ่านการฉายโปรเจคเตอร์

3.6.2.2 แผนภาพกิจกรรมยูเคส สร้างน้ำ

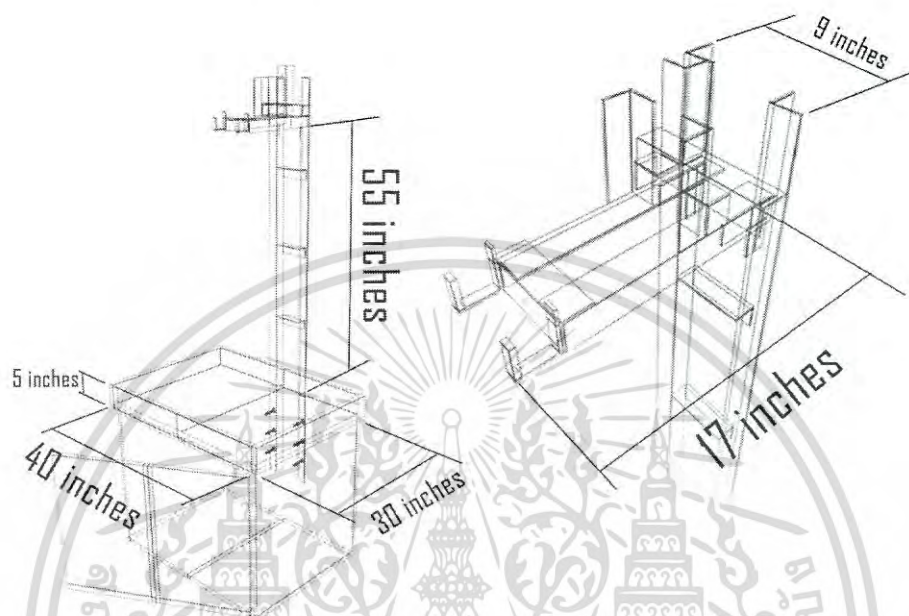

รูปที่ 3.4 Activity Diagram ของ use case สร้างน้ำ

แผนภาพกิจกรรมการสร้างน้ำ เกิดกิจกรรมนี้ต่อเมื่อมีการจับภาพแล้วเห็นถึงการค้างอยู่ของวัตถุเหนือกระบะทรายในระยะเวลาที่เหมาะสม นำไปสู่การวิเคราะห์ประมวลผลจากกล้อง Kinect ไปยังซอฟต์แวร์ระบบ จนกระทั่งออกมาเป็นภาพกราฟิกน้ำไหลกลับไปที่ฝืนทรายบริเวณนั้นผ่านการฉายโปรเจคเตอร์

3.6.3 ขั้นตอนการติดตั้งฮาร์ดแวร์

- ทำการศึกษาและหาระยะห่างในการวางฮาร์ดแวร์เหนือกระบะทรายที่เหมาะสม และวัดขนาดของภาพที่โปรเจคเตอร์จะฉายลงสู่กระบะทราย จากนั้นนำค่าไปคำนวณขนาดของกระบะทรายที่เหมาะสม ดังภาพ

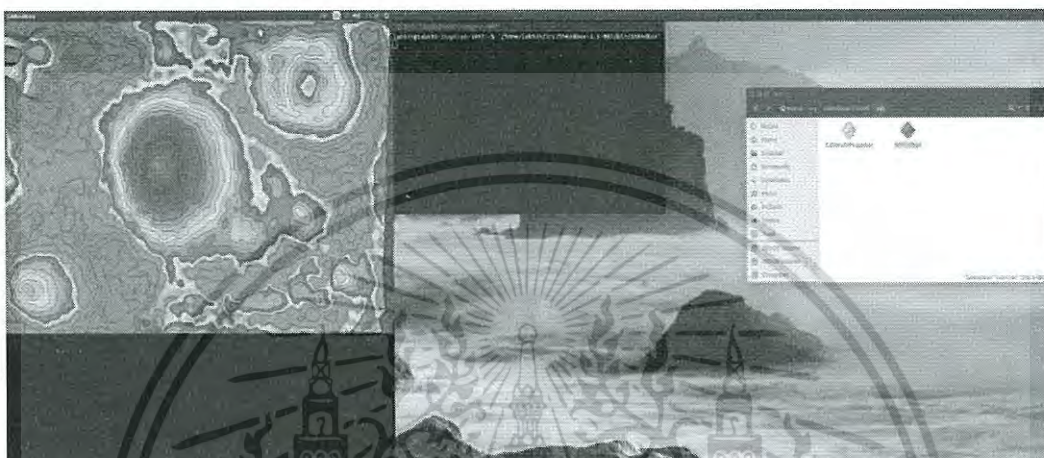

รูปที่ 3.5 แบบจำลองกระบะทรายและเสายึดอุปกรณ์อื่นๆ

- เมื่อได้ขนาดของกระบะทรายที่เหมาะสมต่อการรองรับภาพกราฟิกที่จะฉายจากโปรเจคเตอร์แล้วทำการสร้างตัวกระบะไม้ที่จะนำมาใส่ทรายตามขนาดที่ได้คำนวณไว้ โดยตัวกระบะทรายมีขนาด กว้าง 30 นิ้ว ยาว 40 นิ้ว และสูง 5 นิ้ว
- จากนั้นทำการติดตั้งอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ที่เหลือในตำแหน่งที่เหมาะสม โดยติดตั้งกล้อง Kinect ขึ้นไปตรงกลางกระบะทราย 15 นิ้ว จากตัวเสา และติดตั้งโปรเจคเตอร์ที่ปลายเสา โดยให้หน้าเลนส์ของอุปกรณ์ทั้ง 2 ชิ้นอยู่ในตำแหน่งระนาบเดียวกัน และมีระยะห่างจากกระบะทราย 55 นิ้ว
- จัดหาโต๊ะที่มีความสูงเหมาะสมสามารถวางกระบะทรายรวมทั้งเก็บตัวอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องได้

3.6.4 ขั้นตอนการใช้งานซอฟต์แวร์

ต้องเปิดซอฟต์แวร์ SARndbox ในคอมพิวเตอร์ที่ใช้ระบบปฏิบัติการ Ubuntu ขึ้นมาเพื่อช่วยในการประมวลผลทางกราฟิกให้สอดคล้องกับภาพที่กล้อง Kinect จับความเคลื่อนไหวได้ โดยเลือกที่โฟลเดอร์ src จากนั้นเข้าไปที่โฟลเดอร์ SARndbox-1.s-001 แล้วเข้าไปที่โฟลเดอร์ bin จะพบซอฟต์แวร์ SARndbox ให้กดเลือกเพื่อเปิดใช้งาน หรือจะเปิดผ่านเทอร์มินอล ก็ได้เช่นกัน ดังภาพ

รูปที่ 3.6 การเปิดซอฟต์แวร์ SARndbox

3.6.5 การทดสอบวัดประสิทธิภาพของระบบในการเป็นสื่อการสอน

การทดสอบวัดประสิทธิภาพของระบบในด้านการเป็นสื่อการสอน ได้เดินทางนำระบบไปทดสอบที่โรงเรียนโยธินบูรณะ ในวันพุธที่ 20 เมษายน 2559 โดยมีตารางกิจกรรม ดังนี้

เวลา	กิจกรรม
09.00-09.15 น.	ก่อนการทดสอบมีการอธิบายถึงลักษณะการทำงานของระบบ และแนะนำวิธีการใช้แก่ผู้เข้าร่วมทดสอบทุกท่าน
09.15-09.25 น.	ให้ผู้เข้าร่วมทดสอบระบบทุกท่านได้ลงมือทำแบบทดสอบก่อนเรียน
09.25-11.00 น.	คุณครูผู้เป็นวิทยานิเทศร่วมการทดสอบได้ทำการสอนพร้อมมอบหมายให้ทำใบงานกิจกรรม โดยในช่วงนี้จะเป็นช่วงเวลานี้จะให้ผู้เข้าร่วมทดสอบได้ทดสอบใช้ระบบจริง เพื่อนำไปตอบคำถามในใบงานกิจกรรม
11.00-11.20 น.	มีการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านใบงานกิจกรรมของแต่ละกลุ่ม และคุณครูสรุปความรู้ในการสอนวันนี้ทบทวนปิดท้าย
11.20-11.30 น.	ให้ผู้เข้าร่วมทดสอบระบบทุกท่านได้ลงมือทำแบบทดสอบหลังเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

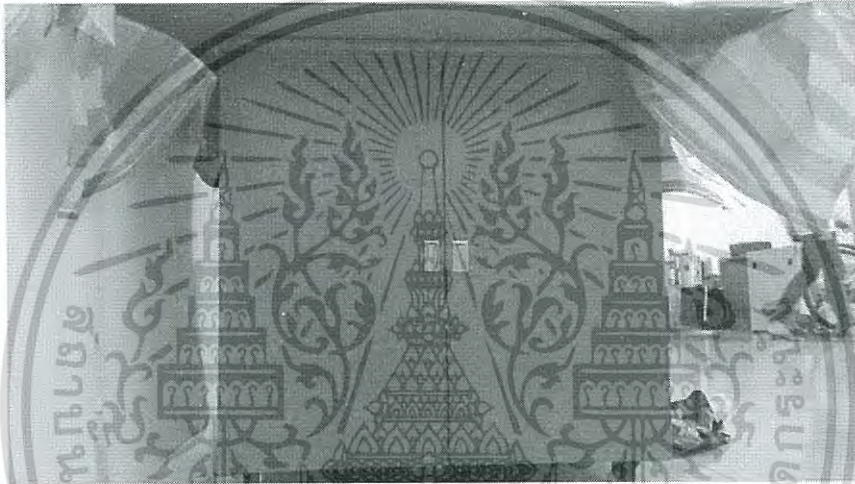
บทที่ 4

ผลการทดสอบ

4.1 ส่วนประกอบฮาร์ดแวร์ต่างๆ

4.1.1 โตะวางกระบะทราย

เป็น โตะที่มีช่องสามารถใส่คอมพิวเตอร์ไว้ได้ด้านล่าง ขนาดความสูง 77.5 ซม. กว้าง 60 ซม. ยาว 71 ซม. ผลิตจากไม้ นอกจากนี้โตะยังมีการติดล้อ 4 ล้อที่มุมโตะด้านล่าง ช่วยอำนวยความสะดวกให้สามารถเคลื่อนย้ายตัวชิ้นงานได้ง่ายขึ้น

รูปที่ 4.1 โตะที่ใช้เป็นฐาน

4.1.2 กระบะทราย

ตัวกระบะทรายประกอบด้วยแผ่นไม้ความหนา 1.5 เซนติเมตร ตัวกระบะมีขนาด กว้าง 30 นิ้ว ยาว 40 นิ้วและสูง 5 นิ้ว ปูรองด้วยผ้าใบก่อนนำทรายใส่ลงไปในกระบะ เพื่อความสะดวกของตัวกระบะทราย ตัวกระบะบรรจุทราย 60 กิโลกรัม พร้อมสำหรับการจำลองสภาพภูมิประเทศตามที่ต้องการ

รูปที่ 4.2 กระบะทราย

4.1.3 กล้อง Kinect

Kinect XBOX 360 one ทำหน้าที่จับภาพการเคลื่อนไหวของทราย รวมถึงท่าทางเหนือกระบะทราย เพื่อส่งไปประมวลทางกราฟิกต่อไป ด้วยการนำแสงอินฟราเรด ยังไปหาตัววัตถุเพื่อสะท้อนกลับมายังกล้อง Kinect ซึ่งคล้ายคลึงกับการทำงานของ Sonar

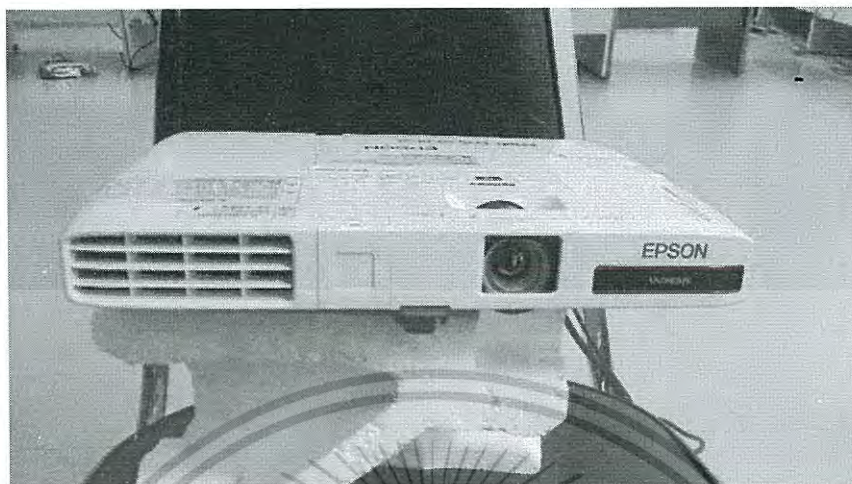
รูปที่ 4.3 กล้อง Kinect ที่ใช้กับระบบ

4.1.4 โปรเจกเตอร์

โปรเจกเตอร์ยี่ห้อ Epson รุ่น EB-1776W เป็น โปรเจกเตอร์แบบ LCD ทำหน้าที่ในการฉายภาพกราฟิกสีที่ผ่านประมวลผลซอฟต์แวร์ในคอมพิวเตอร์ ผ่านชั้นเลนส์ 3 สี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

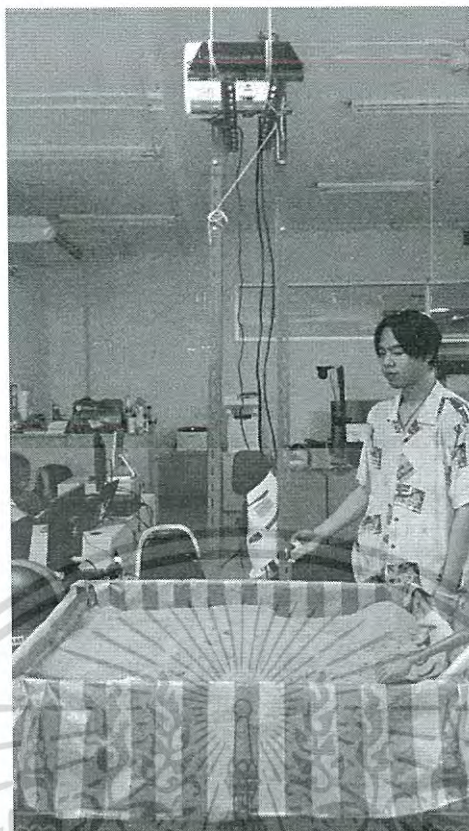
ได้แก่ สีแดง เขียว และน้ำเงิน ออกมาเป็นภาพกราฟิกสีที่มีความสวยงามคมชัดกลับสู่
ผืนทรายอีกครั้ง

รูปที่ 4.4 โปรเจคเตอร์ที่ใช้กับระบบ

4.1.5 การติดตั้งอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ทั้งหมด

ติดตั้งเสาเหล็กค้ำข้างโต๊ะเพื่อไว้ยึดตัวโปรเจคเตอร์และกล้อง Kinect โดยวัดให้
ได้ระยะความสูงตามที่ออกแบบไว้ยึดเสาให้แน่นกับตัวโต๊ะ จากนั้นทำการติดตั้ง
ติดตั้งกล้อง Kinect ยื่นไปตรงกลางกระบะทราย 15 นิ้วจากตัวเสาและติดตั้ง
โปรเจคเตอร์ที่ปลายเสา โดยให้หน้าเลนส์ของอุปกรณ์ทั้ง 2 ชิ้นอยู่ในตำแหน่งระนาบ
เดียวกัน และมีระยะห่างจากกระบะทราย 55 นิ้ว เชื่อมต่ออุปกรณ์ทั้ง 2 ชิ้นไปที่
คอมพิวเตอร์ในโต๊ะ

รูปที่ 4.5 เสาที่ติดตั้งอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์แล้ว

รูปที่ 4.6 ภาพรวมฮาร์ดแวร์ของระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ทดสอบการทำงานของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์

เมื่อติดตั้งฮาร์ดแวร์ได้ตามตำแหน่งที่ออกแบบไว้แล้วให้ทำการเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ ,กล้อง Kinect และโปรเจกเตอร์ ในส่วนซอฟต์แวร์ที่ใช้ในที่นี้ชื่อ SARndbox-1.5-001 ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการประมวลผลทางกราฟิกของระบบโดยเฉพาะ โดยทำงานภายใต้ระบบปฏิบัติการ Ubuntu ซึ่งจะต้องติดตั้งซอฟต์แวร์ดังกล่าวผ่านเทอร์มินอลก่อน จากนั้นเข้าไปที่โฟลเดอร์ scr ที่ Home จากนั้นเข้าไปในโฟลเดอร์ SARndbox-1.5-001 เลือกโฟลเดอร์ bin แล้วกดเลือก SARndbox เพื่อเปิดทำงานตัวซอฟต์แวร์ของระบบ

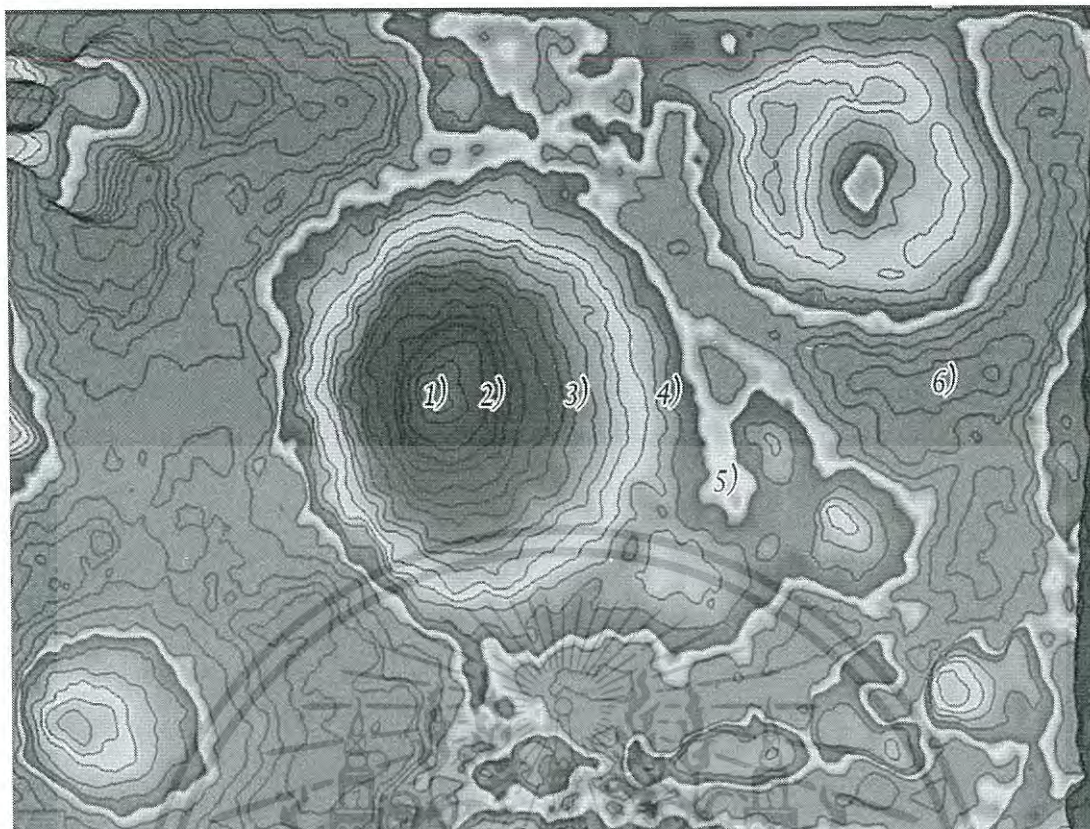

รูปที่ 4.7 การเปิด SARndbox-1.5-001

เมื่อเปิดใช้งานระบบจะพบว่ามีการกราฟิกสีลายบนพื้นทราย เมื่อปรับเปลี่ยนพื้นผิวทรายเพื่อการจำลองภูมิประเทศตามที่ผู้ใช้งานต้องการจะเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของกราฟิก โดยจะเห็นได้ว่าบริเวณที่ทรายกองสูงจำลองเป็นลักษณะของภูเขาจะมีการไล่ระดับสีตามระดับความลึกที่กล้อง Kinect ตรวจจับได้ ผลจากการทดลองพบว่า

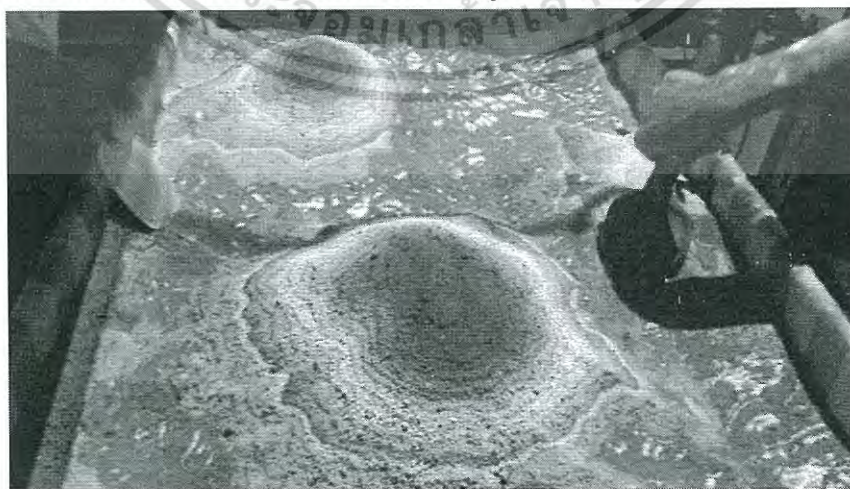
- 1) สีขาว คือจุดสูงสุดในกระเบทรายที่กล้อง Kinect จับภาพได้
- 2) สีแดง คือบริเวณที่สูงรองลงมาจากจุดสูงสุด เปรียบได้ว่าเป็นบริเวณยอดเขา
- 3) สีส้ม-สีเหลือง คือบริเวณที่เป็นที่ราบสูงหรือยอดเขาที่สูงรองลงมาจากยอดหรือบริเวณกลางภูเขา รองลงมาจากบริเวณที่เป็นสีแดง
- 4) สีเขียวอ่อน-สีเขียวเข้ม คือบริเวณที่ราบระดับปกติ หรือที่ราบที่มีความสูงไม่มากรองมาจากบริเวณสีเหลือง
- 5) สีฟ้าอ่อน คือระดับน้ำทะเลระดับตื้น
- 6) สีฟ้าเข้ม คือระดับน้ำทะเลระดับลึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.8 ผลการทดลองปรับสภาพพื้นผิวทรายในกระบะ

หลังจากทดลองจำลองภูมิประเทศตามที่ต้องการแล้ว ได้ทำการทดสอบเรื่องการแสดงท่าทางเหนือกระบะทราย เพื่อให้เกิดแหล่งน้ำขึ้นในภูมิประเทศจำลองในกระบะทรายด้วยการยื่นมือไปค้ำไว้ ณ ตรงจุดที่ต้องการให้เกิดน้ำ 5-10 วินาที จะเกิดน้ำที่เป็นภาพกราฟิกของน้ำไหลวนอยู่บริเวณนั้น จนกว่าจะมีทางให้ไหลน้ำหรือเพิ่มปริมาณน้ำนั้นล้นออกไปสู่พื้นที่อื่นด้วยการยื่นมือค้ำไว้ นานจนกว่าน้ำจะล้นออกมา หรือสามารถสร้างน้ำท่วมภูมิประเทศจำลอง

รูปที่ 4.9 ภาพจากการทดลองระบบจริง (1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.10 ภาพจากการทดลองระบบจริง (2)

4.3 ผลการทดสอบวัดประสิทธิภาพของการเป็นสื่อการสอน

จากการทดสอบวัดประสิทธิภาพของระบบในการเป็นสื่อการสอนของระบบ ที่โรงเรียนโยธินบูรณะในวันพุธที่ 20 เมษายน 2559 ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวน 20 คน (เนื่องจากเป็นช่วงปิดเทอมจึงทำให้ไม่สามารถทดสอบกับนักเรียน ได้ทั้งระดับชั้น) โดยมีการเก็บข้อมูล 2 แบบ ได้แก่

- ผลคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนผู้เข้าร่วมทดสอบ
- ผลประเมินจากแบบประเมินประสิทธิภาพของระบบ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจต่อการใช้ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระเบื้องทรายเพื่อเป็นสื่อการสอน
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ ผลการศึกษาสะสม แผนการเรียน และคำถามอื่นๆเกี่ยวกับระบบ

ตารางที่ 4.1 แสดงอัตราส่วนร้อยละของเพศผู้ตอบแบบประเมิน

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	9	45
หญิง	11	55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.1 แสดงอัตราส่วนร้อยละของเพศผู้ตอบแบบประเมินเป็น นักเรียนเพศชาย 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ของกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55 ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.2 แสดงอัตราส่วนร้อยละของผลการศึกษาสะสมของผู้ตอบแบบประเมิน

ผลการศึกษาสะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 2.00	0	0
2.00-2.49	2	10
2.50-2.99	4	20
3.00 ขึ้นไป	14	70

จากตารางที่ 4.2 แสดงอัตราส่วนร้อยละของผลการศึกษาสะสมผู้ตอบแบบประเมินมีผลการศึกษาสะสม 2.00-2.49 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาสะสม 2.50-2.99 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่าง และมีผลการศึกษาสะสม 3.00 ขึ้นไปมีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.3 แสดงอัตราส่วนร้อยละของแผนการเรียนของผู้ตอบแบบประเมิน

แผนการเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สายวิทย์-คณิต	17	85
สายศิลป์-คำนวณ	0	0
สายศิลป์ภาษา	3	15

จากตารางที่ 4.3 แสดงอัตราส่วนร้อยละของแผนการเรียนของผู้ตอบแบบประเมิน เป็นนักเรียนสายวิทย์-คณิต จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85 ของกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนสายศิลป์-ภาษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ของกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 แสดงอัตราส่วนร้อยละของคำถามที่ 4-6 ผู้ตอบแบบประเมิน

คำถาม	เคย (คน)	ร้อยละ	ไม่เคย (คน)	ร้อยละ
ข้อที่ 4 ท่านเคยศึกษาวิชาภูมิศาสตร์เรื่อง การใช้สีและเส้น ชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิ ประเทศ มาก่อนเข้าร่วมทดสอบหรือไม่	5	25	15	75
ข้อที่ 5 ท่านเคยศึกษาหรือพบเห็นระบบจำลองลักษณะภูมิ ประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย มาก่อนเข้า ร่วมทดสอบหรือไม่	6	30	14	70
ข้อที่ 6 ท่านเคยใช้งานระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศ แบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย มาก่อนเข้าร่วม ทดสอบหรือไม่	1	5	19	95

จากตารางที่ 4.4 คำถามข้อที่ 4 ท่านเคยศึกษาวิชาภูมิศาสตร์เรื่อง การใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ มาก่อนเข้าร่วมทดสอบหรือไม่ พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 75 ยังไม่เคยศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ มาก่อนเข้าร่วมการทดสอบและมีนักเรียนจำนวนเพียงร้อยละ 25 เท่านั้นที่เคยศึกษาเนื้อหาสาระในส่วนนี้มาก่อนคิดเป็นสัดส่วน 1 : 3 ทั้งนี้ อาจจะเป็นไปได้ว่าเนื่องจากระบบการเรียนพิเศษนอกห้องเรียนตามสถาบันกวดวิชาต่างๆ ได้สอนล่วงหน้าไปแล้ว อย่างไรก็ตามความคิดเห็นในประเด็นนี้จะเป็นจริงหรือไม่ ยังคงต้องอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์จากการศึกษาวิจัยในอนาคตมายืนยันข้อสังเกตดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

คำถามข้อที่ 5 ท่านเคยศึกษาหรือพบเห็นระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย มาก่อนเข้าร่วมทดสอบหรือไม่ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บมาพบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง ไม่เคยพบศึกษาหรือพบเห็นระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบโดยใช้กระบะทรายมาก่อนเข้าร่วมการทดสอบ และมีเพียง 6 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 30 เท่านั้นที่ตอบว่าเคยศึกษาหรือพบเห็นระบบดังกล่าวมาก่อน

ข้อที่ 6 ท่านเคยใช้งานระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย มาก่อนเข้าร่วมทดสอบหรือไม่ในประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการเคยใช้งานระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบโดยใช้กระบะทรายมาก่อนเข้าร่วมทดสอบหรือไม่นั้น พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน (ร้อยละ 5) ตอบว่าเคยใช้งานระบบนี้มาก่อนและอีก 19 คน (ร้อยละ 95) ไม่เคยใช้มา

ก่อน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าเนื่องจากระบบดังกล่าวนั้น เทคโนโลยีต้นแบบซึ่งผลิตโดยต่างชาติเป็น สิ่งซึ่งมีราคาสูงมากเกินกว่าที่โรงเรียนปกติจะสามารถจัดหาเป็นสื่อการสอนได้

4.3.2 ข้อมูลความพึงพอใจต่อการใช้ระบบ

ตารางที่ 4.5 แสดงอัตราส่วนร้อยละของความพึงพอใจด้านเนื้อหาของผู้ตอบแบบประเมิน

1.ด้านเนื้อหา	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
1.1 สื่อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา	4.65	93.00
1.2 สื่อมีโครงสร้างของเนื้อหาชัดเจน	4.70	94.00
1.3 สื่อมีการอ้างอิงข้อมูลที่มีความทันสมัย	4.70	94.00
1.4 สื่อมีสิ่งประกอบช่วยให้สื่อสามารถแสดงความหมายได้ชัดเจน	4.70	94.00
ความพึงพอใจด้านเนื้อหาโดยเฉลี่ย	4.69	93.75

จากตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจด้านเนื้อหาในภาพรวมจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้แสดงความพึงพอใจสูงถึงร้อยละ 93.75 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในเรื่องของความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา โครงสร้างของเนื้อหาที่มีความชัดเจน มีการอ้างอิงข้อมูลที่มีความทันสมัยและสิ่งประกอบช่วยให้สื่อสามารถแสดงความหมายได้ชัดเจน พอใจในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 4.69)

ตารางที่ 4.6 แสดงอัตราส่วนร้อยละของความพึงพอใจด้านส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบประเมิน

2. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
2.1 สื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้	4.85	97.00
2.2 สื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์	4.55	91.00
ความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการเรียนรู้โดยเฉลี่ย	4.70	94.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.6 ความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการเรียนรู้โดยเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างได้ให้คะแนนความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ 94.00 (คะแนนเฉลี่ย 4.70) สืบเนื่องมาจากสื่อที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนมีส่วนช่วยในการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์

ตารางที่ 4.7 แสดงอัตราส่วนร้อยละของความพึงพอใจด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือของผู้ตอบแบบประเมิน

3. ด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
3.1 สื่อสามารถทำงานได้เต็มประสิทธิภาพ ตลอดการสอนและการทำกิจกรรม	4.00	80.00
3.2 สื่อสามารถรับและแสดงข้อมูลได้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของทราจในระบบ ได้อย่างทันที (Real time)	4.10	82.00
3.3 ข้อมูลที่ได้จากการใช้สื่อมีความถูกต้อง สอดคล้องต่อเนื้อหาตามหลักสูตร	4.30	86.00
3.4 สื่อแสดงข้อมูลตำแหน่งของสี เส้นชั้นความสูงได้เที่ยงตรง สอดคล้องต่อเนื้อหาตามหลักสูตร	4.40	88.00
3.5 สื่อมีความแข็งแรงคงทน	3.70	74.00
3.6 สื่อมีความสะดวกต่อการประกอบและขนย้าย	3.35	67.00
ความพึงพอใจด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือโดยเฉลี่ย	3.98	79.50

จากตารางที่ 4.7 ความพึงพอใจด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความ คิดเห็นคิดเป็นคะแนน โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 3.98 (ร้อยละ 79.50) ซึ่งเหลือคะแนนอีกเพียง 0.50 ก็จะ เข้าเกณฑ์ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80.00) อย่างไรก็ตามในข้อ 3.6 สื่อมีความ สะดวกต่อการประกอบและขนย้าย ได้รับการประเมินในระดับคะแนนที่น้อยที่สุดแต่ก็ยังอยู่ ในระดับช่วงกลางของคะแนนระดับมาก คือ 3.35 คิดเป็นร้อยละ 67.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงอัตราส่วนร้อยละของความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับของผู้ตอบแบบ
ประเมิน

4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
4.1 สื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจใน วิชาภูมิศาสตร์เรื่องสี่และเส้น ชั้นความสูงง่ายขึ้น	4.55	91.00
4.2 สื่อช่วยให้เกิดการจดจำ วิชาภูมิศาสตร์เรื่องสี่และเส้นชั้น ความสูงได้ดียิ่งขึ้น	4.60	92.00
4.3 สื่อช่วยลดความตึงเครียด สร้างบรรยากาศผ่อนคลาย เหมาะต่อการเรียนรู้ วิชาภูมิศาสตร์เรื่องสี่และเส้นชั้นความสูง	4.70	94.00
4.4 สื่อช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนวิชา ภูมิศาสตร์ เรื่องสี่และเส้นชั้นความสูง	4.80	96.00
ความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับโดยเฉลี่ย	4.66	93.25

จากตารางที่ 4.8 ในประเด็นด้านประโยชน์ที่ได้รับพบว่าในหัวข้อคำถามย่อยที่ 4.4 สื่อช่วย
ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องสี่และเส้นชั้นความสูง กลุ่มตัวอย่าง
ได้ให้คะแนนความพึงพอใจสูงถึงร้อยละ 96.00 คือ พึงพอใจมากที่สุด

4.3.3 คะแนนการทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ตารางที่ 4.9 แสดงอัตราส่วนร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

คะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียน (เต็ม 10 คะแนน)	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียน (เต็ม 10 คะแนน)	ร้อยละ
9.15	91.5	9.80	98.0

จากตารางที่ 4.9 แสดงอัตราส่วนร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน พบว่า
คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนการใช้สื่อ (Pre-Test) ซึ่งอยู่ที่ 9.15 และคะแนนการทำ
แบบทดสอบเฉลี่ยหลังจากใช้สื่อ (Post-Test) อยู่ที่ 9.80 ดีขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผล

5.1 สรุปผลโครงการงาน

5.1.1 ผลด้านประสิทธิภาพในการทำงานจริงของระบบ

ระบบพบระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย เพื่อเป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเอาเทคโนโลยี Augmented Reality พัฒนาเป็นสื่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ซึ่งระบบประกอบไปด้วยฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ควบคุมระบบทำงานร่วมกัน โดยใช้กล้อง Kinect ในการจับภาพการเคลื่อนไหวของทรายในกระบะรวมถึงการเคลื่อนไหวเหนือกระบะทราย เพื่อวิเคราะห์ภาพที่ได้ จากนั้นส่งไปภาพที่วิเคราะห์แล้ว ไปประมวลผลทางกราฟิกผ่านซอฟต์แวร์ควบคุมระบบ และสามารถแสดงผลภาพทางกราฟิก เมื่อประมวลผลสำเร็จระบบจะฉายภาพกราฟิกกลับคืนสู่กระบะทรายอีกครั้งผ่านโปรเจกเตอร์แบบทันทีต่อเวลา (Real time)

5.1.2 ผลด้านความคิดเห็นของผู้ร่วมทดสอบใช้งานจริงต่อระบบ

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการใช้ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบโดยใช้กระบะทรายเพื่อเป็นสื่อการสอน ประกอบไปด้วยประเด็นคำถามหลัก 4 หมวด อันได้แก่

- 1) ด้านเนื้อหา
- 2) ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้
- 3) ด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ
- 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

จะพบว่าคะแนนความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 4.42 พึงพอใจมากที่สุด ถึงร้อยละ 88.31 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 50 ถือว่าระบบเป็นสื่อการสอนที่สร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้งานเป็นอย่างมาก

5.1.3 ผลด้านผลสัมฤทธิ์ในการเป็นสื่อการสอนประกอบวิชาภูมิศาสตร์

เมื่อทำการรวมคะแนนจากการทำบททดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและคิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและก่อนได้ใช้ระบบจริงอยู่ที่ 9.15 กว่าร้อยละ 91.5 ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนและหลังจากได้ใช้ระบบจริง อยู่ที่ 9.80 กว่าร้อยละ 98.0

พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังใช้งานระบบมีมากขึ้นจากเดิม 0.65 คิดเป็นร้อยละ 6.5 ซึ่งถือว่า มีผลสัมฤทธิ์ในการเป็นสื่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ตามเกณฑ์ทดสอบประสิทธิภาพคือ 80/80

5.2 ปัญหาและอุปสรรค

1. ข้อจำกัดของเวลาและงบประมาณในการทำชิ้นงาน เนื่องจากมีเวลาและงบประมาณที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์บางชิ้นไม่มีความสามารถมากเพียงพอที่จะช่วยทำให้ระบบมีความเสถียรภาพ
2. บางครั้งฮาร์ดแวร์/ซอฟต์แวร์ไม่สามารถประมวลผลภาพได้ทันท่วงที จึงทำให้ภาพกราฟิกเกิดการกระตุก ไม่ลื่นไหลตามที่ควรจะเป็น ต้องเปิดปิดตัวซอฟต์แวร์ใหม่
3. โปรแกรมเตอร์ฉายภาพได้ไม่สมบูรณ์เต็มกระยะทราย รวมถึงมีความคลาดเคลื่อนของภาพกราฟิกที่ฉายลงไปบนทรายยังไม่ตรงกับตำแหน่งที่ถูกต้องของภูมิประเทศจำลองที่ได้ทำไว้เหนือกระยะทราย สืบเนื่องจากโปรแกรมเตอร์ที่เลือกใช้นั้น ไม่ได้มีเลนส์อยู่ตรงกลางเครื่องแบบโปรแกรมเตอร์รุ่นอื่น ทำให้การวางโปรแกรมเตอร์จะต้องมีการเท้าน้ำหนักไปด้านใดด้านหนึ่งมากกว่าอีกด้าน
4. ความร้อนของตัวฮาร์ดแวร์ส่งผลให้บางครั้งระบบทำงานไม่ได้เต็มประสิทธิภาพ
5. การทดสอบระบบรวมไปถึงแบบสอบถามต่างๆ มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา สถานที่และงบประมาณทำให้ได้ข้อมูลน้อยกว่าควรที่เป็น เนื่องจากเป็นช่วงเวลาปิดเทอมของนักเรียนมัธยมปลาย ประกอบกับโรงเรียนกำลังจะย้ายไปสู่สถานที่ใหม่ทำให้การเก็บข้อมูลเป็นไปได้อย่างยากลำบาก

5.3 แนวทางการพัฒนา

1. สามารถนำไปต่อยอดพัฒนาภาพลักษณ์ของระบบให้มีน้ำหนักที่เบา ความแข็งแรง คงทนยิ่งขึ้น เพื่อความปลอดภัย และสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายยิ่งขึ้น
2. พัฒนาด้านการระบายความร้อนให้อุปกรณ์ เพื่อให้ระบบสามารถทำงานได้ติดต่อกันได้ยาวนานขึ้น ลดความเสี่ยงในการไม่ทำงานของระบบ
3. สามารถนำแนวความคิด ไปประยุกต์ทำเป็นสื่อในการเรียนเรื่องอื่นๆ ในวิชาภูมิศาสตร์ได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์
4. นำแนวคิด ไปปรับแก้ไขให้เกิดเป็นระบบที่ต้นทุนต่ำลงได้

บรรณานุกรม

- [1] Oliver Kreylos. “**Augmented Reality Sandbox**”. [Online]. Available:
<http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/ResDev/SARndbox/>. 2015
- [2] Shari Hiltbrand. “**Augmented Reality (AR) ความจริงที่ขยาย**”. [Online]. Available:
<https://sipaedumarket.wordpress.com/2014/04/20/augmented-reality-ar--ความจริงที่ขยาย/2014>
- [3] Thaiware. “**สุดล้ำ! จำลองการไหลของน้ำ ด้วยเทคโนโลยี Augmented Reality บนพื้นที่ทราย !!**”. [Online]. Available: <http://news.thaiware.com/1530.html>.2012
- [4] Siam5301300132. “**Linux "Ubuntu"**”. [Online]. Available:
<http://siam5301300132.blogspot.com/>.2010
- [5] Vangie Beal. “**C++**”. [Online]. Available:
http://www.webopedia.com/TERM/C/C_plus_plus.html.2015
- [6] Crescent. **ลักษณะภูมิประเทศ**. [Online]. Available: <http://crezcent.exteen.com/page>.2006
- [7] บ้านจอมยุทธ์. “**ภูมิศาสตร์และสภาวะแวดล้อมโลก**”. [Online]. Available:
http://www.baanjommyut.com/library/global_community/01_2.html.2000
- [8] -. “**โลกเสมือนผ่านโลกจริง**”. [Online]. Available: <https://nipatanoy.wordpress.com/โลกเสมือนผ่านโลกจริง-augmented-reality/>.2014
- [9] Tim Carmody. “**How Motion Detection Works in Xbox Kinect**”. [Online]. Available:
<http://www.wired.com/2010/11/tonights-release-xbox-kinect-how-does-it-work/>.2010
- [10] Doc-Ok. “**Build your own Augmented Reality Sandbox**”. [Online]. Available:
<http://doc-ok.org/?p=164>.2012
- [11] Thaiminiprojector. “**วิธีเลือกโปรเจกเตอร์ให้เหมาะสมกับการใช้งาน**”. [Online]. Available:
<http://www.thaiminiprojector.com/article/วิธีเลือกซื้อโปรเจกเตอร์ให้เหมาะสมกับการใช้งาน>.2015

บรรณานุกรม (ต่อ)

- [12] Smart Media. “หลักการการทำงานของเครื่องฉาย LCD Projector”. [Online]. Available: <http://www.vpdmedia.com/หลักการการทำงานของเครื่องฉาย-lcd-projector-4135.page.2012>
- [13] Oliver Kreylos. “AR Sandbox Forum.” [Online]. Available: <http://lakeviz.org/forums/forum/ar-sandbox-forum/.2015>
- [14] Oliver Kreylos. “Complete Installation Instructions”. [Online]. Available: <http://lakeviz.org/forums/topic/complete-installation-instructions/.2015>
- [15] AsiwSR. “เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์”. [Online]. Available: <http://my.dek-d.com/ren7/blog/.2012>
- [16] CorrMap. “The Homography transformation”. [Online]. Available: http://www.corrmap.com/features/homography_transformation.php.2013
- [17] Oliver Kreylos. “Vrui VR Toolkit”. [Online]. Available: <http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/ResDev/Vrui/.2015>
- [18] รองศาสตราจารย์ ทวี ทองสว่าง. “การสอนวิชาภูมิศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา”. [Online]. Available: <http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/dlbook.asp?code=ED319/.2015>
- [19] ไพโรจน์ คะเชนทร์. “การหาประสิทธิภาพของสื่อ”. [Online]. Available: http://chan2.obec.go.th/wattungpelschool/manage/upload_file/U84jTSshKi20150521195949.pdf.2015
- [20] -. “การเรียนรู้ในศตวรรษที่21”. [Online]. Available: <http://www.youtube.com/watch?v=tE32HERiEs.2015>
- [21] Admin in Uncategorized. “การเรียนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง”. [Online]. Available: <http://sclthailand.org/Th/2011/08/sandbox-chutima/.2012>
- [22] NECTEC. “การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน”. [Online]. Available: http://www.princess-it.org/ict_integration.pdf.2009

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

[23] Ecoearthlive. **“Mountain”**. [Online]. Available:

<http://www.eoearth.org/view/article/51cbee797896bb431f69819e/>.2014

[24] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นุปผา เรืองรอง. **“ปรัชญาประสบการณ์ตามแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ผู้จัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์”**. [Online]. Available:

<https://sites.google.com/site/chauatscience/prachya-prasbkarn-tam-naewkhid-khxng-cxhn-di-wxi-john-dewey-su-kar-cadkar-reiyn-ru-withyasastr.2012>

[25] วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. **“การเรียนรู้”**. [Online]. Available:

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%99.2010>

[26] ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์. **“การหาประสิทธิภาพของสื่อ”**. [Online]. Available:

http://chan2.obec.go.th/wattungpelschool/manage/upload_file/U84jTSshKIi20150521195949.pdf.2009

[27] Cohen, L., and Manion. **“การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง”**. [Online]. Available:

<http://pioneer.netserv.chula.ac.th/~jaimorn/re6.htm.2009>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การติดตั้งซอฟต์แวร์ SARndbox

1. เปิดเทอร์มินอล และพิมพ์คำสั่งตามด้านล่าง เพื่อโหลดไฟล์ที่

<http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/ResDev/Vrui/Build-Ubuntu.sh>

```
cd ~
```

```
wget http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/ResDev/Vrui/Build-Ubuntu.sh
```

2. เมื่อสคริปต์ทำงานจนถึงคำสั่งสุดท้ายจะทำการขอรหัสผ่าน(Password)ของผู้ใช้ที่กำหนดไว้ จากนั้นจะสร้างตัว Vrui VR ซึ่งใช้เวลาเล็กน้อย ก่อนจะขึ้นหน้าต่างแสดงถึงการดาวน์โหลด ให้ปิดหน้าต่างนั้นแล้วกลับมาที่หน้าต่างเทอร์มินอล และพิมพ์คำสั่งดังต่อไปนี้

```
cd ~/src
```

```
wget http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/ResDev/Kinect/Kinect-2.8-002.tar.gz
```

```
tar xzf Kinect-2.8-002.tar.gz
```

```
cd Kinect-2.8-002
```

```
make
```

3. เมื่อสคริปต์ทำงานจนถึงคำสั่งสุดท้ายจะทำการติดตั้ง Device Rule ที่อนุญาตให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงกล้อง Kinect ได้ และจะขอให้ใส่รหัสผ่านอีกรอบ จากนั้นพิมพ์คำสั่งดังต่อไปนี้

```
cd ~/src
```

```
wget http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/ResDev/SARndbox/SARndbox-1.6.tar.gz
```

```
tar xzf SARndbox-1.6.tar.gz
```

```
cd SARndbox-1.6
```

```
make
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เมื่อสคริปต์ทำงานจนถึงคำสั่งสุดท้ายจะทำการติดตั้ง Device Rule ที่อนุญาตให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงกล้อง Kinect ได้ และจะขอให้ใส่รหัสผ่านอีกรอบ จากนั้นพิมพ์คำสั่งดังต่อไปนี้

```
cd ~/src

wget http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/ResDev/SARndbox/SARndbox-1.6.tar.gz

tar xzf SARndbox-1.6.tar.gz

cd SARndbox-1.6

make
```

5. การติดตั้งซอฟต์แวร์เสริม สันับสนุนการทำงานแก่ระบบ และตัวแอปพลิเคชัน ดังนี้
- (RawKinectViewer, KinectViewer) ใน ~/Vrui-3.1/bin
 - the AR Sandbox calibration utility and main application ใน ~/src/SARndbox-1.6/bin.

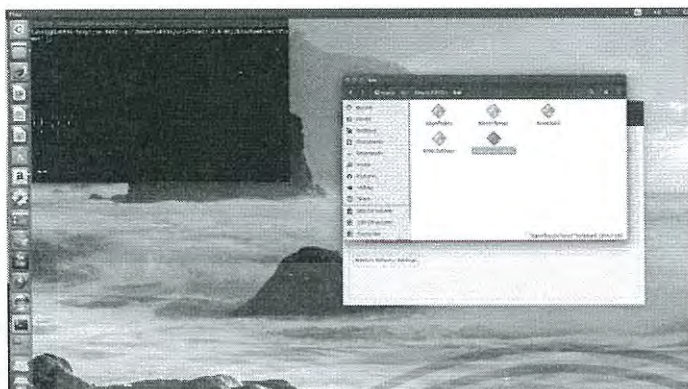
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การ Calibrate มุมมองของกล้อง Kinect

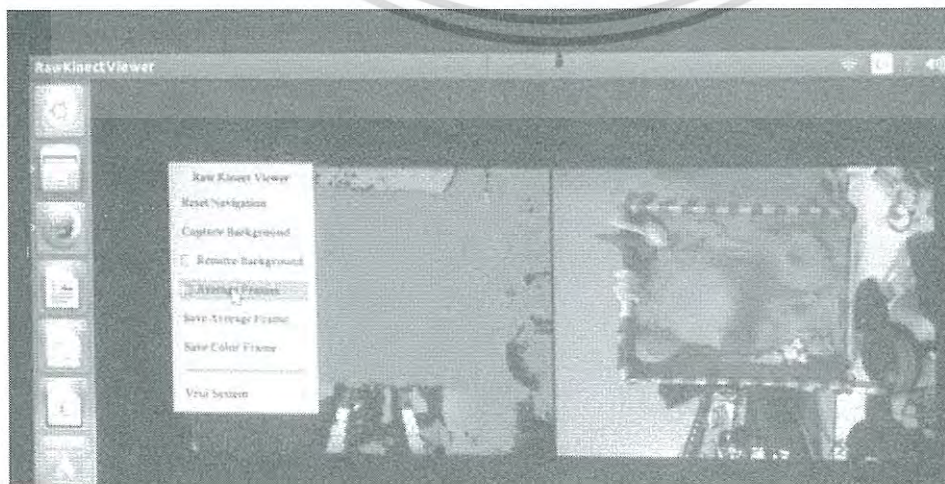
1. เปิด RawKinectViewer ด้วยเทอร์มินอล ดังภาพ

2. จะปรากฏหน้าต่าง Calibrate ค่า ดังภาพ

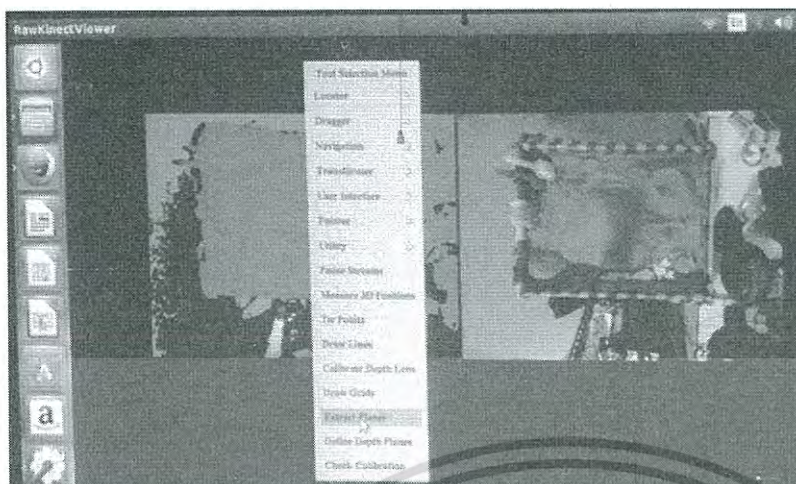

3. คลิกขวาค้างที่จอด้านซ้าย เลือก Average Frame ดังภาพ

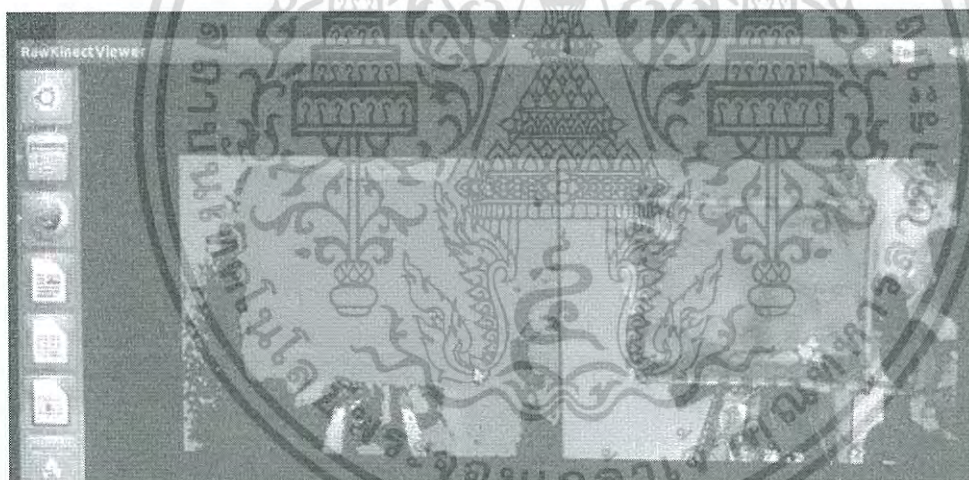

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. กดเลข 1 ค้าง จากนั้นเลือก Extract plane ตั้งภาพ

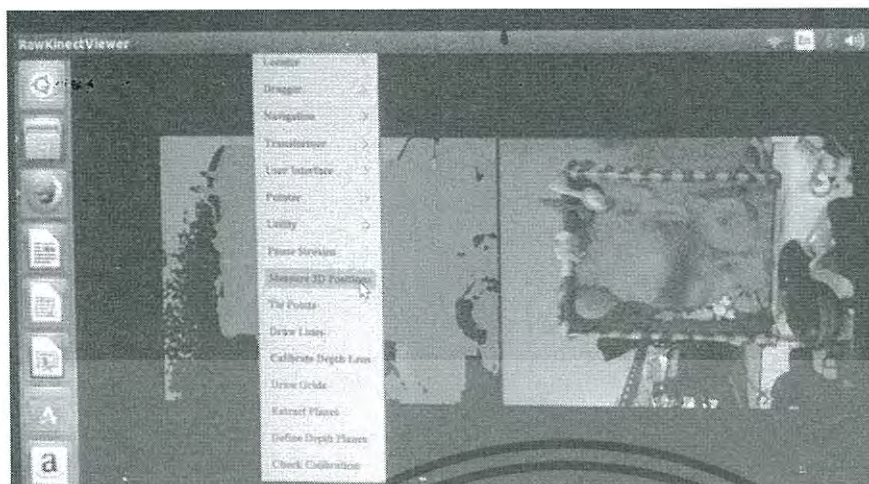

5. กดเลข 1 ค้าง แล้วเลื่อนลูกศรออกมาให้รัศมีสีเหลี่ยม (เส้นสีเขียว) ครอบคลุมบริเวณกระเปาะทรายทั้งหมด แล้วปล่อยนิ้วออกจากเลข 1 ตั้งภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. กดเลข 2 ค้าง แล้วเลือก Measure 3D Position ดังภาพ

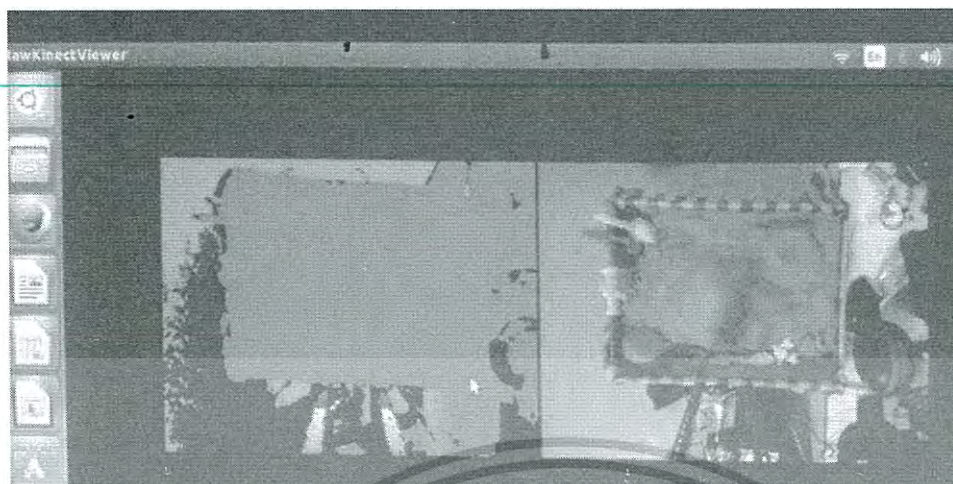
7. จากนั้นทำการระบุพิกัดมุมทั้ง 4 ของกระป๋องดังนี้

- คลิกไปที่มุมซ้ายล่าง แล้วกดเลข 2 ดังภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คลิกไปที่มุมขวาล่าง แล้วกดเลข 2 ดังภาพ

- คลิกไปที่มุมซ้ายบน แล้วกดเลข 2 ดังภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คลิกไปที่มุมขวาบน แล้วกดเลข 2 ดังภาพ

- เมื่อทำครบแล้วในหน้าต่าง Terminal จะปรากฏค่าที่ได้จากการ Calibrate เมื่อคลิก ให้ออกจาก RawKinectViewer และเปิดไฟล์ BoxLayout.txt จะมีหน้าต่างแสดงค่าต่างๆ ดังภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก.

แบบประเมินประสิทธิภาพของระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศ
แบบโต้ตอบได้โดยใช้กระเบื้องทรายเพื่อเป็นสื่อการสอนวิชา
ภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับ
ความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**แบบประเมินประสิทธิภาพของระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย
เพื่อเป็นสื่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูง
ตามลักษณะภูมิประเทศ**

คำชี้แจง :

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นมีจุดประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลความคิดเห็นด้านต่างๆ ในการทดลองใช้ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทรายเป็นสื่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ โดยข้อมูลที่ท่านได้กรอกและเลือกตอบต่อไปนี้จะนำไปใช้ประกอบการทำปริญญานิพนธ์ ของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยจะนำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์ความพึงพอใจออกมาเป็นค่าทางสถิติ แสดงถึงประสิทธิภาพของระบบได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบต่อไปในอนาคต โดยเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ และนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลายในโรงเรียนโยธินบูรณะที่เข้าร่วมทดสอบระบบครั้งนี้

ลักษณะของแบบประเมิน แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจต่อการใช้ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทรายเพื่อเป็นสื่อการสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบประเมินประสิทธิภาพทุกท่านที่ได้กรุณาเสียเวลาอันมีค่ามาทำการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่แท้จริง คำตอบของทุกท่าน ทุกคำตอบจะถือเป็นความลับและใช้วิเคราะห์ผลเท่านั้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับคำตอบของท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. ผลการศึกษาสะสม (GPA) น้อยกว่า 2.00 2.00 - 2.49
 2.50 - 2.99 3.00 ขึ้นไป
3. แผนการเรียน สาย วิทยุ-คณิต สายศิลป์-คำนวณ
 สายศิลป์ภาษา
4. ท่านเคยศึกษาวิชาภูมิศาสตร์เรื่อง การใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ มาก่อนเข้าร่วมทดสอบหรือไม่
 เคย ไม่เคย
5. ท่านเคยศึกษาหรือพบเห็นระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระเบื้องทราย มาก่อนเข้าร่วมทดสอบหรือไม่
 เคย ไม่เคย
6. ท่านเคยใช้งานระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระเบื้องทราย มาก่อนเข้าร่วมทดสอบหรือไม่
 เคย ไม่เคย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจต่อการใช้ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้
กระเบื้องทรายเพื่อเป็นสื่อการสอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ที่	คำถาม	ระดับความเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านเนื้อหา						
1.1	สื่อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา					
1.2	สื่อมีโครงสร้างของเนื้อหาชัดเจน					
1.3	สื่อมีการอ้างอิงข้อมูลที่มีความทันสมัย					
1.4	สื่อมีสิ่งประกอบช่วยให้สื่อสามารถแสดง ความหมายได้ชัดเจน					
2. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้						
2.1	สื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้					
2.2	สื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์					
3. ด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ						
3.1	สื่อสามารถทำงานได้เต็มประสิทธิภาพ ตลอด การสอนและการทำกิจกรรม					
3.2	สื่อสามารถรับและแสดงข้อมูลได้เสถียร ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของทรายในกระเบ ได้อย่างทันท่วงที (Real time)					

ที่	คำถาม	ระดับความเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.3	ข้อมูลที่ได้จากการใช้สื่อมีความถูกต้อง สอดคล้องต่อเนื้อหาตามหลักภูมิศาสตร์					
3.4	สื่อแสดงข้อมูลตำแหน่งของสี เส้นชั้นความสูงได้เที่ยงตรง สอดคล้องต่อเนื้อหาตามหลักภูมิศาสตร์					
3.5	สื่อมีความแข็งแรงคงทน					
3.6	สื่อมีความสะดวกต่อการประกอบและขนย้าย					
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ						
4.1	สื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจใน วิชาภูมิศาสตร์ เรื่องสีและเส้นชั้นความสูงง่ายขึ้น					
4.2	สื่อช่วยให้เกิดการจดจำ วิชาภูมิศาสตร์เรื่องสีและเส้นชั้นความสูงได้ดียิ่งขึ้น					
4.3	สื่อช่วยลดความตึงเครียด สร้างบรรยากาศผ่อนคลาย เหมาะต่อการเรียนรู้ วิชาภูมิศาสตร์ เรื่องสีและเส้นชั้นความสูง					
4.4	สื่อช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเรียน วิชาภูมิศาสตร์ เรื่องสีและเส้นชั้นความสูง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาที่ท่านพบระหว่างการใช้งานสื่อ (ระบบ)

2. สิ่งที่ท่านอยากให้อสื่อ (ระบบ) ปรับปรุงแก้ไข หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อการพัฒนา

--เมื่อทำการประเมินเสร็จสิ้นแล้ว กรุณาส่งแบบประเมินคืนผู้จัดทำ ขอขอบคุณครับ/ค่ะ--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

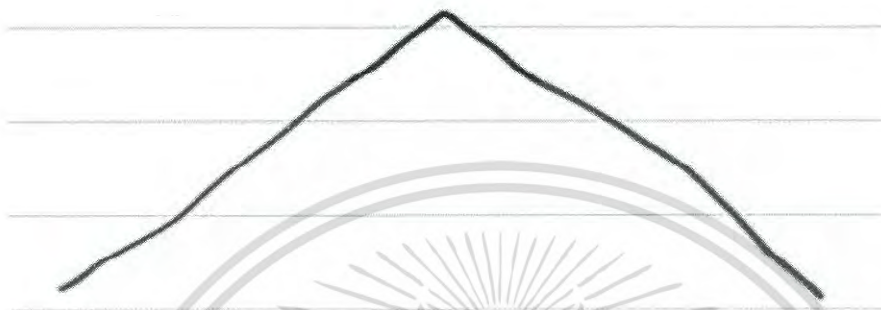

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ 1

1. ให้นักเรียนจำลองภูมิประเทศในกระเบทรายดังภาพด้านล่าง

2. ให้นักเรียนสังเกตและบันทึกลักษณะเส้นชั้นความสูงลงในกรอบ

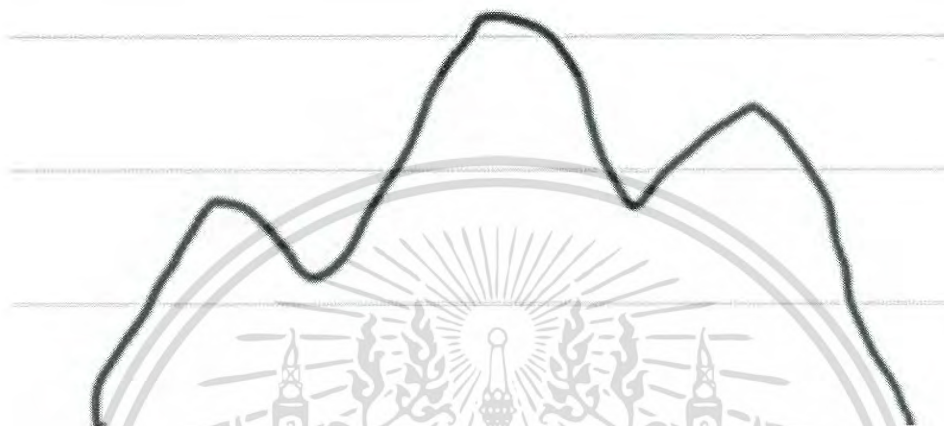

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ 2

1. ให้นักเรียนจำลองภูมิประเทศในกระบอกทรายดังภาพด้านล่าง

2. ให้นักเรียนสังเกตและบันทึกลักษณะเส้นชั้นความสูงลงในกรอบ

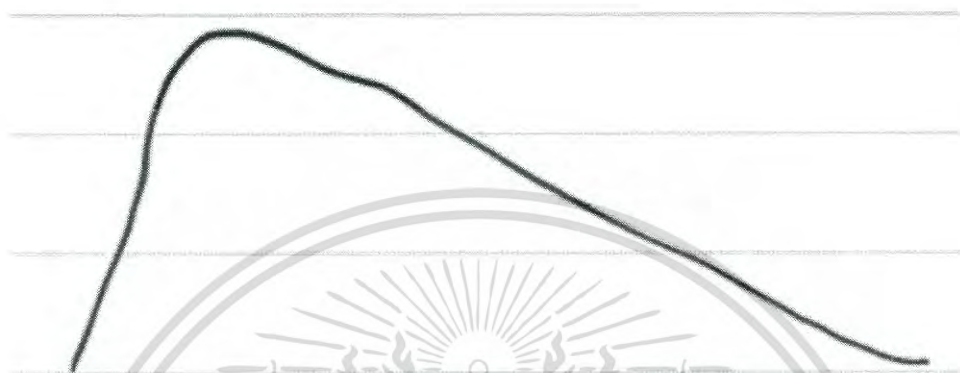

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ 3

1. ให้นักเรียนจำลองภูมิประเทศในกระเบทรายดังภาพด้านล่าง

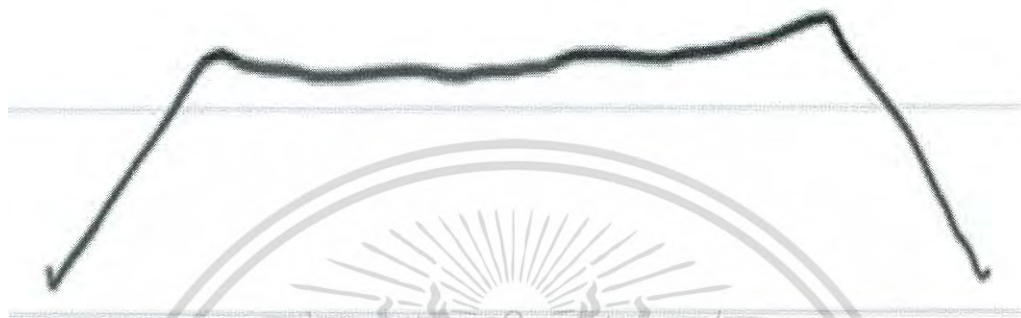
2. ให้นักเรียนสังเกตและบันทึกลักษณะเส้นชั้นความสูงลงในกรอบ

ใบกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ 4

1. ให้นักเรียนจำลองภูมิประเทศในกระบอกทรายดังภาพด้านล่าง

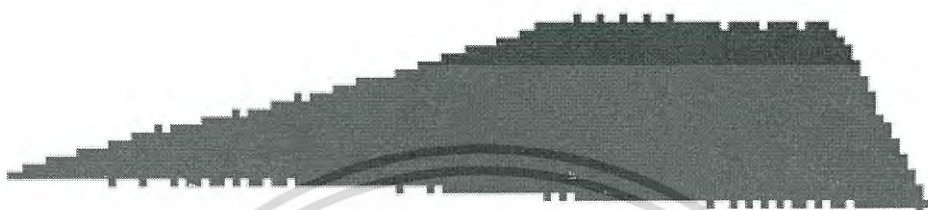
2. ให้นักเรียนสังเกตและบันทึกลักษณะเส้นชั้นความสูงลงในกรอบ

ใบกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ 5

1. ให้นักเรียนจำลองภูมิประเทศในกระเบทรายดังภาพด้านล่าง

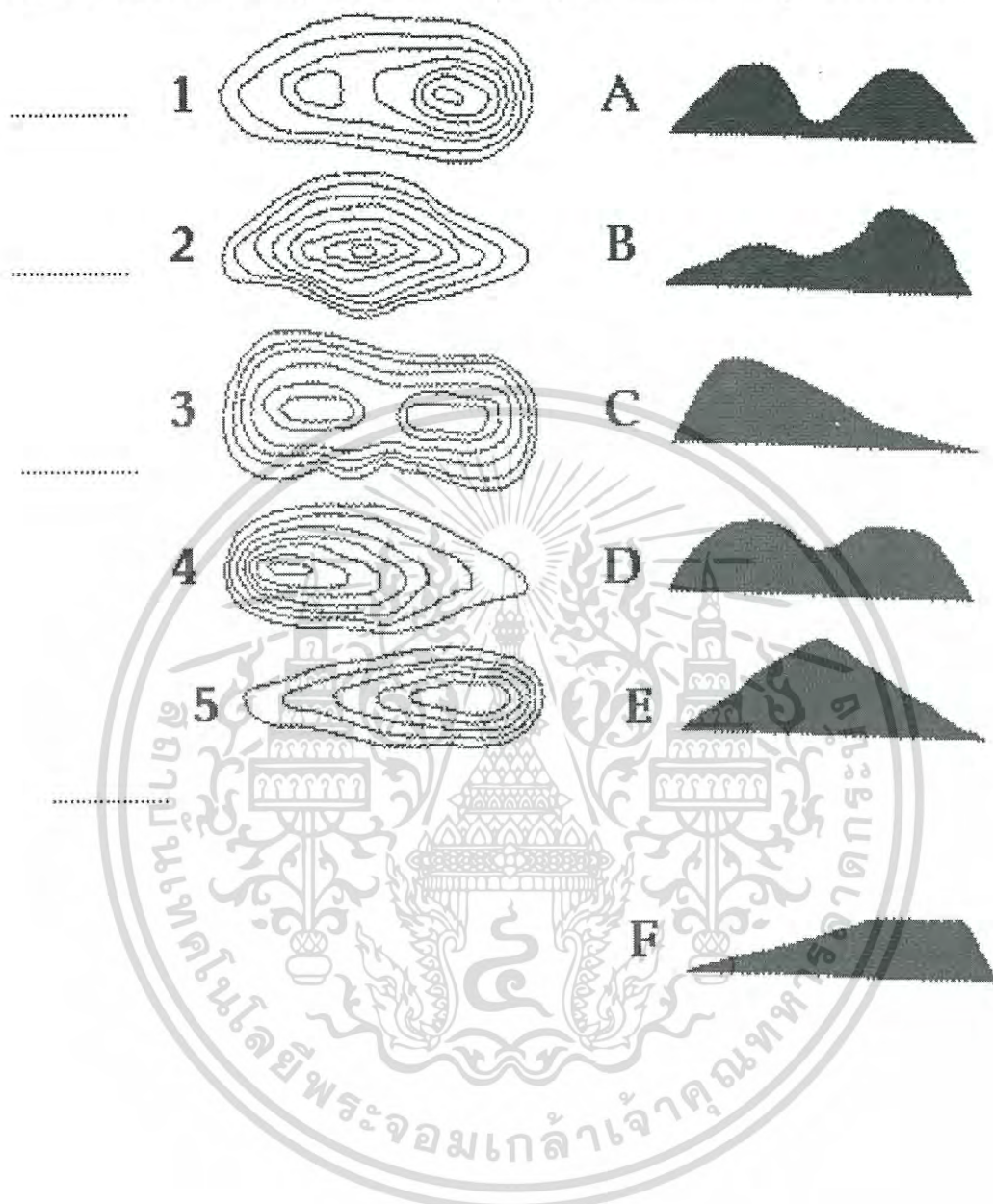

2. ให้นักเรียนสังเกตและบันทึกลักษณะเส้นชั้นความสูงลงในกรอบ

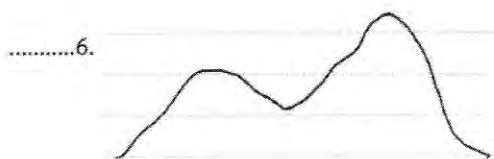
แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนจับคู่ภาพเส้นชั้นความสูงกับภูมิประเทศตัดขวางให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน

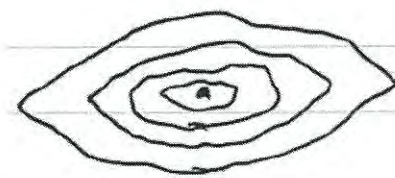

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำชี้แจง ตอนที่ 2 ให้นักเรียนจับคู่ภาพภูมิประเทศตัดขวางกับเส้นชั้นความสูงให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน

ก.

ข.

.....8.

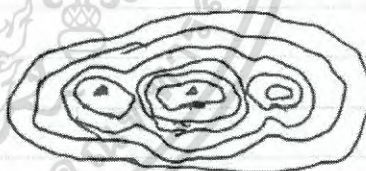
ค.

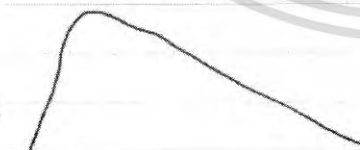
.....9.

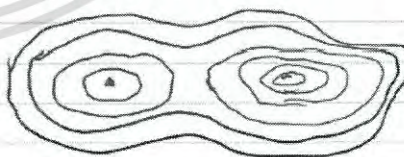
ง.

.....10.

จ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นายฉัตร ฉัตรชมนชื่น
วันเดือนปีเกิด 27 กันยายน 2536 ที่กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ 703 พัฒนาการ29 เขตสวนหลวง แขวงสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
10250

อีเมล np.chutchomchuen@gmail.com

ประวัติการศึกษา

2558 วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อ-นามสกุล นางสาวพัชรพิมล วัชรวิสุทธิ
วันเดือนปีเกิด 4 กรกฎาคม 2536
ที่อยู่ 129/185 ซอยวัดไทรมา ถนนรัตนธิเบศร์ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

อีเมลล์ Nt.wacharawisoot@gmail.com

ประวัติการศึกษา

2558 วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทรายเพื่อเป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ

ณภัทร ฉัตรขมชื่น¹ และ พัชรพิมล วัชรวิสุทธิ²

^{1,2}คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

Emails: cs_condition0@hotmail.com, Nt.wacharawisoot@gmail.com

บทคัดย่อ

ปริญญานิพนธ์นี้มีความมุ่งหวังที่จะสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์ อันประกอบด้วยวัตถุประสงค์ ประการที่ 1 เพื่อพัฒนาระบบจำลองภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย ให้มีความแม่นยำและถูกต้องเรื่องของสีในแต่ระดับชั้นความสูงของภูมิประเทศแบบต่างๆ และเส้นระดับชั้นความสูง (Contour line) ตามหลักวิชาภูมิศาสตร์ ทำให้เกิดการบูรณาการในการนำเทคโนโลยีผสมผสานในปัจจุบันใช้ เพื่อทำให้เกิดสื่อเพื่อการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เพิ่มขึ้นประการที่ 2 เพื่อให้ผู้สอนใช้ระบบเป็นสื่อกลางร่วมกับกิจกรรมที่เหมาะสมในการเตรียมการสอน นำไปสู่การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้สามารถลดการสอนเชิงปริมาณได้ และเกิดทำให้เกิดการสอนเชิงคุณภาพ ประการที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ระบบจริงการ ผนวกกับได้รับคำแนะนำจากผู้สอน แล้วเกิดการพัฒนาการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง แล้วสามารถจดจำและเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น และประการสุดท้ายเพื่อสร้างความพึงพอใจในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากขึ้น สร้างบรรยากาศในการเรียนให้มีความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ไม่ตึงเครียดระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เกิดการกระตุ้นใ้อยากเรียนรู้อีกมากขึ้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวน 20 คน เป็นชาย 9 คน หญิง 11 คน จากผลการทดลองพบว่าผลคะแนนของนักเรียน ผลการทดสอบพบว่าคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 6.5 %คะแนนความพึงพอใจอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.42 หรือคิดเป็น 88.31% ข้อมูลจากทดสอบนี้จะถูกใช้เพื่อการศึกษาพัฒนาระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทรายเพื่อเป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศต่อไป

คำสำคัญ – กระบะทรายจำลองภูมิประเทศ;สีและเส้นชั้นความสูง;Augmented Reality;

1. บทนำ

เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ล้วนต้องเรียนวิชาภูมิศาสตร์เหมือนกันแต่จากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า เป็นวิชาที่นักเรียนให้ความสนใจในการเรียนน้อยที่สุดเพราะการสอนที่นำใบปื้อ เนื้อหาเยอะ และสื่อการสอนให้ได้มีกิจกรรมทำในคาบเรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข จึงเป็นที่มาเป็นที่มาของโครงการ “ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบะทราย เพื่อเป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนก

ระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ” เพื่อให้เป็นสื่อการสอนที่มีคุณภาพ ที่มีความถูกต้องและแม่นยำในการแสดงเส้นชั้นความสูงและสีตามระดับความสูงของภูมิประเทศตามหลักภูมิศาสตร์ เพื่อให้เป็นสื่อประกอบการสอนที่ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เหมาะสมร่วมกับการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงควบคู่กันไป ทำให้เกิดการแก้ปัญหาการสอนวิชาภูมิศาสตร์

2. ทฤษฎีและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Augmented Reality

ทฤษฎี/แนวคิดทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์สงวนลิขสิทธิ์การงานนี้เพื่อการศึกษาเท่านั้น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1) แผนที่และองค์ประกอบของแผนที่
- 2) ลักษณะภูมิประเทศต่างๆบนแผนที่
- 3) การระบุระดับความสูงในแผนที่

รูปที่ .1 ภาพถ่ายจากดาวเทียม NOAA

ทฤษฎี ด้านการศึกษา ได้แก่

- 1) การเรียนรู้
- 2) การพัฒนาทางความคิดสติปัญญาและการเรียนรู้ในวัยรุ่น
- 3) ทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ
- 4) ทฤษฎีการรวมประสบการณ์
- 5) พีระมิดการเรียนรู้
- 6) แนวคิดการเรียนรู้แบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 7) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ทฤษฎี อื่นๆ ได้แก่

- 1) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
- 2) การทดสอบวัดประสิทธิผลของสื่อการสอน

3. วิเคราะห์การสอนแบบเดิม

จากการศึกษาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ระดับมัธยม ผู้สอนจะเน้นการบรรยายเป็นหลัก โดยใช้สื่อประเภทแผนที่ร่วมกับเอกสารประกอบการสอนที่มีภาพทั้งสีและภาพขาวดำ 2 มิติ รวมไปถึงสื่อประเภทงานของโมเดล 3 มิติ ที่มีลักษณะยึดหยุ่นน้อยไม่สามารถปรับเปลี่ยนรูปทรงได้ตามใจชอบมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันไม่มากนัก เน้นผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แต่เพียงผู้เดียว ชั่วโมงการเรียนวิชาภูมิศาสตร์มีไม่มาก แต่เนื้อหาในวิชานี้มีอยู่มากมายหลายเรื่อง แต่ละเรื่องต้องล้วนต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ จึงเกิดเป็น การสอนแบบอัดข้อมูลให้มากที่สุดในแต่ละคาบเรียน เพราะผู้สอนมีความกังวลว่าจะไม่สามารถถ่ายทอด

เนื้อหาให้กับผู้เรียนได้ทันในชั่วโมงการสอนที่มีทั้งหมด เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น

จากการศึกษาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ระดับมัธยม

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้สอนแบบในอดีตจะเน้นการบรรยาย ผู้สอนบางคนไม่ชอบที่จะใช้สื่อประกอบการสอน ต่อมาแม้จะมีการนำสื่อมาใช้ก็ยังไม่พบปัญหา ได้แก่

- 1) การใช้สื่อการสอนไม่สอดคล้อง ไม่เหมาะสมกับเรื่องที่ผู้สอนจะสอน
- 2) สื่อการสอนที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย
- 3) ผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดเตรียมสื่อการสอน
- 4) ขนาดของสื่อที่ไม่เหมาะสมทำให้ผู้เรียนเห็นได้ไม่ทั่วถึง เป็นต้น

ส่วนปัญหาที่พบจากการศึกษาการทำงานของ AR Sandbox พบว่าระบบยังไม่สามารถแสดงสีได้สัมพันธ์กับระดับความสูงของภูมิประเทศจำลองได้และไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของเส้นชั้นความสูงเพื่อแยกแยะระดับชั้นความสูงของภูมิประเทศจำลองได้ตามหลักภูมิศาสตร์ ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อการสอนได้เพราะขาดความน่าเชื่อถือ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะต้องได้รับการแก้ไข ปัญหาในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ต้องลดลง และต้องเพิ่มความน่าเชื่อถือตามหลักภูมิศาสตร์ให้กับAR Sandbox ในการเป็นสื่อการสอน เพื่อให้มีสื่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์เรื่องการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศที่เพิ่มขึ้น และให้เกิดการสอนที่มีกิจกรรมระหว่างผู้เรียนเพิ่มเติม

4. การวิเคราะห์และวิจารณ์ความต้องการระบบ

- จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาและจัดทำระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้โดยใช้กระบวนการทำให้ใช้งานได้ง่าย มีความถูกต้อง แม่นยำน่าเชื่อถือในการแสดงผลกลับมาสู่กระบวนการและมีประสิทธิภาพในการทำงานของระบบมากพอที่จะใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนในวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ นอกจากให้เป็นสื่อการสอนที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจเรื่องดังกล่าวแล้ว ยังสามารถที่จะถอดประกอบ ติดตั้งเพื่อใช้งานได้อย่างง่าย และเคลื่อนย้ายสะดวกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น

- การใช้กล้อง Kinect มาใช้ช่วยจำแนกความสูงต่ำของทรายในกระบะออกเป็นภาพ 3 มิติ เห็นได้ถึงความตื้นลึกของภาพ แล้วส่งไปประมวลผลทางกราฟิกผ่านซอฟต์แวร์ของระบบร่วมกับการ์ดจอของคอมพิวเตอร์ระบบปฏิบัติการ Ubuntu แล้วฉายผ่านโปรเจคเตอร์ไปยังทราย
- การใช้โต๊ะแบบมีล้อเลื่อน และสามารถถอดประกอบชิ้นงานได้ เพื่อให้สะดวกต่อการติดตั้งและขนย้ายไปยังสถานที่อื่น

1) ความต้องการที่เป็นหน้าที่หลักของระบบ

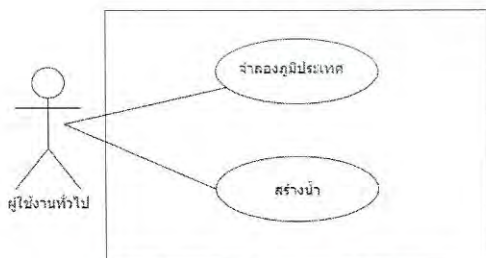
- ระบบสามารถเปิดใช้งานได้ง่ายขึ้น แม้ผู้ใช้งานไม่มีความรู้ทางระบบปฏิบัติการ Ubuntu
- ระบบสามารถแสดงผลทางกราฟิกออกมาได้สมจริงเป็นไปตามหลักภูมิศาสตร์และแสดงผลทางกราฟิกออกมาได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อการปรับเปลี่ยนพื้นผิวทรายในกระบะ รวมไปถึงการแสดงผลทางเหนือกระบะทราย

2) ความต้องการที่ไม่ใช่หน้าที่หลักของระบบ

- ระบบมีลูกเล่นความสวยงามที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความน่าสนใจแก่ระบบยิ่งขึ้น
- สามารถเคลื่อนย้ายตัวชิ้นงานได้สะดวก

5. การออกแบบระบบ

ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบ 3 มิติโดยใช้ภาพถ่ายทราย เป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้ลิ้นและเส้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ

รูปที่ 2 Use Case Diagram ของระบบ

ระบบมีกิจกรรมให้ผู้ใช้ชนทั่วไปทำได้ 2 กิจกรรมคือ

- จำลองภูมิประเทศ: การปรับสภาพพื้นผิวของทรายในกระบะ จำลองเป็นสภาพภูมิประเทศในแบบที่

- การสร้างน้ำ: การแสดงท่าทางยื่นมือหรือนำวัตถุมาวางข้างบริเวณเหนือกระบะทรายนานพอให้ระบบสามารถสร้างน้ำได้

6. องค์ประกอบของระบบ

มี 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบด้านฮาร์ดแวร์ และองค์ประกอบด้านซอฟต์แวร์

6.1. องค์ประกอบด้านฮาร์ดแวร์

6.1.1. โต๊ะวางกระบะทราย มีช่องสามารถใส่คอมพิวเตอร์ผลิตจากไม้ดีดลื้อ 4 ล้อที่มีมุมโต๊ะด้านล่าง ช่วยอำนวยความสะดวกให้สามารถเคลื่อนย้ายตัวชิ้นงานได้ง่ายขึ้น

รูปที่ 3. โต๊ะ

6.1.2. กระบะทราย กระบะทรายประกอบด้วยแผ่นไม้ความหนา 1.5 เซนติเมตร ขนาดกว้าง 30 นิ้ว ยาว 40 นิ้วและสูง 5 นิ้ว ตัวกระบะบรรจุทราย 60 กิโลกรัม

รูปที่ 4. กระบะทราย

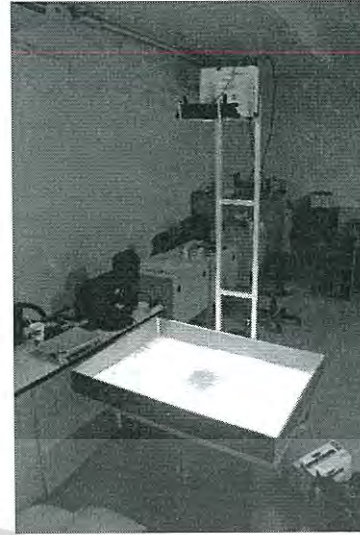
6.1.3. กล้อง Kinect Kinect XBOX 360 one ทำหน้าที่จับภาพการเคลื่อนไหวของทราย รวมถึงท่าทางเหนือกระบะทราย เพื่อส่งไปประมวลผลทางกราฟิกต่อไป ด้วยการนำแสงอินฟราเรด ยังไปหาตัววัตถุเพื่อสะท้อนกลับมายังกล้อง Kinect ซึ่งคล้ายคลึงกับการทำงานของ Sonar

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5. กล้อง Kinect

6.1.4. โปรเจคเตอร์ โปรเจคเตอร์แบบ LCD ทำหน้าที่ในการฉายภาพกราฟิกสีที่ผ่านกรรมผลซอฟต์แวร์ในคอมพิวเตอร์ ผ่านชั้นเลนส์ 3 สีได้แก่ สีแดง เขียว และน้ำเงิน ออกมาเป็นภาพกราฟิกสีที่มีความสวยงามคมชัดกลับสู่ผืนทรายอีกครั้ง

รูปที่ 8. ประกอบอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์

รูปที่ 6. โปรเจคเตอร์

โดยจะต้องประกอบฮาร์ดแวร์ทั้งหมดด้วยการยึดการเสาสโปรเจคเตอร์และกล้อง Kinect กับเสา ขนาดตามแบบ

6.2. องค์ประกอบด้านซอฟต์แวร์

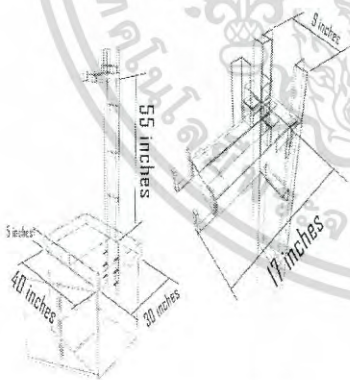
ได้แก่ ซอฟต์แวร์ SARndbox-1.5-001 ซึ่งสามารถใช้งานได้ในระบบปฏิบัติการ Ubuntu

รูปที่ 9. ซอฟต์แวร์ระบบ

7. การทดสอบการทำงานของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ของระบบ

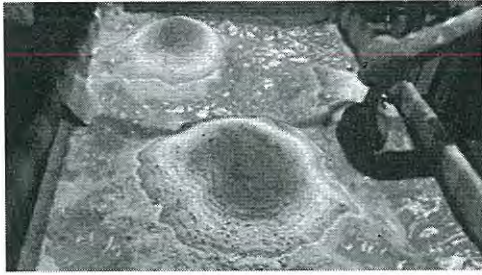
เมื่อติดตั้งฮาร์ดแวร์ได้ตามตำแหน่งที่ออกแบบไว้แล้วให้ทำการเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์, กล้อง Kinect และโปรเจคเตอร์ในส่วนซอฟต์แวร์ที่ใช้ในที่นี้ชื่อ SARndbox001-1.5- ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการประมวลผลทางกราฟิกของระบบโดยเฉพาะ โดยทำงานภายใต้ระบบปฏิบัติการ Ubuntu ซึ่งจะต้องติดตั้งซอฟต์แวร์ดังกล่าวผ่านเทอร์มินอลก่อน จากนั้นเข้าไปที่โฟลเดอร์ scr ที่ Home จากนั้นเข้าไปในโฟลเดอร์ SARndbox-1.5-001 เลือกโฟลเดอร์ bin แล้วกดเลือก SARndbox เพื่อเปิดทำงานตัวซอฟต์แวร์ของระบบเมื่อเปิดใช้งานระบบจะพบว่ามีการฉายภาพสีมายบนผืนทรายเมื่อปรับเปลี่ยนพื้นผิวทรายเพื่อการจำลองภูมิประเทศตามที่ผู้ใช้ต้องการจะเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของภาพกราฟิก โดยจะเห็นว่าบริเวณที่ทรายกองสูงจำลองเป็นลักษณะของภูเขาจะมีการไล่ระดับสีตามระดับความลึกที่กล้อง Kinect ตรวจจับได้ ดังภาพ

รูปที่ 7. แบบเสายึดอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์

เมื่อทำการประกอบฮาร์ดแวร์ทั้งหมดจะได้ดังภาพนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 10 .ผลลัพธ์จากกาทดสอบฮาร์ดแวร์

รูปที่ 13. ทดสอบประสิทธิภาพที่โรงเรียนโยธินบูรณะ3

8. การทดสอบวัดประสิทธิภาพของการเป็นสื่อการสอน

จากการทดสอบวัดประสิทธิภาพของระบบในการเป็นสื่อการสอนของระบบ ที่โรงเรียนโยธินบูรณะในวันพุธที่ 20 เมษายน 2559 ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวน 20 คน (เนื่องจากเป็นช่วงปิดเทอมจึงทำให้ไม่สามารถทดสอบกับนักเรียนได้ทั้งระดับชั้น) โดยมีการเก็บข้อมูล 2 แบบได้แก่

- ผลคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนผู้เข้าร่วมทดสอบและจากการประเมินแบบประเมินประสิทธิภาพของระบบ

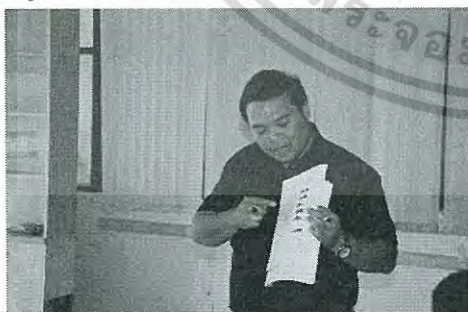
รูปที่ 14. ทดสอบประสิทธิภาพที่โรงเรียนโยธินบูรณะ4

รูปที่ 11. ทดสอบประสิทธิภาพที่โรงเรียนโยธินบูรณะ1

รูปที่ 15. ทดสอบประสิทธิภาพที่โรงเรียนโยธินบูรณะ5

รูปที่ 12. ทดสอบประสิทธิภาพที่โรงเรียนโยธินบูรณะ2

รูปที่ 16. ทดสอบประสิทธิภาพที่โรงเรียนโยธินบูรณะ6

9. สรุปผล

9.1 ผลด้านประสิทธิภาพในการทำงานจริงของระบบ

ระบบพบระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบได้ โดยใช้กระเบื้องทราย เพื่อเป็นสื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการใช้สีและเส้นชั้นความสูงในการจำแนกระดับความสูงตามลักษณะภูมิประเทศ มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเอาเทคโนโลยี Augmented Reality พัฒนาเป็นสื่อการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อแก้ปัญหาในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ราคาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งระบบประกอบไปฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ควบคุมระบบทำงานร่วมกัน โดยใช้กล้อง Kinect ในการจับภาพการเคลื่อนไหวของทรายในกระบะรวมถึงการเคลื่อนไหวเหนือกระบะทราย เพื่อวิเคราะห์ภาพที่ได้ จากนั้นส่งไปภาพที่วิเคราะห์แล้วไปประมวลผลทางกราฟิกผ่านซอฟต์แวร์ควบคุมระบบและสามารถแสดงผลภาพทางกราฟิก เมื่อประมวลผลสำเร็จระบบจะฉายภาพกราฟิกกลับคืนสู่กระบะทรายอีกครั้งผ่านโปรเจคเตอร์แบบทันต่อเวลา (Real time)

9.2 ผลด้านความคิดเห็นของผู้ร่วมทดสอบใช้งานจริงต่อระบบ

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการใช้ระบบจำลองลักษณะภูมิประเทศแบบโต้ตอบโดยใช้กระบะทรายเพื่อเป็นสื่อการสอนประกอบไปด้วยประเด็นคำถามหลัก 4 หมวด อันได้แก่

- 5) ด้านเนื้อหา
- 6) ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้
- 7) ด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ
- 8) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

จะพบว่าคะแนนความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 4.42 พึงพอใจมากที่สุด ถึงร้อยละ 88.31 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 50 ถือว่าระบบเป็นสื่อการสอนที่สร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้งานเป็นอย่างมาก

9.3 ผลด้านผลสัมฤทธิ์ในการเป็นสื่อการสอนประกอบวิชาภูมิศาสตร์

เมื่อทำการรวมคะแนนจากการทำทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและคิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและก่อนได้ใช้ระบบจริงอยู่ที่ 9.15 กว่าร้อยละ 91.5 ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนและหลังจากได้ใช้ระบบจริง อยู่ที่ 9.80 กว่าร้อยละ 98.0 พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังใช้งานระบบมีมากเพิ่มขึ้นจากเดิม 0.65 คิดเป็นร้อยละ 6.5 ซึ่งถือว่ามีผลสัมฤทธิ์ในการเป็นสื่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ตามเกณฑ์ทดสอบประสิทธิภาพสื่อ 80/80

10. แนวทางพัฒนา

5. สามารถนำไปต่อยอดพัฒนาภาพลักษณ์ของระบบให้มีน้ำหนักที่เบา ความแข็งแรง คงทนยิ่งขึ้น เพื่อความปลอดภัย และสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายยิ่งขึ้น

6. พัฒนาด้านการระบายความร้อนให้อุปกรณ์เพื่อให้ระบบสามารถทำงานได้ติดต่อกันได้ยาวนานขึ้น ลดความเสี่ยงในการไม่ทำงานของระบบ
7. สามารถนำแนวความคิดไปประยุกต์ทำเป็นสื่อในการเรียนเรื่องอื่นๆ ในวิชาภูมิศาสตร์ได้เพื่อให้เกิดประโยชน์
8. นำแนวคิดไปปรับแก้ไขให้เกิดเป็นระบบที่ต้นทุนต่ำลงได้

เอกสารอ้างอิง

[1] Oliver Kreylos. "Augmented Reality

Sandbox". [Online]. Available:

[http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/](http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/ResDev/SARndbox/)

ResDev/SARndbox/.2015

[2] Shari Hiltbrand. "Augmented Reality (AR) ความ

จริงต้องขยาย". [Online]. Available:

[https://sipaedumarket.wordpress.com/20](https://sipaedumarket.wordpress.com/2014/04/20/augmented-reality-ar—ความ)

014/04/20/augmented-reality-ar—ความ

จริงที่ต้องขยาย/.2014

[3] Thaiware. "สุดล้ำ! จำลองการไหลของน้ำ ด้วย

เทคโนโลยี Augmented Reality บนพื้น

ทราย !!". [Online]. Available:

<http://news.thaiware.com/1530.html>.

2012

[4] Siam5301300132. "Linux "Ubuntu"". [Online].

Available: [http://siam53013](http://siam5301300132.blogspot.com/)

00132.blogspot.com/.2010

[5] Vangie Beal. "C++". [Online]. Available:

[http://www.webopedia.com/TERM/C/C](http://www.webopedia.com/TERM/C/C_plus_plus.html)

_plus_plus.html.2015

[6] Crescent. "ลักษณะภูมิประเทศ". [Online].

Available:

<http://crezcent.exteen.com/page.2006>

[7] บ้านจอมยุทธ์. "ภูมิศาสตร์และสภาวะแวดล้อมโลก".

[Online].Available:

[http://www.baanjomuyut.com/library/global](http://www.baanjomuyut.com/library/global_community/01_2.html)

_community/01_2.html.2000

- [8] - “โลกเสมือนผ่านโลกจริง”. [Online]. Available: <https://nipatanoy.wordpress.com/โลกเสมือนผ่านโลกจริง-augmented-reality/.2014>
- [9] Tim Carmody. “How Motion Detection Works in Xbox Kinect”. [Online]. Available: <http://www.wired.com/2010/11/tonights-release-xbox-kinect-how-does-it-work/.2010>
- [10] Doc-Ok. “Build your own Augmented Reality Sandbox”. [Online]. Available: <http://doc-ok.org/?p=164.2012>
- [11] Thaiminiprojector. “วิธีเลือกโปรเจคเตอร์ให้เหมาะสมกับการใช้งาน”. [Online]. Available: <http://www.thaiminiprojector.com/article/วิธีเลือกซื้อโปรเจคเตอร์ให้เหมาะสมกับใช้งาน.2015>
- [12] Smart Media. “หลักการการทำงานของเครื่องฉาย LCD Projector”. [Online]. Available: <http://www.vpdmedia.com/หลักการการทำงานของเครื่องฉาย-lcd-projector-4135.Page.2012>
- [13] Oliver Kreylos. “AR Sandbox Forum.” [Online]. Available: <http://lakeviz.org/forums/forum/ar-sandbox-forum/.2015>
- [14] Oliver Kreylos. “Complete Installation Instructions”. [Online]. Available: <http://lakeviz.org/forums/topic/complete-installation-instructions/.2015>
- [15] AsiwSR. “เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์”. [Online]. Available: <http://my.dekd.com/ren7/blog/.2012>
- [16] CorrMap. “The Homography transformation”. [Online]. Available: http://www.corrmap.com/features/homography_transformation.php.2013
- [17] Oliver Kreylos. “Vrui VR Toolkit”. [Online]. Available: <http://idav.ucdavis.edu/~okreylos/ResDev/Vrui/>. 2015
- [18] รองศาสตราจารย์ ทวี ทองสว่าง. “การสอนวิชา ภูมิศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา”. [Online]. Available: <http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/dlbook.asp?code=ED319/.2015>
- [19] ไพโรจน์ คะเชนทร์. “การหาประสิทธิภาพของสื่อ”. [Online]. Available: http://chan2.obec.go.th/wattungpelschool/manage/upload_file/U84jTSshKli20150521195949.pdf.2015
- [20] -. “การเรียนรู้ในศตวรรษที่21”. [Online]. Available: <https://www.youtube.com/watch?v=tE32HERiEs.2015>
- [21] Admin in Uncategorized. “การเรียนรู้แบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง”. [Online]. Available: <http://sclthailand.org/Th/2011/08/sandbox-chutima/.2012>
- [22] NECTEC. “การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน”. [Online]. Available: http://www.princessit.org/ict_integration.pdf.2009
- [23] Ecoearthlive. “Mountain”. [Online]. Available: <http://www.eoearth.org/view/article/51cbee797896bb431f69819e/.2014>
- [24] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุปผา เรืองรอง. “ปรัชญาประสบการณ์ตามแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) สู่การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์”. [Online]. Available: <https://sites.google.com/site/chauatscience/prachya-prasbkarn-tamnaewkhid-khxng-cxhn-di-wxi-john-dewey-su-kar->

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

cadkar-reiyn-ru-withyasastr.2012

Available: http://chan2.obec.go.th/wat-tungpelschool/manage/upload_file/U84jTSshKli20150521195949.pdf.2009

[25] วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. “การเรียนรู้”. [Online]. Available:<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%99>.2010

[27] Cohen, L., and Manion. “การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง”. [Online]. Available: <http://pioneer.netsew.chula.ac.th/~jaimorn/re6.htm>.2009

[26] ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์. “การหาประสิทธิภาพของสื่อ”. [Online].

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้